

KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V LIBERCI
STATISTICKÝ ÚŘAD SVOBODNÉ ZEMĚ SACHSEN
STATISTICKÝ ÚŘAD WROCLAW

LEXIKON ZÁKLADNÍCH POJMŮ

V ČESKÉ,
NĚMECKÉ
A POLSKÉ

STATISTICE

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Liberec – Kamenz – Wrocław 2014

**KRAJSKÁ SPRÁVA ČESKÉHO STATISTICKÉHO ÚŘADU V LIBERCI
STATISTICKÝ ÚŘAD SVOBODNÉ ZEMĚ SACHSEN
STATISTICKÝ ÚŘAD WROCLAW**

**LEXIKON ZÁKLADNÍCH POJMŮ
V POLSKÉ, ČESKÉ A NĚMECKÉ STATISTICE
– METODICKÉ VYSVĚTLIVKY**

LIBEREC – KAMENZ – WROCLAW

2014

Zpracoval

Redakční tým Krajské správy Českého statistického úřadu v Liberci

Statistický úřad svobodné země Sachsen:

Regine Fiedler, Birgit Scheibe

Statistický úřad Wrocław:

Sławomir Banaszak, Dorota Smoczyńska

Překlady:

z polštiny – Karína Kurková

z němčiny – Jan Hanzl

Sazba a obalový design: Joanna Zielińska

Při publikování dat uveďte zdroj

**Projekt je spolufinancován z prostředků Evropské unie
v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj
a státního rozpočtu prostřednictvím Euroregionu Nisa**

ISBN 978-83-89593-53-5

Tisk: Statistický úřad Wrocław, oddělení Legnica
59-220 Legnica, ul. Jaworzyńska 65

Předmluva

Předkládáme Vám publikaci metodického charakteru, která byla zpracována pro usnadnění výkladu statistických dat o přeshraničních územích polsko-česko-německého příhraničí. Jedná se o obsáhlý přehled definic vybraných ukazatelů používaných v rámci statistického zjišťování v Polsku, České republice a Sasku.

Publikace byla zpracována statistiky z pobočky Krajské správy Českého statistického úřadu v Liberci, Zemského statistického úřadu Saska a Statistického úřadu ve Vratislavi (Polsko), kteří spolupracují v rámci struktur Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.

Během více než dvacetileté spolupráce statistiků, jejímž cílem je prezentovat statistický obraz socio-ekonomických jevů v polsko-česko-německém příhraničí, byly identifikovány četné příklady odlišného definování stejně nebo podobně znějících ukazatelů. Odlišnosti jsou většinou výsledkem jiné organizace a fungování států a jejich institucí v jednotlivých oblastech sociálního a hospodářského dění, např. jiné organizace vzdělávacího systému, zdravotnictví či ekonomiky. Rozdíly v definicích některých ukazatelů, a také někdy odlišná metodika provádění statistického šetření, přiměly autory ke zpracování této publikace.

Lexikon se skládá z 15 tematických částí obsahujících přehled českých, německých a polských ukazatelů (příslušně označených symboly: CZ, DE a PL), metodické vysvětlivky, informace o periodicitě zjišťování a nejnižší územní úrovni dostupnosti dat. Ve většině tematických částí jsou seřazeny definice pojmů stejného nebo obdobného významu, a to za účelem usnadnění analýzy jejich srovnatelnosti. V případě velkých rozdílů definic jsou informace z jednotlivých států prezentovány odděleně. Výběr ukazatelů vycházel zejména z dostupnosti údajů na regionální nebo lokální úrovni. Rozhodujícím kritériem výběru byla také skutečnost, aby se definice příslušného ukazatele vyskytovala ve statistikách minimálně dvou zemí (v takovém případě jsou u daného pojmu pouze dvě definice).

Publikace může být zdrojem informací o shromažďovaných statistických údajích nejen v polsko-česko-německém příhraničí, ale také v příhraničních územích ostatních německých spolkových zemí, a to především proto, že metodika statistického zjišťování je v těchto zemích ve většině případů stejná.

Rádi bychom poděkovali zejména českému Regionálnímu sdružení Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, které je oficiálním partnerem tohoto projektu, a národním

sekretariátům Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Bez jejich podpory a vstřícné spolupráce by vznik publikace nebyl možný.

Doufáme, že Lexikon Vám poskytne mnoho zajímavých a přínosných informací o rozdílech a podobnostech v metodikách statistického šetření v zemích polsko-česko-německého příhraničí. A také Vám usnadní analýzu a interpretaci statistických informací pocházejících z veřejných statistik a přispěje k rozvoji přeshraniční spolupráce v tomto regionu.

Stanislava Riegerova

*Ředitelka
Krajská správa Českého
statistického úřadu v Liberci*

Christa Bahrmann

*Zástupce ředitele
Statistický úřad Svobodné
země Sachsen Kamenz*

**Małgorzata
Wojtkowiak-Jakacka**

*Ředitelka
Statistický úřad
Wrocław*

Liberec – Kamenz–Wrocław, prosinec 2014

Obsah

Předmluva.....	3
1. Teritoriální členění.....	6
2. Obyvatelstvo	11
3. Trh práce	20
4. Mzdy a sociální dávky	33
5. Rozpočty domácností	40
6. Byty	43
7. Vzdělávání a výchova	49
8. Zdravotní péče	57
9. Cestovní ruch	60
10. Ceny	70
11. Zemědělství a lesnictví	74
12. Stav a ochrana životního prostředí.....	80
13. Doprava	91
14. Veřejné finance	98
15. Podniky	101

1. Teritoriální členění

V zemích Evropské unie platí Klasifikace územních statistických jednotek NUTS, zavedená Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 (Úř. věstn. UE L 154 z 21. 06. 2003 ve znění pozd. předpisů). Společná klasifikace vznikla za účelem sběru, sestavování a šíření harmonizovaných regionálních statistik v EU (např. z oblasti regionálních účtů, demografie, trhu práce a informační společnosti). Klasifikace NUTS se využívá i pro potřeby realizace regionálních politik států EU a je nezbytná k analýzám socio-ekonomického rozvoje regionů.

Klasifikace NUTS rozděluje území členských států EU na 3 základní úrovně: NUTS 1 – NUTS 3, které jsou uvedeny v Příloze I Nařízení, a 2 lokální úrovně (Local Administrative Units): LAU 1 a LAU 2, které jsou uvedeny v Příloze III Nařízení (úroveň LAU 2).

Po vzniku klasifikace NUTS v roce 2003 a jejím doplnění novými členskými státy v roce 2004 (10 členských států) a 2008 (2 členské státy) proběhly dvě revize: první v r. 2006 (změna verze NUTS 2003 na 2006) a druhá – v r. 2010 (změna verze NUTS 2006 na 2010).

Od 1. ledna 2012 (na základě Nařízení Komise (EU) č. 31/2011 ze dne 17. ledna 2011, Úř. věstn. UE L 13 z 18. 01. 2011) je v EU 97 regionů na úrovni NUTS 1, 270 – na úrovni NUTS 2 a 1 294 – na úrovni NUTS 3.

V zemích mimo EU, tj. v zemích EFTA a v zemích kandidujících na vstup do EU, bylo dodatečně územní statistické členění propojeno s klasifikací NUTS (bez závazných legislativních rámců klasifikace NUTS).

Pravidla klasifikace NUTS

Směrnice a pravidla související s metodikou a režimem zpracování územních členění a správou jejich změn jsou obsaženy v uvedeném nařízení. Základní pravidla klasifikace NUTS zahrnují:

1. Hierarchičnost

Klasifikace NUTS je hierarchická – jednotlivé členské státy rozděluje na územní jednotky úrovně NUTS 1, které se pak dále dělí na územní jednotky úrovně NUTS 2, a tyto pak na územní jednotky úrovně NUTS 3. Určitou územní jednotku je však možné klasifikovat na několika úrovních NUTS.

2. Administrativní (správní) členění

Stávající správní jednotky v členských státech jsou prvním kritériem pro definování územní jednotky. „Správní jednotkou“ se zde rozumí zeměpisná oblast se správním

orgánem, který má pravomoc přijímat správní nebo politická rozhodnutí pro tuto oblast v právním a institucionálním rámci členského státu.

3. Populační kritérium

Pro správní jednotky je populační kritérium určováno na základě průměrné velikosti příslušné třídy správních jednotek v členském státě, která musí ležet v rozmezí hodnoty (počtu obyvatel) pro odpovídající úroveň NUTS. Stávající správní celky používané v klasifikaci NUTS jsou uvedeny v příloze II Nařízení.

Pokud neexistují pro danou úroveň NUTS v členském státě žádné správní jednotky odpovídající velikosti, vytváří se tato úroveň NUTS agregováním vhodného počtu stávajících menších sousedících správních jednotek. Tato agregace zohledňuje kritéria, jako jsou zeměpisné, sociálně-ekonomické, historické, kulturní nebo environmentální podmínky. Takto vzniklé agregované jednotky jsou nazývány „nesprávnými jednotkami“ a jejich velikost v členském státě se musí pro danou úroveň NUTS nacházet v hraničních hodnotách počtu obyvatel.

Úroveň	Minimální počet obyvatel	Maximální počet obyvatel
NUTS 1	3 miliony	7 milionů
NUTS 2	800.000	3 miliony
NUTS 3	150.000	800.000

Česká republika

Na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb. ze dne 3. prosince 1997, o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, byla Česká republika 1. ledna 2000 rozdělena na 14 krajů. Podle tohoto zákona a usnesení vlády České republiky č. 707/1998 zavedl Český statistický úřad podle § 19 odst. 1 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě a po dohodě se Statistickým úřadem Evropských společenství (Eurostatem) „Klasifikaci územních statistických jednotek - CZ-NUTS“.

S účinností od 1. ledna 2008 je Klasifikace územních statistických jednotek CZ-NUTS aktualizována sdělením ČSÚ č. 201/2007 Sb. V současnosti klasifikace obsahuje 4 úrovně NUTS, vymezení jednotlivých úrovní NUTS je charakterizováno počtem obyvatel a rozlohou. Na nižších úrovních jsou pak používány tzv. „lokální administrativní jednotky“ (LAU). Systém LAU však není v EU legislativními nástroji zaváděn.

NUTS 0 vyjadřuje stát Českou republiku

NUTS 1 vyjadřuje území České republiky

NUTS 2 vyjadřuje regiony soudržnosti, tj. celkem 8 sdružených krajů

- NUTS 3 vyjadřuje celkem 14 krajů, tj. vyšších územních samosprávných celků - VÚSC
- LAU 1 vyjadřuje okresy, tj. celkem 76 okresů a Hlavní město Praha
- LAU 2 vyjadřuje obce, tj. celkem 6 251 obcí (Hl. m. Praha je uvedeno jako jedna jednotka)

Přehled regionů soudržnosti NUTS 2 a krajů NUTS 3:

Praha	– Hl. m. Praha
Střední Čechy	– Středočeský kraj
Jihozápad	– Jihočeský kraj a Plzeňský kraj
Severozápad	– Karlovarský kraj a Ústecký kraj
Severovýchod	– Liberecký kraj, Královéhradecký kraj a Pardubický kraj
Jihovýchod	– Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj
Střední Morava	– Olomoucký kraj a Zlínský kraj
Moravskoslezsko	– Moravskoslezský kraj

K 1. 1. 2003 nabyla platnost zatím poslední reforma státní správy, kterou byly v rámci České republiky ustanoveny územní obvody pověřených obcí II. stupně (393 obvodů) a správní obvody obcí s rozšířenou působností III. stupně (205 obvodů).

Svobodná země Sasko

Dne 1. srpna 2008 vstoupily ve Svobodném státě Sasko v platnost Zákon o novém administrativním členění území okresů Svobodného státu Sasko a o změně dalších zákonů (Sächsisches Kreisgebietsneugliederungsgesetz - SächsKrGebNG) z 29. ledna 2008 a Zákon o novém administrativně-správním členění v Sasku (Sächsisches Verwaltungsneuordnungsgesetz SächsVwNG) z 29. ledna 2008.

S tím související nové členění Svobodného státu Sasko přineslo snížení počtu okresů a městských okresů z 22 na 10 zemských okresů a ze 7 na 3 městské okresy. Tyto nové okresy byly vytvořeny sloučením stávajících okresů a městských okresů. Čtyři městské okresy byly přiřčeny k novým okresům. Nové administrativní vytvoření zemského okresu Mittelsachsen (Střední Sasko) mělo dopady na hranice vládních okresů Lipsko (Leipzig) a Saská Kamenice (Chemnitz). Svobodný stát Sasko tvoří dle Saského zákona o novém členění území okresů od 1. srpna 2008 městské okresy Saská Kamenice (Chemnitz), Drážďany (Dresden) a Lipsko (Leipzig) a zemské okresy Budyšín (Bautzen), Krušné hory (Erzgebirgskreis), Zhořelec (Görlitz), Lipsko (Leipzig), Míšeň (Meißen), Střední Sasko (Mittelsachsen), Severní Sasko

(Nordsachsen), Saské Švýcarsko-Východní Krušnohoří, Zemský okres Vogtland (Vogtlandkreis) a Cvikov (Zwickau).

Na základě tohoto zákona bylo území Svobodného státu Sasko rozděleno na tři správní okresy, tj. Direktionsbezirk (dříve: vládní okresy) Saská Kamenice (Chemnitz), Drážďany (Dresden) a Lipsko (Leipzig).

S účinností Saského zákona o sídlech (Sächsisches Standortegesetz) dne 1. března 2012 toto nařízení a střední správní úroveň těchto správních okresů coby územní členění pozbývá platnosti. Ve statistických databázích, publikacích a uživatelských statistikách se tyto bývalé správní okresy i nadále vykazují jako „regiony NUTS 2“.

Prostřednictvím dalšího dobrovolného slučování obcí se 1. ledna 2014 snížil počet samostatných obcí na 432. K 1. říjnu 2014 tvoří Svobodný stát Sasko 3 městské okresy a 10 zemských okresů s 428 obcemi.

Polská republika

V Polsku funguje Nomenklatura územních statistických jednotek (Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych – NTS), zpracovaná na základě Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) platné v zemích Evropské unie, v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 (Úřední věstník EU L 154 z 21. června 2003), ve znění pozdějších předpisů. NTS platná od 1. ledna 2008 byla zavedena nařízením Rady ministrů ze dne 14. listopadu 2007 (zákon č. 214, pol. 1573 Sb.) a nahradila tak NTS platnou do 31. prosince 2007 zavedenou nařízením Rady ministrů ze dne 13. července 2000 (zákon č. 58, pol. 685 sb.), ve znění pozdějších předpisů.

Nomenklatura NTS byla zpracována na základě existujícího třístupňového členění země na vojvodství, okresy a obce, pomocí kterého byly diferencovány dvě další neadministrativní úrovně, tj. regiony a subregiony.

Nomenklatura NTS dělí Polsko na hierarchicky spojené územní jednotky na 5 úrovních, z čehož 3 byly stanoveny jako úrovně regionální a 2 úrovně lokální.

Regionální úrovně zahrnují:

Úroveň 1 – regiony (6 jednotek – seskupují vojvodství),

Úroveň 2 – vojvodství (16 jednotek),

Úroveň 3 – subregiony (66 jednotek – seskupují okresy).

Lokální úrovně zahrnují:

Úroveň 4 – okresy a města s rozšířenou působností (314 + 66 jednotek),

Úroveň 5 – obce (2 479 jednotek), z toho města s postavením okresu (66 jednotek).

Počet jednotek na jednotlivých úrovních byl uveden dle stavu ke dni 1. ledna 2014.

Struktura seskupení jednotek NTS, jejich symboly a způsob zápisu je založena na systému identifikátorů a názvů jednotek administrativního členění země, který je součástí Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju – TERYT (Národního úředního registru územního členění země).

Teritoriální členění České republiky, Svobodného státu Sasko a Polské republiky podle Evropské Klasifikace územních statistických jednotek – NUTS

Stav k 31. 12. 2013

Česká republika	Svobodná země Sasko	Polská republika
NUTS 0		
Česká republika Počet obyvatel – 10 512 419 Rozloha – 78 867 km ²	–	Polská republika Počet obyvatel – 38 495 659 Rozloha – 312 679 km ²
NUTS 1		
Česká republika	Svobodná země Sasko Počet obyvatel – 4 046 385 Rozloha – 18 420 km ²	6 regionů (NTS1) Průměrný počet obyvatel – 6,4 mil.
NUTS 2		
8 regionů soudržnosti Průměrný počet obyvatel – 1,3 mil.	3 bývalé okresy (<i>Direktionsbezirke</i> ; přestaly být jednotkami územního členění s účinností od 31. března 2012) Průměrný počet obyvatel – 1,3 mil.	16 vojvodství (NTS2) Průměrný počet obyvatel – 2,4 mil.
NUTS 3		
14 krajů Průměrný počet obyvatel – 750,9 tis.	10 okresů (<i>Kreis</i>) a 3 města s právy okresu (<i>Kreisfreie Stadt</i>) Průměrný počet obyvatel – 311,3 tis.	66 podoblastí (NTS3) Průměrný počet obyvatel – 583,3 tis.
LAU 1		
77 okresů, včetně Hlavního města Prahy Průměrný počet obyvatel – 136,5 tis.	–	314 okresů a 66 měst s právem okresu (NTS4) Průměrný počet obyvatel – 101,3 tis.
LAU 2		
6 253 obcí, včetně Hlavního města Prahy Počet obyvatel: Nejvíce obyvatel – 1 243 201 (Praha) Nejméně obyvatel – 2 (Březina) Průměrný počet obyvatel v obci – 1 681	432 obcí Počet obyvatel: Nejvíce obyvatel – 531 562 (Lipsko, město s právem okresu) Nejméně obyvatel – 355 (Rathen Kurort) Průměrný počet obyvatel v obci – 9 238	2 479 obcí (včetně měst s právy okresu; NTS5) Počet obyvatel: Nejvíce obyvatel – 1 724 404 (Varšava) Nejméně obyvatel – 1 351 (Krynica Morska) Průměrný počet obyvatel v obci – 15,5 tis.

2. Obyvatelstvo

Počet obvykle bydlicích obyvatel

CZ

Počet obvykle bydlicích obyvatel – místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti. Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlicích obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium 12 měsíců pobytu na území ČR, příp. úmysl dlouhodobého pobytu. Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla při Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 určující deklaráce na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu); vyhodnocovány byly i další informace o faktickém bydlišti před rokem, údaje o místě trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu, a místě sečení.

DE

Obyvatelstvo (Bevölkerung) – jedné obce zahrnovalo až do počátku 80. let všechny osoby, které měly v této obci jediný nebo převážně využívaný byt („tzv. bydlicí obyvatelstvo“ Wohnbevölkerung). Od té doby probíhá aktualizaci stavu obyvatelstva dle hlavního bytu (trvalého bydliště) obyvatel (§ 12 Rámcového přihlašovacího zákona – MRRG, ve znění zveřejněném 19. dubna 2002 (BGBl. I S. 1342 – Spolkový občanský zákoník).

Každoroční aktualizace obyvatelstva probíhá pomocí statistiky přirozeného pohybu obyvatelstva zohledňující ukazatele narození a úmrtí, uzavřená manželství a rozvody, dále s využitím statistiky stěhování pomocí přistěhování a odstěhování a také prostřednictvím korektur stavu na základě dodatečných hlášení matrik a evidence obyvatel.

U údajů po 31. prosinci 1987 ve starých spolkových zemích se jedná o aktualizovaná čísla na základě sčítání obyvatel z 25. května 1987, v nových spolkových zemích je podkladem úředně stanovený počet obyvatel z 3. října 1990. Od statistického roku 2011 jsou výsledky publikovány na základě sčítání lidu z 9. května 2011. K obyvatelstvu patří také cizinci hlášení na území Spolkové republiky Německo (včetně osob bez státní příslušnosti). K obyvatelstvu naopak nepatří příslušníci jednotek zahraničních vojenských sil stacionovaných na území Spolkové republiky Německo, diplomatických a konzulárních zastoupení se svými rodinnými příslušníky.

Roční průměrný počet obyvatel je aritmetickým průměrem 12 měsíčních průměrů. Tyto jsou vypočítávány také jako aritmetický průměr z počátečního a konečného stavu sledovaného období.

PL

Obyvatelstvo(*Ludność*)¹ – souhrn osob (celkem nebo dle stanovených kritérií) přihlášených k trvalému pobytu v dané administrativní jednotce a skutečně tam bydlících a také osob pobývajících přechodně a přihlášených v této administrativní jednotce k přechodnému pobytu delšímu než 3 měsíce (do roku 2005 déle než 2 měsíce; do roku 2010 obyvatelstvo skutečně bydlící).

Údaje o obyvatelstvu jsou zpracovávány na základě:

- 1) bilancí stavu a struktury obyvatelstva skutečně bydlícího na území obce. Bilance obyvatelstva jsou zhotovovány pro období mezi sčítáním na základě výsledků posledního sčítání lidu se zohledněním:
 - a) změn v daném období způsobených přirozeným pohybem (narození, úmrtí) a migrací obyvatelstva (přihlášení a odhlášení trvalého pobytu z jiných obcí a ze zahraničí), také adresovými přesuny obyvatelstva z titulu administrativních změn,
 - b) rozdílu mezi počtem osob hlášených k přechodnému pobytu delšímu než 3 měsíce (do roku 2005 déle než 2 měsíce) na území obce a počtem osob přechodně nepřítomných, získávané z cyklicky prováděných průzkumů, který představuje současně rozdíl mezi počtem osob hlášených k trvalému pobytu v obci a počtem osob skutečně bydlících na území obce;
- 2) registrů ministerstva vnitřních věcí – o vnitřních a zahraničních migracích obyvatelstva za trvalým pobytem (od roku 2006 je zdrojem těchto údajů registr PESEL (Všeobecný elektronický systém evidence obyvatelstva, polsky Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) zpráv z matričních úřadů – o zaregistrovaných sňatcích, narozeních a úmrtích;
- 4) zpráv ze soudů – o pravomocných rozsudcích o rozlukách a rozvodech.

Indexy týkající se přirozeného pohybu a migrace obyvatelstva v územním členění byly vypočítány jako podíl počtu skutečností daného druhu a počtu obyvatelstva (dle stavu ke dni 30. června): do roku 2009 – přihlášeného k trvalému pobytu, od roku 2010 – skutečně bydlícího.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	měsíční	čtrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTSS)

¹ Do roku 2010 obyvatelstvo skutečně bydlící.

Obyvatelstvo přihlášené k trvalému pobytu

CZ

Obyvatelstvo přihlášené k trvalému pobytu – trvalý pobyt je pobyt v místě stálého bydliště občana. Trvalý pobyt mohou mít občané jen v objektech, které jsou označeny číslem podle zvláštních předpisů. K trvalému pobytu musí být hlášen každý občan ČR, a to v téže době pouze v jednom místě. Trvalý pobyt mohou mít, kromě občanů ČR, i cizí státní příslušníci a osoby bez státní příslušnosti, pokud mají povolení k trvalému pobytu. Tzv. „dlouhodobý pobyt“ mohou mít pouze cizinci pobývající na území ČR na základě povolení k „přechodnému pobytu s vízem nad 90 dnů“. Důvodem tohoto pobytu může být: zaměstnání, studium, léčení, lektorská praxe, podnikání, sloučení rodiny. Do této skupiny osob patří i cizinci pobývající v uprchlických táborech, žádající o statut uprchlíka a běženci s dočasným útočištěm.

Bilance obyvatelstva udává stav obyvatel k určitému okamžiku (např. 1. 1. daného roku) + počet živě narozených – počet zemřelých + počet přistěhovalých – počet vystěhovalých.

Stav obyvatelstva udává počet obyvatel k určitému okamžiku (podle pohlaví, věkové skupiny, území apod.). Do počtu obyvatel jsou zahrnuty všechny osoby s trvalým i dlouhodobým pobytem v daném území a to bez ohledu na státní občanství. Do počtu obyvatel jsou tak podle zákona o pobytu cizinců (č. 326/1999 Sb.) zahrnuti cizinci s trvalým pobytem, cizinci s přechodným pobytem na základě víza nad 90 dnů a cizinci, kterým byl přiznán azyl. Definitivní údaje o počtu obyvatel pro demografickou statistiku jsou k dispozici v předběžné a definitivní podobě, tj. vždy jsou bilancovány se zpětnou platností a nikdy se nejedná o odhad.

Střední stav obyvatelstva vyjadřuje počet obyvatel daného území bilancovaný k 1. 7. sledovaného roku.

PL

Ludność zameldowana na pobyt stały – souhrn osob (celkem nebo dle stanovených vlastností) přihlášených k trvalému pobytu v dané administrativní jednotce (v obci, vojvodství). Od roku 2010 není údaj zjišťován.

Průměrný věk

CZ

Průměrný věk – aritmetický průměr věku všech jedinců (určitého pohlaví či celkem) žijících v daném časovém okamžiku na daném území, zvýšený o konstantu 0,5 roku.

DE

Durchschnittsalter – průměrný věk popisuje průměrný věk života definované skupiny osob jako aritmetický průměr věku všech osob této populace k určitému datu.

PL

Średni wiek – parametr vyznačující hranici věku, který polovina obyvatelstva již překročila a druhá polovina ještě nedosáhla.

Sňatky

CZ

Sňatky – ukazatel udává počet zákonně uzavřených manželství, za něž obdržel Český statistický úřad od zpravodajské jednotky (matriky) statistické hlášení o uzavření manželství. Ukazatel je sledován podle místa bydliště ženicha.

DE

Eheschließung – uzavřená manželství jsou všechny úřední sňatky včetně sňatků mezi cizinci. Z tohoto jsou vyňaty ty případy, v nichž jsou oba manželé příslušníky zahraničních jednotek vojenských sil stacionovaných na území Spolkové republiky Německo, resp. patří k zahraničním diplomatickým a konzulárním zastoupením a jejich rodinným příslušníkům. Regionální přiřazení sňatků probíhá dle místa jejich registrace.

PL

Małżeństwo – svazek mezi dvěma osobami rozdílného pohlaví, z něhož vyplývají jistá vzájemná práva a povinnosti stanovená v právních předpisech a obyčejích.

Průběžné statistické výkazy zahrnují výhradně manželství uzavřená formálně na základě platných právních předpisů. Od 15. prosince roku 1998 na základě zákonů platných dle konkordátu jsou uzavírány také církevní sňatky s občanskoprávními skutky vyplývajícími doposud ze svazků uzavřených před civilními (matričními) úřady. Při sčítáních lidu je rodinný stav stanoven na základě dobrovolného prohlášení osob. Do sčítání z roku 1988 byl registrován výhradně skutečný rodinný stav a ne formálně-právní, ve sčítání z roku 2002 byly shromážděny informace o obou. Rozlišují se rovněž neformální svazky.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	měsíční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	okresy (NUTS 3)	obce (LAU 2, NTS5)

Rozvod

CZ

Rozvod – ukazatel udává počet zániků manželství, o kterých zaslala zpravodajská jednotka (soud) Českému statistickému úřadu statistické hlášení o rozvodu prostřednictvím příslušného krajského soudu, a o kterých je ve statistickém hlášení konstatováno, že manželství bylo rozvedeno.

Rozvody jsou územně tříděny podle posledního společného bydliště manželů; zdrojem dat je Informační systém Ministerstva spravedlnosti ČR.

DE

Ehescheidung – rozvody se rozumí rozvedená manželství na základě právoplatného rozsudku v rozvodovém procesu.

PL

Rozwód – rozvázání manželského svazku příslušným soudem způsobem stanoveným zákonem. Rozvody jsou tříděny podle místa bydliště osoby, která žádost o rozvod podala.

	CZ	DE	PL
Periodicita zjišťování	čtvrtletní	měsíční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	okresy (NUTS 3)	okresy (LAU 1, NTS4)

Kojenec

CZ

Kojenec – dítě do 1 roku života.

DE

Säugling – dítě do 1 roku života.

PL

Niemowlę – dítě do 1 roku života.

Přirozený přírůstek obyvatelstva

CZ

Přirozený přírůstek obyvatelstva – rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a počtem zemřelých osob v daném období.

DE

Überschuss der Lebendgeborenen bzw. Gestorbenen (-) bzw. – rozdíl mezi živě narozenými a zemřelými.

PL

Przyrost naturalny ludności – rozdíl mezi počtem živě narozených dětí a počtem zemřelých v daném období.

	CZ	DE	PL
Periodicita zjišťování	čtvrtletní	měsíční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Index stáří

CZ

Index stáří – počet osob ve věku 65 a více let v relaci na 100 dětí ve věku 0–14 let v daném časovém okamžiku.

DE

Altenquotient – index stáří poměruje ekonomicky neaktivní obyvatelstvo k obyvatelstvu aktivnímu. K tomuto účelu však neexistují žádné předepsané věkové hranice, nejčastěji se využívá hranice skupiny 15 (nebo 20 let) až 60 (nebo 65) let. Počet obyvatel ve věku 60 a více let (resp. 65 let a více let) se pak vydělí počtem obyvatel ve věku 15 (resp. 20) až 60 (resp. 65) let a vynásobí se 1 000.

PL

Wskaźnik starości – poměr počtu obyvatel ve věku 60 nebo 65 a více let k počtu dětí a mládeže do 19 let.

Index ekonomického zatížení

CZ

Index ekonomického zatížení – počet osob v ekonomicky neaktivním věku (ve věku 65 a více let a dětí ve věku 0–14 let), který připadá na 100 osob v ekonomicky aktivním věku 15–64 let v daném časovém okamžiku.

DE

Soziallastquotient – kvocient sociálního zatížení je definován jako poměr počtu osob v neproduktivním věku na 1 000 osob ve věku produktivním (15–64 let).

PL

Współczynnik obciążenia demograficznego – poměr počtu osob ve věku, kdy jsou tyto osoby neaktivní nebo profesně pasivní, čili v neproduktivním věku (počet dětí ve věku 0–17 let, počet osob ve věku 60 nebo 65 let a více) k počtu osob, jež jsou v produktivním věku (počet osob ve věku 15–59 nebo 64 let).

Kojenecká úmrtnost**CZ**

Kojenecká úmrtnost – počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí.

DE

Säuglingssterblichkeit – kojenecká úmrtnost je poměr dětí zemřelých během prvního roku života na 1 000 živě narozených dětí.

PL

Współczynnik zgonów niemowląt – poměr počtu úmrtí kojenců ve sledovaném období k počtu živě narozených v tomto období.

Stěhování**CZ**

Přistěhování – ukazatel vyjadřuje absolutní počet případů přistěhování na dané území. Přistěhováním se rozumí změna obce trvalého nebo dlouhodobého pobytu osoby na území ČR (vnitřní stěhování) nebo přes hranici ČR (zahraniční stěhování). U osob, které nejsou v ČR přihlášeny k trvalému pobytu (např. u cizinců s krátkodobým pobytem), se stěhování nesleduje.

Vystěhování – ukazatel vyjadřuje absolutní počet případů vystěhování z daného území. Vystěhováním se rozumí změna obce trvalého nebo dlouhodobého pobytu osoby na území ČR (vnitřní stěhování) nebo přes hranici ČR (zahraniční stěhování). U osob, které nejsou v ČR přihlášeny k trvalému pobytu (např. u cizinců s krátkodobým pobytem), se stěhování nesleduje.

DE

Statistika stěhování (*Wanderungsstatistik*) zahrnuje přistěhování (úřední přihlášení) a odstěhování (úřední odhlášení) za hranice obcí uvnitř Svobodného státu Sasko (stěhování uvnitř Saska) a také za hranice Svobodného státu Sasko (stěhování za hranice země). Změna bytu uvnitř jedné obce se statisticky nesleduje. Zahrnuty jsou jen ty osoby, které patří k obyvatelstvu ve smyslu sledování/aktualizace počtu obyvatel. Rozdíl mezi počtem přistěhování a odstěhování je saldo stěhování (přebytek počtu přistěhování resp. odstěhování). Změny stavu bytu se počítají u nového místa jediného bytu nebo hlavního bydliště jako přistěhování, u příslušného dosavadního místa jako odstěhování.

Přistěhování a odstěhování (*Zu- und Fortzüge*) jsou zjišťována převážně prostřednictvím přihlašovacího lístku. Uvnitř území Spolkové republiky Německo se každé přistěhování do hlavního bytu v nové obci současně eviduje jako odstěhování z dosavadní obce bydliště. Pouze odstěhování do území mimo území Spolkové republiky Německo se zjišťuje prostřednictvím odhlašovacích lístků. Za přistěhování je považováno, když někdo v obci, ve které dosud nebyl přihlášen s hlavním bydlištěm, využije/uplatní hlavní byt a přihlásí se zde. Odstěhování znamená, že se někdo uvnitř území Spolkové republiky Německo přestěhuje a toto přestěhování v obci, ve které se přihlásí, platí za přistěhování, nebo když se někdo z obce v území Spolkové republiky odhlásí do zahraničí, aniž by byl přihlášen ještě v dalším bydlišti ve Spolkové republice.

Hosté v ubytovacích zařízeních, obyvatelé ústavů a návštěvy u příbuzných nebo známých se dle tohoto postupu evidují pouze tehdy, je-li jejich pobyt dle přihlašovací povinnosti dlouhodobější. Povolávání a propouštění v rámci plnění branné povinnosti neplatí za stěhování. Také při výkonu trestní či vyšetřovací vazby a zajišťovací vazby neprobíhá žádné přihlašování či odhlašování, pokud existuje další byt v oblasti rámcového přihlašovacího zákona (MRRG), jak tomu je i v případě osob v policejní vazbě. Spolu se zohledňují u přistěhování a odstěhování také nevyjasněné případy a případy bez uvedení ohledně území původu a cíle.

Vnitřní stěhování (*Binnenwanderung*) jsou všechna přistěhování a odstěhování uvnitř Svobodného státu Sasko, která probíhají přes hranice obcí. Přistěhování z jiné obce se nazývají vnitřní přistěhování, odstěhování do jiné obce Svobodného státu Saska se nazývají vnitřní odstěhování.

PL

Vnitřní stěhování (*Migracje wewnętrzne*) – změny místa bydliště (trvalého nebo přechodného pobytu) v rámci země, založené na překročení administrativní hranice

obce, v tom – v případě městsko-vesnických obcí – změny místa bydliště v rámci obce z vesnických území na městské nebo naopak. Skutečnost příchodu (tj. přihlášení) do dané administrativní jednotky za účelem bydlení se vymezuje jako migrační příliv, výjezdu za účelem bydlení v jiné jednotce, jako migrační odliv.

V rámci vnitřních migrací rozlišujeme migrace:

- mezi vojvodstvími – přesuny obyvatelstva z jednoho vojvodství do jiného,
- uvnitř vojvodství – změny místa bydliště v rámci stejného vojvodství,
- mezi okresy – přesuny obyvatelstva z jednoho okresu do jiného,
- uvnitř okresu – změny místa bydliště v rámci stejného okresu.

Při klasifikaci vnitřní migrace dle administrativního charakteru území, mezi nimiž došlo ke stěhování, rozlišujeme následující směry migrace: z vesnice do města, z města na vesnici, z města do města, z vesnice na vesnici (týká se území vesnických obcí, ne vesnických měst jmenovitě).

Vzhledem k charakteru pobytu se rozlišuje:

- migrace za účelem trvalého pobytu (související s přihlášením k trvalému pobytu),
- migrace za účelem přechodného pobytu (trvajících déle než 3 měsíce – do roku 2005 včetně – více než 2 měsíce).

Zahraníční stěhování (*Migracje zagraniczne*) – Přesuny obyvatelstva související se změnou země pobytu. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 platné v Evropské unii obsahuje definici migrace zohledňující zamýšlenou dobu pobytu v jiném státě po dobu minimálně 12 měsíců. Ve smyslu této definice:

- imigrace je příchod do země osoby, která byla dříve rezidentem jiné země, s úmyslem pobývat v ní po dobu minimálně 12 měsíců;
- emigrace je opuštění země jejím rezidentem s úmyslem pobývat v zahraničí po dobu minimálně 12 měsíců.

Rezidentem země je osoba, která pobývá nebo má úmysl pobývat v dané zemi po dobu minimálně 12 měsíců. Tento typ migrace (související se změnou země bydliště na období 12 měsíců a více, včetně trvalého pobytu) se vymezuje jako dlouhodobá zahraniční migrace.

	CZ	DE	PL
Periodicita zjišťování	čtvrtletní	měsíční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

3. Trh práce

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle VŠPS²

CZ

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle VŠPS – ekonomicky aktivní představují pracovní sílu (osoby ve věku 15 a více let), kterou tvoří zaměstnané osoby (v hlavním zaměstnání) v národním hospodářství a nezaměstnané osoby.

VŠPS – Výběrové šetření pracovních sil.

DE

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle ILO (*Erwerbspersonen nach ILO*) – pracovní sílu tvoří osoby, které vykonávají činnost přímo či nepřímo zaměřenou na výdělek nebo takovou činnost vyhledávají (osoby samostatně výdělečně činné, pomáhající rodinní příslušníci, závislí zaměstnanci), bez ohledu na váhu výdělku z dané činnosti vzhledem k celkovým životním nákladům dané osoby a bez ohledu na skutečně vynaložený čas práce či čas, který je dle smlouvy třeba vynaložit. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvoří zaměstnané a nezaměstnané osoby.

ILO (International Labour Organization) – Mezinárodní organizace práce.

PL

Obyvatelstvo ekonomicky aktivní (ekonomicky aktivní) podle VŠPS (*Ludność aktywna zawodowo (aktywni zawodowo) według BAEL*) – osoby ve věku 15 a více let, které patří k pracujícím (v souladu s pojmem – „Pracující podle BAEL”) nebo nezaměstnaným (v souladu s pojmem – „Nezaměstnaní podle BAEL”). Pracující a nezaměstnaní celkem tvoří skupinu ekonomicky aktivních.

BAEL (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności) – Výběrové šetření pracovních sil.

² *Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) / Labour Force Sample Survey (LFSS)*

Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) se provádí kontinuálně v náhodně vybraném vzorku domácností a je zaměřené na zjišťování ekonomického postavení obyvatelstva na území celé republiky. Hlavním cílem VŠPS je získávání pravidelných informací o situaci na trhu práce, umožňujících její analýzu z různých hledisek, zejména ekonomických, sociálních a demografických. Rozsah šetření a ukazatele zaměstnanosti a nezaměstnanosti plně odpovídají definicím Mezinárodní organizace práce (ILO) a metodickým doporučením Eurostatu.

Mezinárodní organizace práce (ILO) / International Labour Organisation (ILO)

Mezinárodní organizace práce je specializovanou organizací, jejímž hlavním cílem je prosazování sociální spravedlnosti a mezinárodně uznávaných lidských a pracovních práv. ILO formuluje mezinárodní politické přístupy a programy na zlepšení pracovních a životních podmínek, vytváří mezinárodní pracovní standardy, organizuje rozsáhlý program technické spolupráce a provozuje školicí, vzdělávací a výzkumné programy. Významnou charakteristikou ILO je fakt, že zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů mají při formulaci jejích politik a programů stejný hlas jako zástupci států.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Zaměstnaní v národním hospodářství podle VŠPS

CZ

Zaměstnaní v národním hospodářství podle VŠPS – za zaměstnané se považují všechny osoby patnáctileté a starší, obvykle bydlící na sledovaném území, které v průběhu referenčního týdne pracovaly alespoň 1 hodinu za mzdu, plat nebo jinou odměnu, nebo sice nebyly v práci, ale měly formální vztah k zaměstnání; hlavním kritériem pro zařazení mezi zaměstnané je tedy vyvíjení jakékoliv odměňované pracovní aktivity. Není proto rozhodující, zda pracovní aktivita těchto osob měla trvalý, dočasný, sezónní či příležitostný charakter a zda měly jen jedno nebo více souběžných zaměstnání, nebo zda současně studovaly, pobíraly nějaký důchod apod. Do kategorie zaměstnaných náleží všichni placení zaměstnaní (zaměstnanci a členové produkčních družstev) a všichni zaměstnaní ve vlastním podniku (podnikatelé a pomáhající rodinní příslušníci). Kategorii podnikatelů v hlavním zaměstnání je nutné odlišovat od kategorie osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) vymezených zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Počet OSVČ zahrnuje kromě tzv. hlavní samostatné výdělečné činnosti i vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Tuto vedlejší samostatnou výdělečnou činnost je nutné chápat jinak než druhé či další zaměstnání respondenta ve výběrovém šetření. Podle výše uvedeného zákona se vedlejší samostatná činnost vztahuje k systému sociálního zabezpečení, kdy např. starobní důchodci resp. nezaopatřené děti mohou vykonávat pouze vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. Pracovní aktivita respondenta ve výběrovém šetření se vztahuje vždy k příslušnému referenčnímu týdnu. Naproti tomu Česká správa sociálního zabezpečení publikuje údaje o evidenčním počtu OSVČ k poslednímu dni kalendářního měsíce. Celkový počet OSVČ je třeba navíc odlišovat od pravidelně publikovaného počtu OSVČ platících zálohy na pojistné.

Podle mezinárodní metodiky jsou mezi zaměstnané zahrnovány i tyto skupiny osob:

- profesionální příslušníci armády a
- osoby na mateřské dovolené, které před nástupem pracovaly (nikoli další nebo rodičovské dovolené)

Podle mezinárodní metodiky nejsou mezi zaměstnané zahrnovány:

- osoby na mateřské dovolené, které před nástupem nepracovaly, a osoby na další mateřské (rodičovské) dovolené – jsou klasifikovány jako osoby ekonomicky neaktivní nebo nezaměstnané podle toho zda splňují či nesplňují podmínky ILO pro zařazení mezi nezaměstnané.

Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO) a je mezinárodně srovnatelný.

DE

Zaměstnaní podle ILO (*Erwerbstätige nach ILO*) – osoby zaměstnané jsou osoby ve věku 15 a více let, které ve sledovaném období vykonávají výdělečnou činnost za mzdu či jinou formu odměny po dobu minimálně 1 hodiny či osoby, které se nacházejí v pracovním poměru (včetně vojáků a pomáhajících členů domácnosti), provozují samostatně živnost nebo zemědělskou činnost nebo mají svobodné povolání.

Osoby, které ve sledovaném týdnu sice nepracovaly, ale nacházejí se v pracovním poměru, se také považují za zaměstnané, pokud netrvá jejich pracovní nepřítomnost déle než tři měsíce.

PL

Zaměstnaní podle VŠPS (*Pracujący według BAEL*) – zaměstnané osoby jsou osoby ve věku 15 a více let, které v době zkoumaného týdne:

- vykonávaly po dobu minimálně 1 hodiny práci přinášející výdělek nebo příjem, tzn. byly zaměstnány jako námezdní pracovník, pracovaly ve vlastním (nebo pronajímaném) zemědělském hospodářství anebo podnikaly mimo zemědělství, pomáhaly (bez odměny) při vedení rodinného zemědělského hospodářství nebo rodinného podnikání mimo zemědělství,
- měly práci, ale nevykonávaly ji:
 - a) z důvodu nemoci, mateřské dovolené nebo dovolené na zotavenou,
 - b) z jiných důvodů, přičemž délka přestávky v práci byla:
 - do 3 měsíců,
 - více než 3 měsíce, ale tyto osoby byly námezdními pracovníky a v té době dostávaly minimálně 50 % dosavadní odměny.

K pracujícím – v souladu s mezinárodními standardy – byli započítáváni rovněž žáci, se kterými podniky nebo fyzické osoby uzavřely smlouvu o vyučení v oboru nebo při učení se pro danou práci, pokud dostávají odměnu.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Nezaměstnaní podle VŠPS

CZ

Nezaměstnaní podle VŠPS – za nezaměstnané se podle mezinárodně srovnatelné metodiky považují všechny osoby patnáctileté a starší, obvykle bydlící na sledovaném území, které v průběhu referenčního týdne souběžně splňovaly 3 podmínky ILO:

- nebyly zaměstnané,
- byly připraveny k nástupu do práce, tj. během referenčního období byly k dispozici okamžitě nebo nejpozději do 14 dnů pro výkon placeného zaměstnání nebo sebezaměstnání,
- v průběhu posledních 4 týdnů hledaly aktivně práci (prostřednictvím úřadu práce nebo soukromé zprostředkovatelný práce, přímo v podnicích, využíváním inzerce, podnikáním kroků pro založení vlastní firmy, podáním žádosti o pracovní povolení a licence nebo jiným způsobem).

Mezi nezaměstnané patří i osoby, které nehledají práci, protože ji již našly a jsou schopny ji nastoupit nejpozději do 14 dnů. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO). Zařazení do této kategorie nesouvisí s kategorií registrovaných uchazečů o zaměstnání na úřadech práce a ani s faktem, zda tyto osoby pobírají či nepobírají příspěvek v nezaměstnanosti či jiné sociální dávky nebo příspěvky.

DE

Nezaměstnaní podle ILO (*Erwerbslose nach ILO*) – za osoby bez výdělečné činnosti se považují osoby, které v posledních čtyřech týdnech aktivně usilovaly o získání pracovního místa a v případě úspěchu jsou ihned, tzn. do dvou týdnů, připraveny na pracovní místo nastoupit. Nehraje přitom roli, zda jsou nahlášené u úřadu práce jako nezaměstnaní. Mezi osoby bez výdělečné činnosti se počítají také ihned dostupné nepracující osoby, které hledání pracovního místa ukončily, které však nastoupí teprve v následujících třech měsících.

Rozdíly mezi osobami bez výdělečné činnosti a nezaměstnanými (*Arbeitslose*) jsou podle Spolkové pracovní agentury (*Bundesagentur für Arbeit – BA*) značné. Na jedné straně nemohou být osoby hledající práci, které jsou registrované u pracovní agentury, osobami bez výdělečné činnosti. Na druhé straně náleží nezaměstnaní, kteří vykonávají drobnou práci, podle definice ILO nikoli mezi osoby bez výdělečné činnosti, nýbrž jsou považovány za osoby s výdělečnou činností (*Erwerbstätige*).

PL

Nezaměstnaní podle VŠPS (*Bezrobotni według BAEL*) – osoby ve věku 15–74 let, které splňují souběžně tři podmínky:

- v době zkoumaného týdne nebyly pracujícími osobami (v souladu s definicí pojmu – „Pracující podle BAEL“),
- aktivně hledaly práci, tzn., že v průběhu 4 týdnů podnikly konkrétní kroky k tomu (včetně posledního sledovaného týdne), aby našly práci,
- byly připraveny (schopny) přijmout práci v průběhu 2 týdnů následujících po sledovaném týdnu.

Mezi nezaměstnané byly započítány také osoby, které nehledaly práci, protože již měly práci zajištěnou a čekaly na její zahájení po dobu ne delší než 3 měsíce a byly připraveny ji přijmout.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Obecná míra nezaměstnanosti podle ILO

CZ

Obecná míra nezaměstnanosti podle ILO – vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle (v procentech), kde číselník i jmenovatel jsou ukazatele konstruované podle mezinárodních definic a doporučení aplikovaných ve VŠPS. Ukazatel je konstruován podle metodiky Eurostatu vypracované na základě doporučení Mezinárodní organizace práce (ILO) a je mezinárodně srovnatelný.

DE

Míra nezaměstnanosti podle ILO (*Erwerbslosenquote nach ILO*) – nezaměstnané osoby na 100 osob ekonomicky aktivních.

PL

Míra nezaměstnanosti podle VŠPS (*Stopa bezrobocia według BAEL*) – procentní podíl počtu nezaměstnaných na počtu obyvatelstva profesně aktivního (tzn. pracujícího a nezaměstnaného). V případě BAEL se definice týká nezaměstnaných osob (v souladu s pojmem – „Nezaměstnaní podle BAEL“) a ekonomicky aktivních (tj. součet pracujících – v souladu s pojmem – „Pracující podle BAEL“ a nezaměstnaných (v souladu s pojmem – „Nezaměstnaní podle BAEL“).

Počet pracujících nezohledňuje osoby vykonávající aktivní vojenskou službu a pracovníky rozpočtových jednotek, kteří se podílejí na národní obraně a veřejné bezpečnosti.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Zaměstnaní / Pracující

DE

Zaměstnaní v místě práce (*Erwerbstätige am Arbeitsort*) – Za výdělečně činné se považují všechny osoby, které jsou zaměstnanci v pracovním poměru (dělníci, administrativní pracovníci, úředníci, vojáci a učni), dále osoby s marginálním zaměstnáním a osoby pracující doma, např. ti, kteří provozují samostatně (spolu s pomáhajícími členy rodiny) živnost popř. zemědělskou činnost nebo mají svobodné povolání. Výdělečně činné osoby, které vykonávají více činností zároveň, se počítají pouze jednou. Mezi výdělečně činné osoby se nepočítají správci svého soukromého majetku (např. nemovitostí, peněžního majetku, cenných papírů).

Zobrazení výsledků se provádí formou ročního průměru podle koncepce práce (tuzemská koncepce). Evidují se všechny osoby, jež mají na daném území bydliště či pracoviště, plus osoby, jež bydlí mimo dané území, ale dojíždějí do něj za prací.

PL

Pracující (*Pracujący*) – osoby vykonávající práci, která jim přináší výdělek nebo příjem; k pracujícím se započítávají:

- 1) osoby zaměstnané na základě pracovního poměru (pracovní smlouva, povolání, jmenování, volba nebo služební poměr);
- 2) zaměstnavatelé a pracující na vlastní účet, a sice:
 - a) majitelé, spolumajitelé a nájemci individuálních hospodářství v zemědělství (včetně pomáhajících rodinných příslušníků), s jistými vyloučeními v letech 2002–2009;
 - b) majitelé a spolumajitelé (včetně pomáhajících rodinných příslušníků; s výjimkou společníků firem, kteří ve firmě nepracují) subjektů podnikajících mimo individuální hospodářství v zemědělství,
 - c) jiné osoby pracující na vlastní účet, např. osoby vykonávající volné profese;

- 3) osoby vykonávající práci v tzv. nákladnickém systému;
- 4) zástupci (včetně pomáhajících rodinných příslušníků a osob, které zástupce zaměstnal);
- 5) členové družstev zemědělské výroby (zemědělských výrobních družstev a družstev vzniklých na jejich bázi a také družstev zemědělských kroužků);
- 6) duchovní plnící kněžské povinnosti.

Údaje týkající se pracujících v individuálních hospodářstvích v zemědělství podle stavu k 31. 12. v letech 2002–2009 byly odhadovány na základě výsledků Celonárodního všeobecného sčítání lidu a bytů (Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań) a dále Všeobecného sčítání v zemědělství (Powszechny Spis Rolny) 2002 a od roku 2010 na základě Všeobecného sčítání v zemědělství (Powszechny Spis Rolny) 2010.

K pracujícím v individuálních hospodářstvích byly započítávány osoby pracující v hospodářstvích, která vykonávají zemědělskou činnost, přičemž:

- 1) v letech 2002–2009 nebyly započítány osoby pracující:
 - a) v hospodářstvích s plochou zemědělské půdy větší než 1 ha s produkcí výhradně pro vlastní potřebu,
 - b) v hospodářstvích s plochou zemědělské půdy do 1 ha (včetně individuálních majitelů hospodářských zvířat, kteří nemají zemědělskou půdu) s produkcí výhradně nebo hlavně pro vlastní potřebu;
- 2) od roku 2010 byli zahrnuti všichni pracující v těchto hospodářstvích nezávisle na ploše zemědělské půdy a určení zemědělské produkce (spolu s produkujícími výhradně nebo hlavně pro vlastní potřebu).

	DE	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

Pracující

DE

Sozialversicherungspflichtig Beschäftigte – do této kategorie náleží všichni zaměstnanci, kteří mají povinnost platit zdravotní a důchodové pojištění a pojištění pro případ pečovatelské služby anebo poskytovat příspěvky podle legislativy pro podporu zaměstnanosti, nebo se na ně vztahují příspěvkové podíly pro zákonné důchodové pojištění podle legislativy pro podporu zaměstnanosti. Náleží sem také

učni, senioři pracující na částečný úvazek a osoby, které byly ze zaměstnaneckého poměru povolány ke splnění zákonné povinnosti (např. vojenské cvičení).

K zaměstnaným s povinností platit sociální pojištění nenáleží úředníci, osoby samostatně výdělečně činné, pomáhající rodinní příslušníci, vojáci z povolání, vojáci na přechodnou dobu a osoby v civilní službě (viz výše uvedené výjimky).

Od 1. dubna 1999 jsou zaměstnavatelé povinni odvádět paušální příspěvky na zdravotní a důchodové pojištění i za osoby, které vykonávají výhradně takzvané nepatrně oceněné činnosti. Osoby, které se do okruhu osob povinných účastnit se na tomto pojištění dostaly pouze kvůli této novele zákona, nejsou ve výsledcích zveřejněných statistickými úřady uvedeny. Osoby, které vykonávají pouze krátkodobou činnost ve smyslu § 8 odst.1 SGB IV, zůstávají i podle nové zákonné úpravy zproštěny povinnosti účastnit se na pojištění.

PL

Zatrudnieni – osoby zaměstnané na základě pracovního vztahu nebo služebního poměru na dobu určitou (v tom zaměstnaní sezónně a příležitostně) a na dobu neurčitou, na plný i zkrácený úvazek (námezdní pracovníci). Při stanovování stavu zaměstnanosti k danému dni jsou u fyzických osob zohledněny osoby zaměstnané na plný úvazek i osoby zaměstnané na částečný úvazek, které danou jednotku uvádějí jako hlavní pracoviště.

K zaměstnaným (pracovníkům) se započítávají:

- 1) osoby zaměstnané na základě pracovní smlouvy, v tom rovněž:
 - osoby zaměstnané při intervenčních pracích a veřejných pracích, financovaných z fondů zaměstnanosti,
 - osoby mladistvé pracující na základě pracovní smlouvy,
 - osoby zaměstnané mimo stát, pracující ve prospěch státních organizačních jednotek,
 - osoby pobývající v zahraničí na základě služební delegace,
 - osoby spojené s finanční činností ze sociálního fondu,
- 2) osoby zaměstnané na základě povolání, volby nebo jmenování,
- 3) osoby pracující v podnicích formou organizovaných pracovních skupin (vojenské jednotky, účastníci dobrovolných pracovních oddílů s výjimkou těch, kteří si učí, junáci civilní obrany, junáci průmyslové a požární strážě, osoby vykonávající v podnicích náhradní službu, odsouzení).

K zaměstnaným (pracovníkům) se nezapočítávají mj.:

- 1) osoby vykonávající práci v tzv. nákladnickém systému,
- 2) žáci, kteří uzavřeli s podnikem pracovní smlouvu za účelem profesní přípravy,

- 3) osoby pobývající na rodičovské dovolené za účelem péče o dítě (také ty, které současně pobírají peněžitou pomoc v mateřství z titulu narození dalšího dítěte), přestože tyto osoby figurují v evidenci podniku,
- 4) žáci škol pro nepracující a posluchače vysokých škol, kteří vykovávají prázdninové nebo diplomové praxe,
- 5) osoby vykonávající práci na zakázku nebo na základě smlouvy o dílo. V závislosti na účelu statistického průzkumu mohou být použity odchylky od výše uvedených zásad (projednávané pokaždé ve vysvětlivkách k jednotlivým statistickým zprávám).

	DE	PL
Periodicita	pololetní	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Registrovaní nezaměstnaní

CZ

Registrovaní nezaměstnaní – podle platných zákonů mohou být vedeni v evidencích úřadů práce jako neumístění uchazeči o práci občané trvale bydlící v příslušné oblasti, kteří nejsou v pracovním nebo obdobném vztahu k zaměstnavateli ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost, a kteří požádali úřad práce o zprostředkování vhodného zaměstnání.

DE

Registrierte Arbeitslose – nezaměstnaní jsou osoby hledající práci před dokončeným 65. rokem života, které jsou bez zaměstnání, popř. vykonávají pouze drobnou výdělečnou činnost (méně než 15 hodin týdně) a které nejsou žáky, studenty nebo účastníky opatření na trhu práce, nejsou ve stavu pracovní neschopnosti, nejsou příjemci starobní penze a hledají zaměstnání v rozsahu minimálně 15 hodin týdně, které podléhá povinnosti zařadit se do systému veřejného pojištění. Musí být ihned připraveny na pracovní místo nastoupit. Nezaměstnaní se musejí osobně nahlásit jako nezaměstnaní u příslušného pracovního úřadu nebo u nositele základního pojištění.

PL

Bezrobotni zarejestrowani – osoby nezaměstnané a nevykonávající jinou výdělečnou činnost, schopné a připravené začít pracovat na plný úvazek (anebo pokud se jedná o osoby zdravotně postižené, schopné a připravené začít pracovat minimálně na poloviční úvazek), které se nevzdělávají ve škole, s výjimkou škol pro dospělé nebo vysokých škol v dálkovém systému studia, registrované příslušně dle místa pobytu

(trvalého nebo přechodného) u okresního úřadu práce a hledající zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, pokud mj.:

- dovršily věku 18 let,
- nedosáhly věku odchodu do důchodu,
- nenabývaly nároku na důchod nebo rentu z titulu neschopnosti pracovat, rodinné renty, školící renty, sociální renty a nepobírají dávky nebo podporu předdůchodovou, dávky během rehabilitací, nemocenské dávky, podporu v mateřství nebo podporu ve výši podpory v mateřství,
- nejsou majiteli nebo vlastníky (samostatnými nebo závisými) zemědělské nemovitosti s plochou zemědělské půdy větší než 2 ha po přepočtu,
- nepodléhají důchodovému a rentovému pojištění z titulu stálé práce jako manžel/manželka nebo člen domácnosti v zemědělském hospodářství s plochou zemědělské půdy překračující 2 ha po přepočtu,
- nejsou zapsáni do evidence zemědělské činnosti anebo nepodléhají – na základě odlišných předpisů – povinnosti sociálního pojištění, s výjimkou sociálního pojištění zemědělců,
- nejsou dočasně zatčeni nebo nejsou ve výkonu trestu odnětí svobody,
- nezískávají měsíčně příjem ve výši překračující polovinu minimální mzdy, s výjimkou příjmů získaných z titulu úroků nebo jiných příjmů z peněžních prostředků shromážděných na bankovních účtech,
- nepobírají na základě předpisů o sociální pomoci stálou podporu,
- nepobírají, na základě předpisů o rodinné podpoře, příspěvky na péči nebo příspěvky k rodinné podpoře z titulu výchovy dítěte samoživitele a ztráty nároku na podporu v nezaměstnanosti v důsledku uplynutí zákonné doby pro její vyplácení;
- nepobírají po ukončení zaměstnání podporu při rekvalifikaci.

	CZ	DE	PL
Periodicita	měsíční	roční	měsíční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	okres (NUTS 3)	obce (LAU 2, NTS5)

Dlouhodobě nezaměstnaní

CZ

Dlouhodobě nezaměstnaní – uchazeči o zaměstnání, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než 1 rok.

DE

Dlouhodobě nezaměstnaní (*Langzeitarbeitslose*) – za dlouhodobě nezaměstnané jsou považovány všechny osoby, které byly k danému dni nahlášeny na pracovním úřadě jako nezaměstnané déle než 1 rok.

PL

Dlouhodobě nezaměstnaní podle registru (*Długotrwałe bezrobotny według rejestru*) – osoby, které jsou v registru okresního úřadu práce celkově po dobu delší než 12 měsíců v období posledních 2 let, s vyloučením období, kdy vykonávaly stáž a profesní přípravu na pracovišti.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu

CZ

Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu – podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. V čitateli je uveden pouze počet tzv. dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let. Jsou to všichni uchazeči o zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 §24, kteří mohou ihned nastoupit do zaměstnání. Ve jmenovateli je celkový počet všech obyvatel ve věku 15–64 let. Ukazatel od ledna roku 2013 nahrazuje zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.

DE

Míra nezaměstnanosti (*Arbeitslosenquote*) – míra nezaměstnanosti ukazuje relativní nevytížení nabídky pracovních sil tím, že vyjadřuje poměr mezi nezaměstnanými a výtěžnými osobami (výtěžné osoby = osoby výtěžně činné + nezaměstnaní). Kruh výtěžných osob popř. osob výtěžně činných můžeme vymezit různým způsobem:

1. Míra nezaměstnanosti vztažená na všechny civilní výtěžné osoby: Všechny civilní výtěžně činné osoby představují sumu závislých civilních výtěžně činných a osob samostatně výtěžně činných a pomáhajících rodinných příslušníků.

2. Míra nezaměstnanosti vztažená na závislé civilní výdělečně činné osoby: Jmenovatel obsahuje pouze závislé civilní výdělečně činné osoby, tzn. sumu zaměstnaných s povinností platit sociální pojištění (včetně učňů), osoby s nepatrným zaměstnáním a úředníky (bez vojáků).

PL

Míra registrované nezaměstnanosti (*Stopa bezrobocia rejestrowanego*) – byla vypočítána jako podíl zaregistrovaných nezaměstnaných v rámci profesně aktivním civilním obyvatelstvu, tj. bez osob vykonávajících aktivní vojenskou službu a pracovníků rozpočtových jednotek, kteří se podílejí na národní obraně a veřejné bezpečnosti.

Údaje o nezaměstnaných a pracujících využívané pro výpočet úrovně nezaměstnanosti pocházejí ze zdrojů lišících se metodou sběru dat, což může způsobovat jisté nepřesnosti, zejména v případě úrovně nezaměstnanosti stanovované pro okresy. Pro nezaměstnané je podstatné jejich místo bydliště nebo pobytu, naopak pro pracující je to místo výkonu práce.

Úroveň nezaměstnanosti se uvádí se zohledněním pracujících v individuálních hospodářstvích v zemědělství (jež jsou součástí civilního obyvatelstva ekonomicky aktivního) odhadovaných na základě výsledků sčítání.

	CZ	DE	PL
Periodicita	měsíční	roční a)	měsíční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	okres (LAU 1)	okres (LAU 1, NTS4)

a) Spolkový úřad práce publikuje míru registrované nezaměstnanosti měsíčně.

Neproduktivní věk

CZ

Neproduktivní věk – v neproduktivním věku jsou osoby ve věku 65 let a více let a děti ve věku 0–14 let.

DE

Nichterwerbsfähigen Alter – v neproduktivním věku jsou osoby ve věku 65 let a více let a děti ve věku 0–14 let.

PL

Wiek nieprodukcyjny – neproduktivní věk tvoří věk předproduktivní, ve kterém obyvatelstvo ještě nedosáhlo schopnosti pracovat (tj. skupina osob ve věku 0–17 let) a poproduktivní věk, ve kterém osoby obvykle ukončují svůj profesní život (tj. pro muže 65 a více let, pro ženy 60 a více let)³.

Předproduktivní věk**CZ**

Předproduktivní věk – v předproduktivním věku jsou osoby ve věku 0–14 let.

PL

Wiek przedprodukcyjny – věk, ve kterém obyvatelstvo ještě nedosáhlo schopnosti pracovat, tj. skupina ve věku 0–17 let³.

Produktivní věk**CZ**

Produktivní věk – v produktivním věku jsou osoby ve věku 15–64 let.

DE

Erwerbsfähigen Alter – v produktivním věku jsou osoby ve věku 15–64 let.

PL

Wiek produkcyjny – věk schopnosti pracovat, tj. pro muže skupina ve věku 18–64 let, pro ženy 18–59 let³.

Postproduktivní věk**CZ**

Postproduktivní věk – v postproduktivním věku jsou osoby ve věku 65 a více let.

PL

Wiek poprodukcyjny – věk, ve kterém lidé obvykle ukončují svůj profesní život, tj. pro muže 65 a více let, pro ženy 60 a více let³.

³ V důsledku reformy důchodového systému dochází podle zákona od ledna 2013 ke zvyšování minimálního důchodového věku, a to o 1 měsíc v každém čtvrtletí. Cílový věk činí 67 let bez ohledu na pohlaví pojištěnce. U mužů bude tato hranice dosažena v roce 2020, u žen v roce 2040.

4. Mzdy a sociální dávky

Průměrná hrubá měsíční mzda

CZ

Průměrná hrubá měsíční mzda – v případě sledování průměrných hrubých měsíčních mezd má Český statistický úřad k dispozici dva zdroje dat:

1. Údaje z podnikového výkaznictví

Od roku 2011 je územní třídění na rozdíl od předchozích let provedeno podle místa skutečného pracoviště zaměstnanců, tzv. pracovištní metodou, která poskytuje pravdivější regionální pohled na trh práce než dříve zveřejňovaná podniková metoda (zařazení celého vykazujícího ekonomického subjektu do kraje, v němž sídlí jeho ústředí).

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem.

Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený vyjadřuje přepočet na plně zaměstnané (s plnou pracovní dobou). Do evidenčního počtu zaměstnanců se zahrnují všichni stálí i dočasní zaměstnanci, kteří jsou ke zpravodajské jednotce v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je pracovní vztah). Nezahrnují se např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené (nepracují-li současně v pracovním poměru), učni, osoby pracující pro firmu na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, osoby vykonávající veřejné funkce (např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů, soudci aj.).

2. Údaje ze strukturální statistiky

V rámci strukturální statistiky jsou sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy na úrovni podniků či organizací. Jsou podrobně zjišťovány všechny složky hrubého výtěžku a také důležité personální údaje o zaměstnanci jako např. pohlaví, vzdělání, věk.

Od roku 2011 výsledky výběrově pokrývají celou zaměstnaneckou populaci v ČR, neboť jsou nově zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci z podniků s méně než 10 zaměstnanci a také zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob.

Do hrubých mezd se ve strukturální statistice počítají všechny mzdy za práci včetně prémie, odměn a dalších platů, dále veškeré náhrady mzdy za neodpracovanou dobu (dovolenou, svátky, překážky v práci apod.) a odměny za pracovní pohotovost za celý rok. Průměrná mzda zaměstnance v daném roce je vypočtena poměřením s jeho placenou dobou, tedy počtem měsíců, za které mzdu či náhradu mzdy skutečně pobíral, odečtena je doba nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci za daný rok. Vypočtená průměrná hrubá měsíční mzda (v Kč) tak co nejpřesněji vypovídá o srovnatelných mzdových úrovních v různých zaměstnáních (pracovních místech) při přesně zjištěném objemu placené doby.

Vedle průměrné hrubé měsíční mzdy se zde zjišťuje také tzv. medián mezd. Medián mezd představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. To znamená, že polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián.

DE

Hrubý výdělek (*Der Durchschnittliche Bruttomonatsverdienst*) – hrubý výdělek zahrnuje (pravidelně vyplácenou) zdanitelnou mzdu za práci podle směrnic o dani ze mzdy včetně

- jiných příjmů (zvláštní platby),
- nezdanitelných příplatků za práci ve směnách, o sobotách, nedělích, svátcích nebo v noci,
- nezdanitelné platby zaměstnavatele jeho zaměstnancům v rámci transformace finanční odměny (např. penzijním pojišťovnám či fondům podle § 3 č. 63 EStG – zákona o dani z příjmu) a nezdanitelné příspěvky na jídlo.

PL

Průměrná měsíční hrubá mzda (*Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto*) – poměr součtu hrubých osobních mezd, honorářů vyplacených některým skupinám zaměstnanců za práci vyplývající z pracovní smlouvy, výplat podílů na zisku nebo bilančním přebytku družstva a dodatečných ročních mezd pro zaměstnance subjektů rozpočtové sféry a průměrného počtu zaměstnanců v daném období; po vyloučení osob vykonávajících domácí práci a zaměstnaných v zahraničí.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní, roční	čtvrtletní	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3), region soudržnosti (NUTS 2)	Sasko (NUTS 1)	okres (LAU 1, NTS4)

Důchody

CZ

Důchody – v rámci důchodového pojištění se poskytují důchody starobní, invalidní, vdovské a vdovecké, sirotčí.

DE

Pozůstalostní důchod (*Hinterbliebenenrente*) – důchody, na něž vzniká nárok z pojištění zemřelého, se označují za pozůstalostní důchody. Jedná se o vdovské a sirotčí důchody.

Důchody spojené s úmrtím (*Renten wegen Todes*) jsou malý vdovský důchod či důchod pro vdovce, velký vdovský důchod nebo důchod pro vdovce, výchovné a sirotčí důchod (§ 33 odst. 4 SGB).

Předpokladem pro jejich obdržení je úmrtí pojištěného manžela/manželky popř. některého z rodičů nebo úmrtí rozvedeného manžela/manželky pojištěného. Smrt zde představuje pojistnou událost. Důchody z důvodu úmrtí mají poskytnout zabezpečení, které dosud poskytoval zemřelý (náhradní zabezpečovací funkce). Zatímco vdovský důchod a sirotčí důchod jsou důchody z pojištění zemřelého, výchovné je důchodem z pojištění přeživší osoby.

Vdovský důchod (*Witwenrente*) – nárok na vdovský důchod mají vdovy popř. přeživší životní partnerky, které se znovu nevdatí nebo neuzavřou registrované partnerství po smrti pojištěného manžela, popř. životní partnerky, pokud pojištěný manžel nebo popř. partnerka splnily povinnou čekací dobu. Rozlišuje se přitom mezi malým a velkým vdovským důchodem (§ 46 odst. 1 a odst. 2 SGB VI).

Nárok na malý vdovský důchod trvá maximálně 24 kalendářních měsíců po uplynutí měsíce, v němž pojištěný/pojištěná zemřel/a (§ 46 odst. 1 věta 2 SGB VI). Nárok na malý vdovský důchod však náleží bez omezení na 24 měsíců, pokud manžel popř. životní partnerka zemřeli před 1. 1. 2002. Platí to i v případě, pokud se minimálně jeden manžel popř. životní partner narodil před 2. 1. 1962 a manželství popř. životní partnerství bylo uzavřeno před 1. 1. 2002 (§ 242a odst. 1 SGB VI). Nárok na velký vdovský důchod náleží, pokud vdova popř. přeživší životní partnerka

- vychovává vlastní dítě nebo dítě pojištěného manžela popř. životní partnerky, které ještě nedovršilo 18. rok života,
- dovršila 47. rok života nebo
- má sníženou pracovní schopnost.

Důchod pro vdovce (*Witwerrente*) – nárok na důchod pro vdovce mají vdovci popř. přeživší životní partneři, kteří se znovu neožení nebo neuzavřou registrované

partnerství po smrti pojištěné manželky, popř. životního partnera, pokud pojištěná manželka nebo popř. partner splnili všeobecnou čekací dobu. Rozlišuje se přitom mezi malým a velkým důchodem pro vdovce (§ 46 odst. 1 a odst. 2 SGB VI), srov. ustanovení o vdovském důchodu.

Sírotčí důchod (*Waisenrente*) – sirotčí důchod je trvale vyplácená dávka ze zákonného sociálního pojištění (zákonné důchodové pojištění, úrazové pojištění) nebo práva na zaopatření (podle §§ 38 nn. Spolkového zákona o zaopatření), která je v případě úmrtí osoby oprávněné pobírat důchod vyplácena jejím dětem – a podle okolností také jiným rodinným příslušníkům. Slouží k vyrovnání výpadku příspěvku na živobytí, který poskytovala zemřelá osoba. Pokud zemře pouze jeden z rodičů, hovoříme o polovičním sirotčím důchodu, pokud zemřeli oba rodiče, hovoříme o úplném sirotčím důchodu.

Výchovné (*Erziehungsrenten*) – výchovné představuje důchod v systému německého zákonného důchodového pojištění. Výchovné obdrží po 30. červnu 1977 rozvedené osoby, pokud jejich bývalý manžel či manželka zemřou, v případě že vychovávají vlastní dítě nebo dítě zemřelého a příjemce důchodu dosud nedosáhl řádné věkové hranice.

PL

Rodinný důchod (*Renta rodzinna*) – Peněžité plnění, na která mají nárok oprávnění rodinní příslušníci osoby, která měla v okamžiku smrti nárok na starobní důchod nebo důchod za pracovní neschopnost nebo naplňovala podmínky pro získání jednoho z těchto plnění, a také pobírala dávku nebo předčasný důchod. Všichni oprávnění rodinní příslušníci mají nárok na jeden souhrnný rodinný důchod

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	Sasko (NUTS 1)	okres (LAU1, NTS4)

Invalidní důchod

DE

Důchod kvůli snížené pracovní schopnosti (*Rente wegen verminderter Erwerbsfähigkeit*)

Důchod kvůli částečnému snížení pracovní schopnosti bude dostávat v případě počátku důchodu po 31. 12. 2000 podle § 43 odst. 1 SGB VI (= zákoník o sociálním zabezpečení) pojištěný až do dosažení řádné věkové hranice pro odchod

do důchodu, pokud má částečně sníženou pracovní schopnost (§ 43 odst. 1 věta 2 SGB VI), v posledních pěti letech předtím, než nastala částečně snížená pracovní schopnost, platil tři roky povinné příspěvky a splnil všeobecnou čekací dobu předtím, než nastala částečně snížená pracovní schopnost.

Důchody kvůli úplnému snížení pracovní schopnosti (Rente wegen voller Erwerbsminderung)

Důchod kvůli úplnému snížení pracovní schopnosti bude dostávat v případě počátku důchodu po 31. 12. 2000 podle § 43 odst. 2 SGB VI pojištěný až do dosažení řádné věkové hranice pro odchod do důchodu, pokud má úplně sníženou pracovní schopnost (§ 43 odst. 2 věta 2 SGB VI), v posledních pěti letech předtím, než nastala částečně snížená pracovní schopnost, platil tři roky povinné příspěvky a splnil všeobecnou čekací dobu předtím, než nastala částečně snížená pracovní schopnost. Jinak platí podmínky pro důchod kvůli částečně snížené pracovní schopnosti.

PL

Důchod za pracovní neschopnost (Renta z tytułu niezdolności do pracy) – peněžitá dávka, na kterou má nárok pojištěnec, který souhrnně splnil následující podmínky:

- je neschopen práce,
- má požadovanou příspěvkovou a nepříspěvkovou dobu,
- pracovní neschopnost vznikla v obdobích stanovených zákonem, ale nejpozději do 18 měsíců od vypršení těchto období.

Posudek o celkové nebo částečné pracovní neschopnosti vydává posudkový lékař Správy sociálního zabezpečení nebo znalec-lékař Zemědělské správy sociálního zabezpečení.

	DE	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	Sasko (NUTS 1)	okres (LAU 1, NTS4)

Starobní důchod

CZ

Starobní důchod – Starobní důchod vyplácený z důchodového pojištění je druh důchodové dávky v rámci důchodového systému, na kterou má osoba nárok dle zákona o důchodovém pojištění. Podmínkou nároku na starobní důchod je získání potřebné doby pojištění a dosažení stanoveného věku (tj. důchodového věku, popř. věku od něho odvozeného nebo věku 65 let).

DE

Renten wegen Alters – důchod z důvodu dosažení určitého věku (starobní důchod) je důchodem, který je poskytován z německého zákonného důchodového pojištění, stejně jako důchod z důvodu snížené pracovní schopnosti a důchod z důvodu úmrtí. Předpokladem pro poskytnutí starobního důchodu je dosažení stanovené věkové hranice, uplynutí určité minimální doby pojištění (čekací doba) a splnění různých stanovených pojistně-právních a osobních předpokladů.

Při dosažení určité věkové hranice mohou pojištění dostávat na základě své žádosti starobní důchody. Existují následující starobní důchody:

- řádný starobní důchod; tento důchod obdrží ti, kteří dosáhli stanoveného věku a splnili obecnou čekací dobu v délce pěti let (§ 35 SGB VI). Řádná věková hranice se pro pojištěné, kteří jsou narozeni po 31. 12. 1946, postupně zvyšuje z 65. na 67. rok života (§ 235 SGB VI).
- starobní důchod pro osoby s velmi dlouhou dobou pojištění; tento důchod obdrží ti, kteří dokončili 65. rok věku a splnili obecnou čekací dobu v délce 45 let (§ 38 SGB VI).
- starobní důchod pro osoby s dlouhou dobou pojištění; tento důchod obdrží beze srážky ti, kteří dosáhli věkové hranice a splnili čekací dobu v délce 35 let. Věková hranice se již v letech 2000 až 2001 zvýšila postupně z 63. na 65. rok života. V současné době probíhá další postupné zvyšování z 65. roku na 67. rok života pro pojištěné, kteří se narodili po 31. 12. 1948 (§§ 36, 236 SGB VI).
- starobní důchod pro těžce postižené osoby; tento důchod obdrží bez srážky osoby, které dosáhly stanovené věkové hranice, jsou v okamžiku začátku důchodu uznány jako těžce postižené osoby nebo jsou práce neschopné popř. neschopné vykonávat výdělečnou činnost podle práva platného 31. 12. 2000 a splnily čekací dobu v délce 35 let. Věková hranice se již v letech 2001 až 2003 zvýšila postupně z 60. na 63. rok života. V současné době probíhá další postupné zvyšování z 63. roku na 65. rok života pro pojištěné, kteří se narodili po 31. 12. 1951 (§§ 37, 236a SGB VI).
- starobní důchod z důvodu nezaměstnanosti nebo práce na částečný úvazek v důchodovém věku; tento důchod obdrží bez srážky osoby, které ukončily 65. rok života a buď byly při vstupu do důchodového věku nezaměstnané a po ukončení 58. roku a 6 měsíců života byly celkem 52 týdnů nezaměstnané nebo pobíraly vyrovnávací poplatky pro propuštěné zaměstnance hornických podniků nebo vykonávaly 24 kalendářních měsíců práci na částečný úvazek v důchodovém věku, v posledních deseti letech platily osm let povinné poplatky a splnily čekací dobu 15 let. Věková hranice se již v letech 1997 až 2001 zvýšila

postupně z 60. na 65. rok života. Tento starobní důchod mohou pobírat pouze pojištěné osoby, které se narodily před 1. 1. 1952 (§§ 237 SGB VI).

- starobní důchod pro ženy; tento důchod obdrží bez srážky ženy, které dokončily 65. rok života, po ukončení 40. roku života platily více než deset let (minimálně 121 měsíců) povinné příspěvky a splnily čekací dobu 15 let. Věková hranice se již v letech 2000 až 2004 zvýšila postupně z 60. na 65. rok života. Tento starobní důchod mohou pobírat pouze pojištěné osoby, které se narodily před 1. 1. 1952 (§§ 237 SGB VI).
- starobní důchod pro horníky dlouhodobě pracující pod zemí; tento důchod obdrží osoby, které dosáhly požadovaného věku a splnily čekací dobu 25 let. Věková hranice se pro pojištěné osoby, které se narodily po 31. 1. 1952, postupně zvyšuje z 60. na 62. rok života (§§ 40, 238 SGB VI).

PL

Emerytura – peněžitá dávka, na kterou má nárok pojištěnec, který splňuje podmínky opravňující k důchodu ze sociálního zabezpečení, tzn.:

- 1) dosáhl důchodového věku – rozdílného závisle na pohlaví, zaměstnání ve zvláštních podmínkách nebo zvláštního charakteru,
- 2) má požadovanou příspěvkovou a nepříspěvkovou dobu.

Výše starobního důchodu pro osoby, které se narodily před rokem 1949, je stanovena dle odpracované doby a výše výdělků ve vybraných pracovních obdobích. Pro osoby narozené po 31. prosinci 1948, které přistoupily k Otevřenému penzijnímu fondu (OPF), nebo které nejsou členy OPF a nespĺnily podmínky pro starobní důchod dle dosavadních pravidel, je výše starobního důchodu závislá na výši kapitálu shromážděného na individuálním účtu pojištěnce. Podmínky nabývání práv k důchodovým plněním vypláceným Ministerstvem národní obrany, Ministerstvem vnitra a administrativy a Ministerstvem sportu a výše těchto plnění jsou upraveny samostatně (zákon z 23. července 2003 o změně zákona o systému sociálního zabezpečení).

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	Sasko (NUTS 1)	okres (LAU1, NTS4)

5. Rozpočty domácností

Hospodařící domácnost

CZ

Hospodařící domácnost (Zdroj: Sčítání lidí, domů a bytů 2011) – Hospodařící domácnost tvoří osoby, které společně hospodaří, tj. společně hradí výdaje domácnosti, jako je strava, náklady na bydlení aj. Společné hospodaření se vztahuje i na děti, které do příslušné domácnosti patří, i když samy na výdaje domácnosti nepřispívají. Součástí rodinných domácností tvořených 1 rodinou mohou být i další jednotlivé osoby, pokud s rodinou společně hospodaří.

DE

Private Haushalte – domácnosti jsou společenství osob, které společně bydlí, společně hospodaří a mají společné příjmy i spotřebu. Nezapočítávají se přechodně přítomní návštěvníci a hosté, ani domovní personál, který nepřenocuje v tomto bytě. Domácnost může tvořit i jedna samostatně bydlící a hospodařící osoba s vlastním příjmem. Společná a ústavní ubytování se nepovažují za domácnost, mohou však obsahovat i soukromé domácnosti (např. domácnost ředitele ústavu).

PL

Gospodarstwo domowe – skupina osob v příbuzenském nebo nepříbuzenském vztahu žijících společně, které společně hospodaří.

Domácnosti se vyčleňují z obyvatelstva žijícího v bytech (bez objektů hromadného ubytování). Domácnostmi mohou být jednočlenné a několikačlenné (2 a vícečlenné), a také rodinné a nerodinné.

	CZ	DE	PL
Periodicita	SLDB	roční (Mikrozensus)	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	každých 5 let (EVS); okres (NUTS 3) – Mikrozensus	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Čistý peněžní příjem domácnosti

CZ

Čistý peněžní příjem domácnosti – byl získán po odečtení příslušných částek na zdravotní a sociální pojištění a daň z příjmů. Do celkového čistého příjmu domácnosti byly započteny naturální příjmy, které tvoří spotřeba produkce z vlastního hospodářství nebo podniku a naturální požitky zaměstnanců (např. příspěvky na stravování).

DE

Haushaltsnettoeinkommen – měsíční čistý příjem domácnosti vyplývá ze součtu jednotlivých měsíčních čistých příjmů všech členů domácnosti. Měsíční čistý příjem jedné osoby je právě tou částkou, která se skládá ze součtu všech dosažených příjmů, včetně vánočních prémie, 13./14. měsíčního platu, příspěvku na dovolenou, z příjmů z pronájmů a pachtovného, z majetku, zvláštních plateb a veřejných plateb (hrubý příjem) a po odečtení daní, solidární přirážky a povinných příspěvků na sociální pojištění.

Domácnosti s čistým měsíčním příjmem ve výši nad 18.000 € nebyly do tohoto průzkumu započteny.

PL

Dochód rozporządzalny gospodarstwa domowego – součet průběžných příjmů domácnosti z jednotlivých zdrojů snížených o zálohy na daň z příjmů fyzických osob hrazené plátcem za poplatníka (z příjmů z nájemní smlouvy a některých plnění ze sociálního pojištění a dalších plnění), o daně z důchodů z vlastnictví, daně hrazené samostatně výdělečnými osobami, včetně zástupců svobodných povolání a osob provozujících individuální hospodářství v zemědělství, a o pojistné na zdravotní a sociální pojištění. Součástí disponibilního příjmu jsou peněžité a nepeněžité příjmy, včetně naturálií (spotřební zboží a služby přijaté pro potřeby domácnosti od individuálního hospodářství nebo samostatně výdělečné ekonomické činnosti – zemědělské i nezemědělské) a zdarma obdržené zboží a služby. Disponibilní příjem je určen na výdaje a zvyšování úspor.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	Sasko (NUTS 1)	vojvodství (NUTS2, NTS2)

Čistý disponibilní důchod domácností

CZ

Čistý disponibilní důchod domácností – čistý disponibilní důchod domácností představuje částku, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, na úspory ve formě finančních aktiv a na akumulaci hmotných a nehmotných aktiv. Disponibilní důchod je výsledkem tvorby a rozdělení důchodů a je bilanční položkou účtu druhotného rozdělení důchodů.

PL

Dochód do dyspozycji – disponibilní příjem snížený o ostatní výdaje. Disponibilní příjem je určen na výdaje na spotřební zboží a služby a zvyšování úspor.

Ostatní výdaje zahrnují mj. částky předané jiným domácnostem a nekomerčním institucím, včetně darů, výdajů na bydlení mládeže a studentů studujících mimo domov, výživné od soukromých osob, některé daně, např.: z nemovitostí, darovací a dědická, z příjmů z vlastnictví, z pronájmu a prodeje nemovité věci a peněžní ztráty.

DE

Verfügbares Einkommen der privaten Haushalte einschließlich privater Organisationen ohne Erwerbszweck – disponibilní příjem je třeba chápat jako částku, kterou mají soukromé domácnosti k dispozici na spotřebu nebo tvorbu úspor. Tuto částku získáme tím, že k primárním příjmům přidáme monetární sociální platby (důchod, příspěvek v nezaměstnanosti, příspěvek na dítě atd.) a ostatní běžné transfery a odečteme od nich příspěvky na sociální politiku a ostatní transfery vč. daně z příjmů a ostatní daně, které musí soukromé domácnosti hradit. Primární příjem soukromých domácností obsahuje příjmy z výdělečné činnosti a majetku, které přibyly tuzemským soukromým domácnostem (např. příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, mzdy).

U soukromých organizací bez účelu výdělečné činnosti se jedná o organizace, svazy, spolky, instituce atd., které nepatří ke státnímu sektoru, ale své služby poskytují také zdarma příp. za ceny plně nepokrývající jejich náklady. Tyto pokrývají své náklady - odhlédnuvše od speciálních náhrad/úplat – z významné části z příspěvků a podpor soukromých domácností.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

6. Byty⁴

Obytná budova

CZ

Domy – Do počtu domů jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení (obydlené i neobydlené), objekty s byty (bytem) a ubytovací zařízení bez bytu, pokud slouží k bydlení. Do počtu domů tak patří kromě rodinných a bytových domů i různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, internáty, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, penzióny pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) apod.

DE

Obytné budovy (*Wohngebäude*) – budovy, které alespoň z jedné poloviny (měřeno dle celkové užitné plochy) slouží pro účely bydlení.

Pro aktualizaci fondu budov a bytů byly jako výchozí data použity výsledky sčítání domů a bytů z 30. září 1995, která jsou každoročně aktualizována prostřednictvím statistiky stavební činnosti. Od roku 2011 probíhá aktualizace na základě sčítání domů a bytů z 9. května 2011. Do této aktualizace jsou od roku 2011 zahrnuty také internáty.

Tyto jsou obsaženy v kategoriích „Obytné budovy celkem“ a také „Bytové domy“ (obytná budova se 3 nebo více byty).

Mezi obytné budovy jsou započítány i pensiony, chaty a chalupy o minimální velikosti 50 m² obytné plochy.

Všechny údaje obsahují také neobydlené budovy (prázdné budovy).

PL

Obytná budova (*Budynek mieszkalny*) – budova určena pro bytové účely, zcela obsazena bytovými jednotkami, nebo budova minimálně z poloviny obsazena bytovými jednotkami a ve zbývající části jinými místnostmi, s výjimkou budovy bytovo-inventární nebo bytovo-hospodářské.

	CZ	DE	PL
Periodicita	SLDB	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

⁴ Zdrojem všech definic v České republice je Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Nebytová budova

DE

Nichtwohngebäude – budovy, které z převážné části (více než polovina užité plochy) slouží nebytovým účelům. K tomu patří např. budovy ústavů/institucí, kancelářské a správní budovy, zemědělské a nezemědělské provozní budovy (např. tovární budovy, hotely).

PL

Budynek niemieszkalny – budova, která je více než z poloviny obsazena pro nebytové účely (např. je zde umístěna škola, kancelář, obchod, sklad, lékařská ordinace) a ve kterém se nachází rovněž minimálně jeden byt.

	DE	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU2)	obce (LAU2, NTS5)

Bytový fond

DE

Wohnungsbestand – Bytový fond je počet bytů v územní jednotce.

Pro aktualizaci fondu domů a bytů jsou jako výchozí data využívány výsledky sčítání domů a bytů ze 30. září 1995, která jsou každoročně aktualizována prostřednictvím statistiky stavební činnosti. Od roku 2011 probíhá aktualizace na základě sčítání domů a bytů z 9. května 2011. Do této aktualizace jsou od roku 2011 zahrnuty také internáty.

Tyto jsou obsaženy v kategorii „Byty v obytných budovách celkem“ a také „Byty v domech pro více rodin“ (Bytový dům se 3 nebo více byty).

Byty v penzionech, chatách a chalupách jsou také součástí bytového fondu, pokud mají nejméně 50 m² obytné plochy.

Všechny údaje obsahují také neobydlené byty (prázdné byty).

PL

Zasoby mieszkaniowe – úhrn obydlených i neobydlených bytů nacházejících se v obytných i nebytových budovách. Do bytového fondu se nezapočítávají objekty pro hromadné bydlení (tj. ubytovny pro zaměstnance, studentské koleje, domovy a internáty, domy sociální péče), provizorní místnosti a mobilní objekty (tzn. maringotky, železniční vagóny, lodky a lodě).

	DE	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU2)	obce (LAU2, NTS5)

Byt

CZ

Byt – je soubor místností, popřípadě jednotlivá obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen (§ 3 písm. I vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu).

DE

Wohnung – soubor místností, které umožňují vedení vlastní domácnosti, v tom je zahrnuta také kuchyň nebo prostor s pevně zabudovanou možností pro vaření (kuchyňský kout/ kuchyňská skříň). Byt má zásadně jeden vlastní uzamykatelný přístup, oddělující jej bezprostředně od venkovního prostoru, od schodiště nebo od vstupního prostoru, dále má zásobování vodou, odpad a toaletu.

Od roku 2012 se za „byt“ považují také „ostatní obytné jednotky“, tzn. obytné jednotky bez kuchyně nebo pevně instalovaného prostoru pro vaření. Bytem je tak soubor místností, který umožňuje vedení vlastní domácnosti.

PL

Mieszkanie – jednotka skládající se z jednoho nebo několika pokojů a pomocných místností, určená pro trvalý pobyt osob – postavena nebo přestavěna pro bytové účely; konstrukčně oddělená pevnými stěnami v rámci budovy; do této jednotky vede samostatný vstup ze schodiště, chodby, společné chodby anebo z ulice, dvoru či zahrady.

K pomocným místnostem se započítávají: předsíň (chodba), hala, koupelna, WC, spíž, šatna, veranda, komora a jiné místnosti nacházející se v rámci bytu, sloužící bytovým a hospodářským potřebám obyvatel.

	CZ	DE	PL
Periodicita	SLDB	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Neobydlený byt

CZ

Neobydlený byt – byt, ve kterém nebyla žádná osoba s obvyklým pobytem.

DE

Leerstehende Wohnungen – byt není v rozhodný den sčítání ani pronajatý, ani využíván vlastníkem samým a není ani volnočasovým bytem či apartmánem. Pokud si vlastník/nájemce kvůli přestavbě/modernizaci musí zajistit náhradní byt krátkodobě – při zachování nájemního vztahu – přechodně, pak není byt volný/neobydlený.

PL

Mieszkanie niezamieszkane – byt, ve kterém v momentě statistického zjišťování nebyla hlášena (k trvalému nebo přechodnému pobytu) žádná osoba a ani zde nebydlela, ani přechodně, žádná osoba bez přihlášení. Týká se to bytů, které ještě nejsou přiděleny, nacházejících se v nově postavených budovách, předaných k užívání, bytů, ve kterých probíhá rekonstrukce, nebo bytů vystěhovaných z důvodu rekonstrukce, bytů neobydlených z důvodu probíhajícího soudního nebo exekučního řízení, bytů nepřijatých k zabydlení z důvodu jejich špatného technického stavu, bytů, které si ponechává jako rezerva vykazující jednotky, a také neobydlených z jiných příčin.

	CZ	DE	PL
Periodicita	SLDB	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Obytná plocha

CZ

Obytná plocha – obytná plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností a kuchyně, pokud má plochu 8 m² a větší. Kuchyňský kout, resp. kuchyň menší než 8 m² není považován za obytnou místnost.

Celková plocha bytu je součtem plochy všech obytných místností, kuchyně, kuchyňského koutu i ostatních prostor bytu (příslušenství, předstíň, apod.). Je to plocha měřená uvnitř obvodových stěn bytu, nezahrnuje tedy sklep, balkon, lodžii (ani zasklenou).

DE

Wohnfläche – odpovídá obytné ploše dle WoFIV (pozn.: Nařízení pro výpočet obytné plochy – Verordnung zur Berechnung der Wohnfläche). Obytná plocha zahrnuje

všechny podlahové plochy, které patří výhradně k tomuto bytu, jako např. obývací pokoje a ložnice, kuchyně, vedlejší místnosti (např. síň, odkládací prostory, koupelny). Obytná plocha internátu zahrnuje všechny podlahové plochy prostor, které jsou určeny k výhradnímu a společnému užívání obyvateli. K obytné ploše patří také podlahové plochy zimních zahrad, bazénů a podobných ze všech stran uzavřených prostor a také balkónů, lodžii, střešních zahrad a teras, pokud výhradně patří k bytu či internátu. K obytné ploše nepatří (k užité ploše ale patří) všechny podlahové plochy příslušejících prostor (např. sklepní místnosti, úložné prostory a prostory nahrazující sklep mimo byt, prádelny, půdní prostory, sušárny a garáže) a komerční místnosti – plně započítávány jsou podlahové plochy místností a částí místností se světlou výškou nejméně 2 m.

Podlahové plochy místností a částí místností se světlou výškou nejméně 1 m a méně než 2 m a nevytápěných zimních zahrad, bazénů a podobných ze všech stran uzavřených místností se započítávají z poloviny, podlahové plochy balkónů, lodžii, střešních zahrad a teras zpravidla ze čtvrtiny, nejdříve však z poloviny.

PL

Užitková plocha bytu (*Powierzchnia użytkowa mieszkania*) – součet ploch všech místností v bytě nebo obytné budově, ve které se nachází pouze jeden byt, tj. pokojů, kuchyně, spíže, předsíni, alkoven, hal, chodeb, koupelen, záchodů, obestavěné verandy, zastřešeného vstupu, šatny a jiných místností sloužících pro bytové a hospodářské potřeby obyvatel bez ohledu na jejich určení a způsob využití (mj. ateliér, rekreační místnosti atd.).

1. Do užitkové plochy bytu se nezapočítávají plochy: balkónů, teras, lodžii, mezipater, prádelen, sušáren, kočárkáren, půd, sklepů a komor určených pro úschovu topiva, a dále garáží, domácích vodáren a kotelen.
2. V budově vesnického typu se do užitkové plochy bytu zpravidla započítává plocha chodeb. Chodba není považována za součást bytu a její plocha není započítávána do užitkové plochy bytu pouze tehdy, když:
 - chodba spojuje obytnou část budovy s inventární nebo hospodářskou částí,
 - kromě chodby se ve stejném podlaží nachází předsíň,
 - v budově se nachází více než jeden byt a chodba je používána společně jako veřejně přístupná chodba.
3. Plocha schodů nacházejících se v individuální budově se započítává do užitkové plochy bytu, pokud se v budově nachází pouze jeden byt, a nezapočítává se, pokud se v budově nacházejí dva nebo více bytů; schody a plochy pod nimi jsou pak považovány za veřejnou část komunikace.

4. V individuálních budovách, které jsou ještě ve výstavbě, ale již v části obydlých, se v užitékové ploše bytu zohledňuje pouze plocha dokončených pokojů a pomocných místností.

	CZ	DE	PL
Periodicita	SLDB	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Obytná místnost

CZ

Obytná místnost – část bytu (zejména obývací pokoj, ložnice, jídelna, kuchyň), která je určena k bydlení a má podlahovou plochu minimálně 8 m².

DE

Obytné místnosti (Wohnräume) – všechny pokoje určené k bydlení s obytnou plochou nejméně 6 m² a všechny kuchyně.

Místnosti (Räume) – všechny obývací pokoje, jídelny a ložnice a ostatní separátní místnosti (např. obyvatelné sklepní a půdní prostory) velikosti nejméně 6 m² a také uzavřené kuchyně, nezávisle na jejich velikosti. Koupelna, toaleta, chodba a provozní místnosti se zásadně nepočítají. Obývací pokoj s jídelním koutem, ložním nebo kuchyňským koutem se počítá jako jedna místnost. Jako jedna místnost se počítají i byty, v nichž není žádné stavební dělení jednotlivých obytných částí (např. tzv. „loftové byty“).

PL

Pokoj (Izba) – místnost v bytě, oddělená od jiných místností stálými stěnami sahajícími od podlahy po strop, s podlahovou plochou minimálně 4 m², s přímým denním osvětlením, tj. oknem nebo prosklenými dveřmi ve vnější stěně budovy; za pokoj se považují nejen pokoje, ale rovněž kuchyně splňující výše uvedená kritéria. Za pokoje se nepovažují – bez ohledu na velikost podlahové plochy a způsob osvětlení – předsíně, haly, koupelny, záchody, spíže, verandy, zastřešené vstupy, komory atd.

	CZ	DE	PL
Periodicita	SLDB	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

7. Vzdělávání a výchova

Česká republika

Vzdělávací soustavu ČR tvoří podle školského zákona školy a školská zařízení. Výuka ve školách probíhá na základě vzdělávacích programů. Zákon definuje mateřskou školu, základní školu, střední školu (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odbornou školu, základní uměleckou školu a jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky.

Střední vzdělávání rozvíjí v návaznosti na základní vzdělávání vědomosti, dovednosti a kompetence žáka a připravuje ho na další studium na vysokých a vyšších odborných školách nebo na kvalifikovaný výkon povolání a pracovních činností. Umožňuje studium a získání odborné přípravy jak žákům do 18/19 let věku, tak dospělým. Střední vzdělávání má všeobecný nebo odborný charakter a je ukončeno maturitní zkouškou, výučním listem nebo závěrečnou zkouškou.

Střední vzdělání poskytují střední školy. Lze ho získat na školách vyučujících v oborech gymnázií a oborech odborného vzdělání na středních školách (zahrnují obory středních odborných škol, středních odborných učilišť, odborných učilišť a praktických škol). Mezi odborné vzdělání patří i obory nástavbového studia, které jsou uváděny samostatně.

Jako speciální vzdělávání se v ČR označuje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami – to je žáků se zdravotním postižením (s mentálním, tělesným, zrakovým, sluchovým postižením, vadami řeči, autismem, souběžným postižením více vadami, vývojovými poruchami chování) a zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mají tito žáci právo na vzdělání podle jejich vzdělávacích potřeb a možností. Speciální vzdělávání se poskytuje žákům, u nichž byly tyto potřeby zjištěny školským poradenským zařízením, a je jim poskytováno na všech stupních vzdělávacího systému.

Vzdělávání osob se speciálními výchovnými potřebami v Česku je realizováno jednak v soustavě škol a zařízení, částečně i ve specializovaných institucích. Rodiče (zákonní zástupci) dítěte se musí rozhodnout, kterou vzdělávací cestu pro své dítě zvolí – vzdělávání v běžné základní škole – tj. integraci, nebo v systému škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením – tj. ve speciální škole.

Základní škola – podle školského zákona je školní docházka povinná po dobu devíti školních roků, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Žák plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo

svazkem obcí. Základní vzdělávání v základní škole má 9 ročníků a člení se na první stupeň a druhý stupeň. První stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň šestým až devátým ročníkem. V místech, kde nejsou podmínky pro zřízení všech 9 ročníků, lze zřídit základní školu, která nemá všechny ročníky.

Stupeň základního vzdělání získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole, na nižším stupni šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře.

Střední odborné učiliště – poskytuje především střední vzdělání zakončené závěrečnou učňovskou zkouškou. Délka studia činí zpravidla dva až tři roky. Absolventi získávají výuční list a jsou kvalifikováni pro výkon dělnických a podobných povolání. Kromě přechodu do praxe umožňuje však český vzdělávací systém také pokračování ve dvouletém nástavbovém studiu zakončeném maturitní zkouškou pro žáky, kteří ukončili tříletý obor.

Střední odborná škola – poskytuje především úplné střední odborné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Délka studia činí zpravidla čtyři roky. Kromě toho může nabízet i dvouleté či tříleté studium v oborech poskytujících střední odborné vzdělání. Absolventi jsou určeni především pro výkon odborných činností v technicko-hospodářských, ekonomických, zdravotnických, pedagogických a dalších oborech, mohou však také studovat na vyšší odborné škole nebo vysoké škole.

Gymnázium – je jedním ze tří hlavních druhů středních škol existujících v České republice, poskytujícím všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Posláním gymnázií je v hlavní řadě příprava studentů ke studiu na vysokých školách či vyšších odborných školách.

Svobodná země Sasko

Povinná školní docházka platí v Sasku pro děti, které dovršily 6 let. Základní školy spolupracují s mateřskými školami a jeslemi, aby dětem usnadnily zahájení školní výuky. Pro děti, které dosáhly školního věku, ale nejsou ještě na školní docházku připravené, se zřizují přípravné třídy. Povinná školní docházka trvá 9 školních let (základní škola a školy, v nichž výuka pokračuje), povinná výuka profese trvá 3 školní roky. Po čtyřleté základní škole pokračuje výuka na střední škole (di Ober-/Mittelschule) nebo gymnáziu závisle na predispozicích žáka. Střední škola zahrnuje třídy 5 až 9 nebo 10, žák v ní získává všeobecné vzdělání a vzdělání připravující k vykonávání profese. Po absolvování 9. třídy žáci obdrží potvrzení o ukončení tzv. hlavní školy (Hauptschulabschluss), případně po absolvování 10. třídy potvrzení

o ukončení tzv. reálné školy (Realschulabschluss). Výuka v gymnáziu trvá 8 let (od 5. do 12. třídy) a končí maturitní zkouškou (která opravňuje k zahájení studia na vysoké škole).

Ve speciálních školách (die Förderschulen) se učí žáci, kteří jsou dočasně nebo trvale postiženi v takové míře, že nejsou schopni výuky ve všeobecně vzdělávacích školách, a to ani v případě poskytnutí zvláštní péče.

Po absolvování všeobecně vzdělávací školy si mládež může vybrat studium jedné z 330 profesí na odborném učilišti (Berufsschule), v duálním systému (teorie ve škole a praxe v podniku) nebo v odborné škole (Berufsfachschule), kde zpravidla za 3 roky získává odborné kvalifikace. Absolventi odborných učilišť a odborných škol mohou pokračovat ve studiu na střední odborné škole (průmyslové školy – Fachoberschulen), kde se připravují na odbornou vysokou školu. Volba jednoho z pěti oborů (zemědělství, umění, společenské vědy, technika, ekonomika a management) nerozhoduje o budoucím oboru vysokoškolského studia. Kromě toho absolventi středních škol mohou získat vzdělání opravňující ke studiu na odborném gymnáziu. Ve školách tohoto typu se vyučují jak všeobecné, tak odborné předměty. Vysoké odborné školy (Fachschulen) poskytují důkladnější odbornou výuku, vzdělávají osoby, které již mají odborné vzdělání a praxi, poskytují kvalifikace na střední úrovni, vyšší než získávají vyučení zaměstnanci a nižší než získávají absolventi vysokých škol⁵.

Základní škola (Grundschule – První stupeň ZŠ) – úkolem základní školy je vést všechny žáky ve společném vzdělávacím oboru na základě individuálních a vývojových předpokladů se zahrnutím prvků hravého a kreativního učení k navazujícím vzdělávacím cyklům. Tím vytváří předpoklady pro rozvoj stabilních základů samostatného myšlení, učení a práce a zvládnutí čtení, psaní a počítání (kulturní techniky).

Základní škola zahrnuje 1. až 4. třídu. Vyučování probíhá pro každý ročník zpravidla odděleně. Vícetřídní vyučování je přípustné pouze tehdy, pokud je k dispozici odpovídající pedagogická koncepce a příslušně kvalifikovaný pedagogický personál.

Střední škola/všeobecně vzdělávací škola II. cyklu (Mittel-/Oberschule) – střední škola zprostředkovává všeobecné vzdělávání a vzdělávání připravující na výkon povolání a vytváří předpoklady pro profesní kvalifikaci. Je diferencovaným druhem školy a dělí se na hlavní školní vzdělávací cyklus a na reálný školní vzdělávací cyklus. Žáci s úspěšným zakončením 9. třídy získávají ukončené základní vzdělání (na druhém stupni) (Hauptschulabschluss). Od školního roku 2005/2006 se všichni žáci hlavního

⁵ Sächsisches Staatsministerium für Kultur, Bildungswege in Sachsen, Ausgabe 2003; aktualizace 2014 r.

školního vzdělávacího cyklu účastní speciálních zkoušek a jejich úspěšným absolvováním získávají kvalifikační závěrečné hodnocení pro ukončení druhého stupně. S úspěšným absolvováním 10. třídy a úspěšně složenou závěrečnou zkouškou získávají žáci v reálném školním vzdělávacím cyklu ukončení školního reálného vzdělání.

Gymnázium (*Gymnasium*) – gymnázium zprostředkovává žákům s příslušným nadáním a vzdělávacími záměry prohlubující obecné vzdělání, které se předpokládá při vysokoškolském studiu; vytváří však také předpoklady pro odborné vzdělávání mimo vysokou školu.

Gymnázium zahrnuje ročníky/třídy 5 až 10 a také 11 a 12, ukončuje se maturitní zkouškou a žák získává tzv. absolutorium střední školy (zralost pro studium na vysoké škole).

Učiliště (*Berufsschule*) – učiliště má za úkol zprostředkovávat především specifické znalosti, schopnosti a dovednosti v rámci odborného vzdělávání a přípravy na výkon povolání resp. při výkonu povolání a prohlubovat a rozšiřovat všeobecné vzdělávání. Učiliště spolu s učňovskými podniky a dalšími partnery podílejícími se na odborném vzdělávání vedou učně k závěrečným zkouškám, které ho kvalifikují pro výkon profese.

Odborné učiliště (*Berufsfachschule*) – na odborném učilišti jsou žáci připravováni pro jednu či více profesí, případně profesně vzdělávání. Mimo to existují také obory všeobecného vzdělávání.

Odborné učiliště má většinou formu denního studia a trvá nejméně jeden rok.

Odborná škola (*Fachschule*) – odborná škola zajišťuje další odborné vzdělání s odpovídající závěrečnou zkouškou kvalifikující k výkonu profese. Je určena žákům s ukončeným odborným učňovským vzděláním a po praktickém osvědčení nebo s dostatečnou praxí v oboru. Odborná škola trvá při denním studiu nejméně jeden rok, při jiné formě nežli denní studium patřičně déle.

Střední odborná škola (*Fachoberschule*) – střední odborná škola poskytuje všeobecné, odborně teoretické a odborně praktické vzdělávání. Střední odborná škola navazuje na absolutorium střední školy, trvá dva školní roky a po úspěšném složení závěrečné zkoušky získá absolvent tzv. Zralost pro vysokou odbornou školu (*Fachhochschulreife*).

Odborné gymnázium (*Berufliches Gymnasium*) – odborné gymnázium zprostředkovává prostřednictvím všeobecně vzdělávacích a odborných výukových předmětů vzdělávání, které vytváří předpoklady k přijetí na vysokoškolské studium nebo ke kvalifikovanému odbornému vzdělávání. Odborné gymnázium navazuje na absolutorium střední školy, trvá tři školní roky a poskytuje všeobecnou zralost pro studium na vysoké škole. Zahrnuje zaváděcí fázi a 12. a 13. třídu.

Obecně vzdělávací pomocné školy (*Allgemeinbildende Förderschulen*) – v pomocných školách jsou vyučováni žáci, kteří kvůli omezení jedné nebo více fyzických nebo psychických funkcí, také díky speciálním potřebám nemohou být nebo nemohou být dostatečně integrováni v jiných všeobecně vzdělávacích školách, a proto potřebují po delší období speciálně-pedagogickou podporu.

Typy pomocných škol jsou:

1. Školy pro nevidomé a slabozraké,
2. Školy pro neslyšící (s poškozením sluchu),
3. Školy pro žáky s duševním omezením,
4. Školy pro žáky s tělesným omezením,
5. Školy na podporu učení (pro žáky s poruchami učení),
6. Školy s logopedickým zaměřením,
7. Školy s výchovnou problematikou,
8. Nemocniční školy.

Na pomocných školách lze získat absolutoria ostatních druhů škol. Na školách s podporou učení se získává absolutorium 2. stupně bez účasti na zvláštní závěrečné zkoušce.

Školy druhého vzdělávacího cyklu (*Schulen des zweiten Bildungsweges*) – zvláštním druhem škol jsou večerní střední školy/večerní všeobecně vzdělávací školy (*Abendmittel-/Abendoberschule*), na nichž mohou získat absolutorium a kvalifikované absolutorium druhého stupně základní školy, nebo reálné školy dospělí i mládež s již ukončenou povinnou školní docházkou, převážně formou večerního vyučování.

Večerní gymnázium (*Abendgymnasium*) – je druhem školy, na níž mohou dospělí a mládež, kteří již nejsou školou povinni, získat všeobecné absolutorium (ukončené střední vzdělání opravňující ke studiu na vysoké škole), převážně formou večerní školy.

Kolleg – (instituce pro vzdělávání dospělých) je zvláštním druhem gymnázia pro dospělé, kteří již byli v pracovním procesu. Umožňuje ve tříletém denním studiu získat všeobecné absolutorium (ukončené střední vzdělání opravňující ke studiu na vysoké škole).

Polská republika

Od 1. září 2011 byla zavedena povinnost absolvovat roční předškolní přípravu pro děti ve věku 5 let a v letech 2004/05 – 2010/11 ve věku 6 let v zařízeních předškolní výchovy, tj. v předškolních odděleních ve školách základních a mateřských (včetně speciálních) a od školního roku 2008/09 – v komplexech předškolní výchovy

a předškolních místech. Od školního roku 2009/10 mohou 6leté děti na žádost rodičů zahájit výuku v 1. třídě základní školy.

V rámci škol spadajících pod systém osvěty fungují:

- od školního roku 1999/2000 6leté základní školy a 3letá gymnázia (která vznikla místo 8letých základních škol), v nichž je výuka povinná,
- od školního roku 2002/03 „nadgymnaziální“ školy, tj. 2–3leté střední odborné školy, 3letá všeobecně vzdělávací a odborná lycea, 4leté průmyslové školy a od školního roku 2004/05 školy pro absolventy středních odborných škol (tj. 2letá doplňující všeobecně vzdělávací lycea a 3leté doplňující průmyslové školy) a 3leté speciální školy připravující na práci; k „nadgymnaziálním“ školám se započítávají rovněž umělecké školy, které poskytují profesní oprávnění, a školy polyceální; kromě toho školy „nadzákladní“ pro absolventy 8leté základní školy fungující do ukončení cyklu vzdělávání byly začleněny příslušně v „nadgymnaziálních“ školách (středních odborných učilištích, všeobecně vzdělávacích lyceích a průmyslových školách).

V souvislosti s postupným zaváděním reformy školského systému vedle „nadgymnaziálních“ škol (pro absolventy gymnázií) fungovaly ještě – do doby dokončení cyklu vzdělávání – školy „nadzákladní“ (pro absolventy 8leté základní školy) a jejich oddělení ve struktuře škol „nadgymnaziálních“, tj. 4letá všeobecně vzdělávací lycea a 4-5leté střední odborné školy (zahrnující průmyslové školy a technická a odborná lycea); část škol „nadzákladních“ byla transformována na školy „nadgymnaziální“.

Údaje týkající se předškolní výchovy, škol (kromě vysokých škol) a od školního roku 2008/09 speciálních školních a výchovných středisek, výchovných středisek pro mládež, socioterapeutických středisek pro mládež, revalidačních a výchovných středisek a dále internátů a domovů se uvádí dle stavu na začátku školního roku; údaje o absolventech na konci školního roku.

Speciální škola (*Szkoła specjalna*) – vzdělávací instituce určena pro žáky, kteří mají vyjádření o potřebě speciálního vzdělávání. Speciální vzdělávání (na úrovni základní školy, gymnázia a školy „nadgymnaziální“) probíhá v samostatně fungujících speciálních školách nebo ve školách všeobecně dostupných, v nichž jsou vytvořena oddělení: speciální, integrační, všeobecně dostupné a také ve speciálních školních výchovných střediscích, jiných osvětových a výchovných zařízeních, léčebných zařízeních (včetně lázeňských zařízení) nebo individuální formou.

Základní škola (*Szkoła podstawowa*) – Šestiletá základní škola, ve které je v posledním roce výuky zakončen testováním opravňujícím k dalšímu vzdělávání v gymnáziu. Organizační struktura základní školy zahrnuje třídy I – VI, školní docházka je povinná.

Gymnázium (*Gimnazjum*) – Škola vzdělávající mládež ve tříletém cyklu (ve věku 13–16 let). Výuka v gymnáziu je povinná. Formální podmínkou přijetí do gymnázia je ukončení základní školy. V posledním roce výuky žáci absolvují zkoušku. Kladný výsledek této zkoušky umožňuje ucházet se o přijetí do „nadgymnaziální“ školy.

Střední odborné učiliště (*Zasadnicza szkoła zawodowa*) – Škola, která poskytuje střední odborné vzdělání, umožňuje po vykonání zkoušky získání diplomu potvrzujícího profesní kvalifikace a také další vzdělávání v doplňujících všeobecně vzdělávacích lyceích nebo doplňujících průmyslových školách. Do této školy jsou přijímáni absolventi gymnázia. Výuka trvá od 2 do 3 let.

Průmyslová škola (*Technikum*) – Čtyřletá škola, jejíž ukončení umožňuje po vykonání zkoušky získání diplomu potvrzujícího profesní kvalifikace. Odborné vzdělávání probíhá v profesích stanovených v nařízení ministra školství ze dne 26. června 2007 ve věci klasifikace profesí odborného školství. Absolventi průmyslové školy získávají středoškolské vzdělání, mají také po vykonání maturitní zkoušky možnost získat maturitní vysvědčení.

Průmyslová škola doplňující (*Technikum uzupełniające*) – Tříleté školy, které pracují na programovém základě středního odborného učiliště. Výuka trvá tři roky a po ukončení tohoto typu školy je dosaženo středoškolského vzdělání, umožňuje získání diplomu potvrzujícího profesní kvalifikace a po složení maturitní zkoušky maturitní vysvědčení.

Všeobecně vzdělávací lyceum (*Liceum ogólnokształcące*) – „Nadgymnaziální“ škola, jejíž ukončení umožňuje po vykonání maturitní zkoušky získat maturitní vysvědčení. Výuka trvá 3 roky, ve dvojjazyčných školách (dvojjazyčných třídách) s přípravnou třídou – 4 roky. Absolventi všeobecně vzdělávacích lyceí získávají po ukončení programově nejvyšší třídy středoškolské vzdělání, což jim dává možnost ucházet se o přijetí do školy polyceální. Po složení maturitní zkoušky získávají právo ucházet se o přijetí k vysokoškolskému studiu.

Doplňující všeobecně vzdělávací lyceum (*Uzupełniające liceum ogólnokształcące*) – Funguje od školního roku 2004/05. Pracuje na programovém základě středního odborného učiliště. Výuka trvá 2 roky. Absolventi doplňujících všeobecně vzdělávacích lyceí získávají po ukončení programově nejvyšší třídy středoškolské vzdělání, což jim

dává možnost ucházet se o přijetí do školy polyceální. Po složení maturitní zkoušky získávají právo ucházet se o přijetí na vysokou školu.

Odborné lyceum (*Liceum profilowane*) – Škola „nadgymnaziální“ vzdělávající v odborných profilech. Profily odborného vzdělání odpovídají stanoveným oborům ekonomiky. Jsou určeny prostřednictvím nařízení příslušného ministra pro osvětu a výchovu. Výuka trvá 3 roky. Ukončení školy a úspěšné složení maturitní zkoušky umožňuje získat maturitní vysvědčení a nárok ucházet se o přijetí k vysokoškolskému studiu.

Umělecká škola (*Szkoła artystyczna*) – vzdělávací instituce zřizována a vedená ministrem kultury a národního dědictví. Právnícké osoby, které nejsou jednotkami územní samosprávy, a fyzické osoby mohou zřizovat neveřejné umělecké školy po získání zápisu do evidence vedené příslušným ministrem kultury a národního dědictví. Rozlišují se školy realizující současně všeobecné a umělecké vzdělání a dále školy realizující výhradně umělecké vzdělání. K uměleckým školám se započítávají rovněž knihovnické školy a animátoři kultury. Absolventi všeobecně vzdělávacích uměleckých škol II. stupně mají možnost přistoupit k maturitní zkoušce, po jejímž vykonání mají nárok ucházet se o přijetí k vysokoškolskému studiu. Po ukončení školy vzdělávající v dané profesi, žák získává diplom o ukončení školy potvrzující získání profesního titulu.

Speciální školy připravující pro práci (*Specjalne szkoły przysposabiające do pracy*) – jedná se o tříleté školy, které působí od školního roku 2004/2005 na programovém základě gymnázia. Jsou určeny pro žáky s menším nebo větším mentálním postižením a také pro žáky se sdruženými postiženími. Ukončení tohoto typu školy umožňuje získat osvědčení potvrzující přípravu na práci. Jedná se o typ školy, po jejímž ukončení se nepředpokládá pokračování ve studiu.

Škola polyceální (*Szkoła policealna*) – Vzdělávací instituce organizována na programovém základě školy „nadgymnaziální“, umožňuje osobám se středoškolským vzděláním po složení zkoušky získání diplomu potvrzujícího profesní kvalifikace. Výuka netrvá déle než 2,5 roku. Absolventi po vykonání zkoušky získávají diplom, který určuje profesní kvalifikace na úrovni technika nebo kvalifikovaného pracovníka. Ve statistice jsou k polyceálním školám započítávány také tříleté instituty vzdělávání učitelů: učitelská kolegia a učitelská kolegia cizích jazyků a dále kolegia zaměstnanců sociálních služeb.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	okres (NUTS 3)	obce (LAU2, NTSS)

8. Zdravotní péče

Lékař

CZ

Ošetřujícím lékařem – se pro účely zdravotního pojištění rozumí registrující lékař primární péče, lékař poskytující specializovanou ambulantní péči, lékař poskytovatele jednodenní péče a lékař poskytující péči v zařízení ústavní péče (Zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů).

Údaj o počtu lékařů vymezuje počet lékařů, kteří jsou v pracovním poměru k danému zařízení či pracovišti (ve fyzických osobách) k poslednímu dni sledovaného období.

DE

Lékaři v nemocnicích (*Ärzte in Krankenhäusern*) – mezi lékaře/lékařky vykonávající placené povolání v nemocnici patří vedoucí lékaři zaměstnaní v nemocnicích a dále jejich podřízení lékaři (vrchní lékaři a asistenční lékaři). Jedná se například o lékařské ředitele, vlastníky koncesovaných soukromých klinik nebo nejvyšší a vrchní lékaře. Do této kategorie nejsou zahrnuti lékařští asistenti a jiní lékaři zaměstnaní v nemocnicích (např. hostující lékaři, lékaři na hospitaci), staniční lékaři patří mezi lékaře se svobodnou praxí.

Lékaři pracující ve vojenských nemocnicích se částečně počítají mezi lékaře vykonávající placené povolání v nemocnici a částečně mezi ostatní lékaře.

Lékaři na pobočkách (*Ärzte in Niederlassungen*) – lékaři se svobodnou praxí (v pobočkách) jsou svobodně praktikující lékaři včetně lékařů s vedlejší činností (např. staniční lékaři) a asistenční lékaři svobodně praktikujících lékařů. Náleží sem také lékaři v zařízeních podle § 111 SGB, tzn. lékařsky vedených komunálních, státních a obecně prospěšných zdravotnických zařízení včetně zařízení podnikového zdravotnictví, např. polikliniky a ambulance, a zaměstnanci, zaměstnanci na částečný úvazek a praktičtí asistenti.

PL

Lékař (*Lekarz*) – Zdravotnická profese, která spočívá v poskytování (osobou splňující požadované kvalifikace, doložené příslušnými dokumenty) především následujících úkonů: vyšetření zdravotního stavu, diagnóz onemocnění, předcházení onemocněním, léčby, rehabilitaci nemocných, poskytování lékařské konzultace a také vydávání lékařských posudků a zpráv. Vykonáváním lékařské profese se rozumí i provádění lékařem výzkumných prací v oblasti lékařských věd a propagace zdraví a vyučování

lékařské profese. Obvodní lékařská rada uděluje právo vykonávat lékařskou profesi osobě, která získala požadované kvalifikace, absolvovala stáž po získání diplomu a úspěšně složila Lékařskou státní zkoušku.

Léčebná činnost může být prováděna formou odborné praxe (individuální nebo skupinové) – lékařů, zubařů a zdravotních sester a porodních asistentek (do r. 2011 upraveno zvláštními zákony). Lékařská praxe: individuální, individuální odborné a skupinové je organizační forma činnosti např. ambulantní zdravotní péče. Podstatou této formy je poskytování zdravotnických služeb občanům soukromými subjekty také v rámci veřejných prostředků. Údaje o lékařských praxích se týkají těch subjektů, které zdravotnické služby poskytují pouze v rámci veřejných prostředků.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

Zubní lékař

CZ

Zubní lékař – zajišťuje základní péči v oboru stomatologie.

DE

Zahnärzte – zubní lékaři vykonávající své povolání, kteří mají aprobaci nebo jsou uvedeni do úřadu, pokud aprobace popř. uvedení do úřadu není pozastavena, dále zubní lékaři s povolením k přechodnému vykonávání zubařského povolání. Podrobnosti jsou uvedeny v zákoně o vykonávání zubařského povolání. Náleží sem také odborní lékaři pro čelistní ortopedii. Nenáleží sem zubařští praktici a dentisté.

PL

Lekarz dentysta – lékařská profese, která spočívá v poskytování (osobou s příslušnými kvalifikacemi, doloženými příslušnými dokumenty) zdravotnických úkonů v oblasti nemocí chrupu, ústní dutiny, obličejové části lebky a okolních částí. Obvodní lékařská rada uděluje právo vykonávat lékařskou profesi osobě, která získala požadované kvalifikace, absolvovala stáž po získání diplomu a úspěšně složila Lékařskou státní zkoušku.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

Lůžka v nemocnici

CZ

Lůžka v nemocnici – počet lůžek (vč. lůžek novorozeneckých) v nemocnicích k 31. 12. daného roku. Vykazuje se skutečný počet lůžek ke konci vykazovaného období. Do počtu lůžek se nezapočítávají lůžka provizorní a nouzová, lůžka pro průvodce (pokud jsou zřízena), lůžka, na kterých jsou vedeny porody, lůžka, která nejsou určena pro 24 hodinový provoz (stacionární lůžka) a lůžka dialyzační.

DE

Krankenhausbetten – lůžka skutečně provozovaná v nemocnicích a dále také plánovaná lůžka a přistýlky. Za plánovaná lůžka se považují taková lůžka, která splňují určité technické směrnice spolkových zemí pro stavbu a zařízení nemocnic (např. definující velikost místností, vybavení místností atd.). Lůžka pro novorozence v případě porodů v nemocnici se do počtu lůžek nezapočítávají.

PL

Łóżka w szpitalu – lůžka nacházející se trvale v (plně vybavených) sálech pro nemocné, obsazená nemocnými nebo připravená k jejich příjmu. Od roku 2008 jsou údaje o nemocničních lůžkách ve všeobecných nemocnicích vykazovány společně s lůžky a novorozeneckými inkubátory, bez míst denního pobytu.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

Jesle

CZ

Jesle – zařízení pečující o děti zpravidla ve věku od 6 měsíců do 3 let.

DE

Kinderkrippen – zařízení pečující o děti ve věku do 3 let.

PL

Żłobek, klub dziecięcy – organizační složka poskytující péči pro děti do 3 let, zajišťující pečovatelské, výchovné, vzdělávací funkce a zapsaná v rejstříku vedeném starostou obce nebo primátorem města.

	CZ	DE	PL
Periodicita	–	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	–	okres (NUTS 3)	obce (LAU 2, NTS 5)

9. Cestovní ruch

Hromadná ubytovací zařízení

CZ

Hromadná ubytovací zařízení – zařízení s minimálně 5 pokoji a zároveň 10 lůžky, která pravidelně (nebo nepravidelně) poskytují přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kurzu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech. Jsou členěna podle kategorie, určující druh ubytovacího zařízení a třídy, která stanovuje požadavky na vybavení, úroveň a rozsah služeb spojených s ubytováním. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely (včetně motelů a botelů), penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení.

DE

Beherbergungsbetriebe – ubytovací podniky: místní jednotky, které slouží k poskytnutí noclehu hostům na soukromých či pracovních cestách. Rozlišujeme mezi ubytovacími zařízeními (*Beherbergungsstätten*), která nabízejí možnost noclehu (např. hotely a penziony) a kempy. Mezi ubytovací podniky patří také ty, které poskytují možnost noclehu pouze jako vedlejší činnost.

Ubytovací zařízení (*Beherbergungsstätten*): hotely, penziony, prázdninové apartmány, kliniky preventivní a rehabilitační péče a školící centra. Společně s kempy spadají mezi ubytovací podniky.

Od sledovaného roku 2012 se vykazují ubytovací zařízení s 10 a více lůžky.

PL

Turystyczny obiekt noclegowy – každé zařízení, které pravidelně nebo příležitostně ubytovává turisty.

Ubytovací služby pro cestovní ruch se týkají turistických ubytovacích objektů, tj. zahrnují hotelové objekty a ostatní objekty (do roku 2010 bez hostinských pokojů a agroturistických ubytovacích zařízení). K hotelovým objektům započítáváme hotely, motely, penziony a jiné hotelové objekty (např. zájezdní hostince, hostince). Ostatní objekty zahrnují: ubytovny, hostely, turistické chaty, turistické ubytovny, školní turistické ubytovny, rekreační střediska, střediska pro letní tábory, školící a rekreační střediska, domy pro tvůrčí práci, komplexy turistických domů, kempy, stanoviště, lázeňská zařízení a ostatní jinde nezařazené (např. studentské koleje, internáty, rekreační a sportovní střediska atd.).

Údaje o objektech a ubytovacích místech jsou vykazovány dle stavu k 31. červenci; týkají se celoročních i sezónních míst.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Hotel

CZ

Hotel – ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty, vybavené pro poskytování přechodného ubytování a služeb s tím spojených (zejména stravovací). Člení se do pěti tříd. Hotel garni má vybavení jen pro omezený rozsah stravování (nejméně snídaně) a člení se do čtyř tříd.

DE

Hotel – ubytovací zařízení, která jsou přístupné komukoli, v nichž je restaurace přístupná i příchozím. K dispozici jsou dále většinou také zařízení nebo prostory sloužící různým účelům (konference, semináře, sport, volný čas, odpočinek).

PL

Hotel – objekt lokalizovaný zejména v městské zástavbě, který disponuje minimálně 10 pokoji, kde je většina míst v jedno- a dvoulůžkových pokojích, poskytující široký rozsah služeb souvisejících s pobytem klientů. Každý hotel musí zajistit podávání snídaní. V závislosti na vybavenosti objektu a rozsahu poskytovaných služeb se rozlišuje pět kategorií hotelů: nejvyšší – 5 hvězdiček (*****), nejnižší – 1 hvězdička (*). Hotely s kategorií od 5* do 3* včetně musí být vybaveny restaurací a pokoji s koupelnou a WC. Ve 3hvězdičkovém hotelu se připouští možnost chybějící restaurace, pokud se restaurace nachází ve vzdálenosti max. 200 m od objektu.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Motel

CZ

Motel – ubytovací zařízení s nejméně 10 pokoji pro hosty poskytující přechodné ubytování a služby s tím spojené zejména pro motoristy. Člení se do čtyř tříd. Zařízení se nachází v blízkosti pozemních komunikací s možností parkování. Recepce a restaurace může být mimo ubytovací část. Ubytovací zařízení jinak splňuje veškeré požadavky pro kategorii hotel 1*–4*.

DE

Gasthof – ubytovací zařízení, která jsou přístupná komukoli a ve kterých nejsou kromě hostinského prostoru, který je zpravidla přístupný i příchozím, k dispozici žádné další ubytovací prostory.

PL

Motel – objekt nacházející se u silnice přizpůsobený k poskytování služeb motoristům a disponující parkovištěm. Motel musí mít minimálně 10 pokojů, v tom většinu míst v jedno- a dvoulůžkových pokojích. Každý motel musí zajistit podávání snídaní. Podle vybavenosti objektu a úrovně poskytovaných sužeb se rozlišuje pět kategorií motelů: nejvyšší – 5 hvězdiček, nejnižší – 1 hvězdička. Motely s kategorií od 5* do 3* včetně musí vykazovat pokoje s koupelnou a WC a restaurací. V 3hvězdičkovém motelu se připouští možnost chybějící restaurace, pokud se restaurace nachází ve vzdálenosti max. 200 m od objektu.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Penzion

CZ

Penzion – ubytovací zařízení s nejméně 5 a maximálně 20 pokoji pro hosty, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, člení se do čtyř tříd. Omezené služby stravování spočívají v absenci restaurace. Penzion však musí disponovat minimálně místností pro stravování, která zároveň může sloužit k dennímu odpočinku hostů.

DE

Pension – ubytovací zařízení, která jsou přístupné komukoli a v nichž se stravování většinou poskytuje pouze ubytovaným.

PL

Pensjonat – objekt, který poskytuje hotelové služby včetně celodenní stravy a disponuje minimálně 7 pokoji. Musí poskytovat gastronomické služby formou podávání alespoň dvou jídel denně. Podle vybavenosti objektu a rozsahu poskytovaných služeb se rozlišuje 5 kategorií penzionů: nejvyšší – 5 hvězdiček, nejnižší – 1 hvězdička. Penziony s kategorií 5* a 4* musí mít pokoje s koupelnou a WC.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Kemp

CZ

Kemp – turistický objekt pro přechodné ubytování turistů ve vlastních ubytovacích zařízeních (stan, obytný přívěs), případně v objektech, které patří ke kempinku (chaty, sruby, bungalovy).

DE

Campingplatz – ohraničené pozemky, jež jsou přístupné komukoli za účelem dočasného postavení obytného vozu, karavanu nebo stanu, který si s sebou návštěvník přivezl nebo přinesl. V rámci měsíčního průzkumu v oblasti turistiky se berou v potaz pouze kempy, které nabízejí prázdninové kempování, nikoli však tzv. trvalé kempy. Rozlišení mezi trvalými a prázdninovými kempy je založeno na smluvně ujednané délce užívání kempu. V prázdninovém kempu se stání či kempovací místo pronajímá zpravidla na období několika dnů nebo týdnů, v trvalém kempu většinou na měsíce či roky.

Až do roku 2011 se vykazovaly kempy se 3 či více kempovacími místy, od sledovaného roku 2012 se vykazují kempy s 10 nebo více kempovacími místy.

PL

Kemping – terén – obvykle zalesněný – hlídáný, osvětlený, který má stálou recepční službu a je vybaven zařízením (sanitární, gastronomické, rekreační) umožňujícím

turistům nocleh ve stanech nebo obytných přívěsech, a také přípravu pokrmů a parkování vozidel. Podle vybavenosti objektu a rozsahu poskytovaných služeb se kempy dělí na čtyři kategorie: nejvyšší – 4 hvězdičky, nejnižší – 1 hvězdička.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Ostatní ubytovací zařízení

CZ

Ostatní ubytovací zařízení – jedná se např. o léčebné lázně, rekreační zařízení podniků (odborových svazů), školicí střediska podniků (odborových svazů) a jiná ubytovací zařízení, která vyčleňují lůžkovou kapacitu pro cestovní ruch (např. domovy mládeže, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny apod.).

DE

Ostatní ubytovací zařízení

Zotavovny a rekreační objekty (*Erholungs- und Ferienheime*) – ubytovací zařízení, která jsou přístupná pouze určitému okruhu osob, například členům určitého spolku nebo organizace, zaměstnancům určitého podniku, dětem, matkám, klientům sociálních zařízení. Poskytují jídlo a pití pouze ubytovaným osobám.

Apartmenty, prázdninové domy (*Ferienhäuser, -wohnungen*) – ubytovací zařízení, ve kterých není poskytováno jídlo a pití, ale k dispozici jsou prostory k vlastnímu vaření.

Volnočasová centra (*Ferienzentren*) – ubytovací zařízení, která jsou přístupná komukoli a sloužící k nejrůznějším pobytům. V rámci těchto zařízení jsou nabízeny služby spojené s nákupními možnostmi a osobními službami po přechodnou dobu. Za minimální vybavení je považováno ubytování hotelového typu nebo jiné ubytování s možností vaření či restaurací, nákupními možnostmi pro pokrytí každodenních i volnočasových potřeb, zařízení pro osobní služby (např. masáže, solárium, sauna, kadeřnictví) a služby určené k aktivnímu trávení volného času (např. bazén, prostory pro tenis, stolní tenis, minigolf nebo tělocvična pod širým nebem).

Mládežnická ubytovací zařízení a chaty (*Jugendherbergen und Hütten*) – ubytovací zařízení, která jsou zpravidla zařízení jednoduše a slouží především mladým lidem

a rodinám nebo příslušníkům zřizovací organizace (např. turistického spolku). Jídlo a pití se většinou poskytuje pouze ubytovaným.

Školící centra (*Schulungsheime*) – zařízení vzdělávání a odborné přípravy (dospělých), jedná se o zařízení s dočasnými třídami nebo vzdělávací zařízení podniků, organizací, atd. spojené s ubytováním a některou z forem stravování.

Kliniky preventivní a rehabilitační péče (*Vorsorge- und Rehabilitationskliniken*) – jedná se o ubytovací zařízení pod lékařským vedením, jež jsou k dispozici výhradně či převážně lázeňským hostům. Za lázeňské hosty považujeme osoby, které přechodně pobývají na klinice z důvodu lékařského nařízení. Cílem pobytu je udržení nebo obnovení zdraví, pracovní či profesní způsobilosti a využívání všeobecně nabízených lázeňských zařízení mimo ubytovacího podniku. Mezi kliniky preventivní a rehabilitační péče náleží také dětské léčebny, sanatoria, lázeňské a lékařské domy (specializovaná oddělení jiných nemocnic). Na rozdíl od statistiky nemocnic se evidují kliniky preventivní a rehabilitační péče v rámci ubytovacích zařízení pouze tehdy, pokud je většina zde ubytovaných osob schopna během dočasného pobytu opouštět kliniku a využívat místní turistickou nabídku.

Hostinské pokoje (*Gästezimmer*) – jednotka, která se skládá z jednoho pokoje nebo skupiny pokojů, jež tvoří nedělitelnou nájemní jednotku v ubytovacím zařízení. U hostinských pokojů se může jednat o jednolůžkový, dvoulůžkový či vícelůžkový pokoj, podle toho, zda slouží k dlouhodobému ubytování jedné, dvou či více osob. Počet hostinských pokojů se eviduje jednou ročně k 31. červenci. K tomuto dni se sčítají hostinské pokoje, které jsou skutečně k dispozici pro účely ubytování hostů. Pokoje, které využívají zaměstnanci podniku, se mezi hostinské pokoje nepočítají. Zvláštní formou hostinského pokoje je apartmán. Skládá se z jednoho či více pokojů s kuchyní, oddělenou koupelnou nebo WC.

PL

Jiný hotelový objekt (*Inny obiekt hotelowy*) – ubytovací objekt rozdělený na pokoje v rámci jednoho zařízení, který poskytuje určité služby, tj. alespoň každodenní úklid pokojů, stlání postelí a mytí sanitárních zařízení (např. objekt splňující podmínky hotelu, motelu nebo penzionu, kterému nebyla přidělena kategorie).

Rekreační objekt (*Dom wycieczkowy*) – objekt nacházející se v zastavěné oblasti nebo v blízkosti zástavby, disponující minimálně 30 ubytovacími místy, přizpůsobený pro samoobsluhu klientů a poskytující minimální rozsah služeb souvisejících s pobytem klientů. Každý rekreační objekt musí vytvořit možnost využití gastronomických služeb nebo přípravy pokrmu. Podle vybavenosti objektu a rozsahu poskytovaných služeb se

rekreační objekty dělí na tři kategorie: nejvyšší – kat. I, nejnižší – kat. III. Rekreační objekt I. nebo II. kategorie musí mít minimálně jedno gastronomické zařízení.

Turistická chata (*Schronisko*) – objekt nacházející se mimo zastavěnou oblast, u turistických stezek, poskytující minimální rozsah služeb souvisejících s pobytem klientů. Turistická chata musí umožnit využití gastronomických služeb nebo přípravu pokrmu. Pojem „turistická chata“ nezahrnuje turistické ubytovny.

Turistická ubytovna (*Schronisko młodzieżowe*) – objekt určený pro individuální a skupinovou turistiku mládeže, přizpůsobený pro samoobsahu klientů. Turistická ubytovna je zařízení umístěné v samostatné budově nebo ve vyčleněné části budovy. Podle vybavenosti objektu a rozsahu poskytovaných služeb se turistické ubytovny dělí na tři kategorie: nejvyšší – kat. I, nejnižší – kat. III.

Školní turistická ubytovna (*Szkolne schronisko młodzieżowe*) – zařízení, které slouží k osvětovým a výchovným účelům a umožňuje rozvíjení zájmů a nadání a také využití různých forem odpočinku a organizace volného času.

Rekreační chata (*Ośrodek wczasowy*) – ubytovací objekt (nebo komplex objektů) určený a přizpůsobený k poskytování výhradně nebo hlavně služeb souvisejících s rekreací.

Střediska pro letní tábory (*Ośrodek kolonijny*) – ubytovací objekt (nebo komplex objektů) určený a přizpůsobený k poskytování výhradně nebo hlavně služeb souvisejících s letními tábory.

Školící a rekreační středisko (*Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy*): Objekt (nebo komplex objektů) trvale určený a přizpůsobený ke konání kurzů, konferencí, školení, sjezdů atd. Může být také využíván k poskytování rekreačních služeb.

Domy pro tvůrčí práci (*Dom pracy twórczej*) – ubytovací zařízení, ve kterém jsou zajištěny odpovídající podmínky pro tvůrčí práci a odpočinek umělců (tvůrců), využívané rovněž (zejména jejich rodinami) jako rekreační objekt.

Komplex turistických domků (*Dom pracy twórczej*) – turistický domek – nepodsklepená budova s maximálně čtyřmi pokoji, přizpůsobená k poskytování služeb hotelového typu. Turistické domky mohou tvořit komplexy turistických domků a organizačně spadat pod jiné ubytovací objekty.

Stanoviště pro stany (*Pole biwakowe*): Vyčleněné nehlídané místo umožňující turistům přenocování ve stanech. Na stanovišti se nacházejí místa pro čerpání pitné vody, základní sanitární zařízení a rekreační plochy.

Hostel (*Hostel*) – ubytovací objekt ve standardu, který se od hotelových objektů liší zejména počtem ubytovacích míst v pokojích, patrovými postelemi a společným

sdílením části vybavení a místností určených pro hosty (např. společná kuchyně/koupelna). Pro hostely je charakteristické pronajímání postelí, nikoliv pokojů. Pokoje v hostelech jsou většinou určeny pro více osob, ale v nabídce jsou také individuální pokoje: 1-, 2- a 3- lůžkové.

Lázeňský podnik (*Zakład uzdrowiskowy*) – podnik poskytující služby v oblasti zdravotní péče nacházející se na území lázní, který využívá při poskytování zdravotních služeb přírodní léčebné zdroje lázní. Lázeňské podniky vykazují všechna ubytovací lůžka určená turistům včetně lázeňských hostů.

Hostinské pokoje / soukromé ubytování (*Pokoje gościnne/kwatery prywatne*) – druh turistického ubytovacího zařízení, který představují pokoje a místnosti s nábytkem (s výjimkou agroturistických ubytovacích zařízení) v bytech, domech a jiných obytných budovách, jež jsou majetkem fyzických nebo právnických osob (s výjimkou zemědělců), pronajímáné za poplatek turistům k přenocování.

Agroturistická ubytovací zařízení (*Kwaterna agroturystyczna*) – druh objektu turistického ubytovacího zařízení, který představují pokoje a obytné domy a dále přizpůsobené hospodářské budovy (po úpravách) ve vesnických hospodářstvích (zemědělských, chovatelských, pěstitelských nebo rybářských), které jsou majetkem zemědělců, pronajímáné turistům za poplatek k přenocování.

Jiné turistické ubytovací zařízení (*Inny turystyczny obiekt noclegowy*) – objekt, který v období nenaplněného využití nebo částečného využití v souladu s jeho určením plní funkci ubytovacího zařízení pro turisty. Jedná se mj. o internáty, studentské koleje atd. a od roku 2009 jsou zde započítávány objekty pro víkendové rekreace a rekreace v době svátků.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Návštěvník, host

CZ

Host – host v ubytovacím zařízení je každá osoba (včetně dětí a kromě personálu a majitelů ubytovacího zařízení), která použila služeb ubytovacího zařízení k přechodnému ubytování. Mezi hosty se nezapočítávají osoby, které používají služeb ubytovacího zařízení pro přechodné ubytování za účelem zaměstnání či řádného

studia. Doba pro přechodné ubytování, kdy lze hosta považovat za účastníka cestovního ruchu, nesmí být delší než 1 rok.

DE

Ankünfte – počet přihlášení u hostů v ubytovacím podniku ve sledovaném období, kteří využili možnosti noclehu v rámci dočasného pobytu.

PL

Korzystający z noclegów – počet osob (turistů), které v příslušném měsíci zahájily pobyt v objektu, tj. byly přihlášeny. Osoby s pobytem na přelomu dvou měsíců by měly být započítány pouze jednou.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS5)

Čisté využití lůžek, využití pokojů

CZ

Čisté využití lůžek – podíl počtu přenocování za sledované období a součinu průměrného počtu lůžek k dispozici s počtem provozních dnů. Výsledná hodnota je uvedena v procentech (tj. násobena 100).

Využití pokojů – podíl počtu realizovaných pokojodnů (tj. počtu obsazených pokojů za jednotlivé dny sledovaného období) a součinu průměrného počtu pokojů k dispozici s počtem provozních dnů. Výsledná hodnota je uvedena v procentech (tj. násobena 100).

DE

Průměrné využití ubytovacích kapacit – početní hodnota, která vyjadřuje využití ubytovacích kapacit ve sledovaném období. Procentuální podíl se vypočte tak, že se počet noclehů vydělí tzv. pokojodny (Roomnights). Pokojodny se vypočítávají pomocí počtu nabízených možností noclehů a počtu dní, v nichž bylo ubytovací zařízení ve sledovaném období skutečně otevřeno. Ukazatel tak vyjadřuje kapacitu lůžek nabízenou ve sledovaném období. Výpočet průměrného využití ubytovacích kapacit: (noclehy/nabízené pokojodny) * 100

Průměrné využití hostinských pokojů – početní hodnota, která procentuálně vyjadřuje vytížení hostinských pokojů ve sledovaném měsíci. Výpočet průměrného

využití hostinských pokojů je následující: dny, kdy jsou hostinské pokoje obsazené/dny, kdy jsou hostinské pokoje nabízené x 100. Například: ubytovací podnik s 50 pokoji nabízel v dubnu po dobu 30 dní všechny pokoje (50 pokojů x 30 dní = 1 500 dní, kdy jsou pokoje nabízené). Z toho 30 pokojů bylo obsazeno vždy 10 dnů (30 pokojů x 10 dnů = 300 dní, kdy jsou pokoje obsazené). Z toho vyplývá využití ve výši 20 % během daného měsíce.

PL

Čisté využití lůžek, využití pokojů – poměr počtu poskytnutých noclehů nebo pokojů v daném roce k nominálnímu počtu ubytovacích míst nebo pokojů v daném roce. Nominálním počtem ubytovacích míst nebo pokojů se rozumí součet ubytovacích míst nebo pokojů připravených pro turisty v každém dni fungování objektu.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	obce (LAU 2)	okres (LAU, NUTS 4)

10. Ceny

Česká republika

Index spotřebitelských cen – je počítán na základě zjištěných cen zboží a služeb za vybrané zpravodajské jednotky pomocí Laspeyresova vzorce. Vývoj spotřebitelských cen (životních nákladů) se sleduje na spotřebních koších souboru vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem. Indexy spotřebitelských cen jsou uvedeny v rozsahu 12 oddílů klasifikace konečné spotřeby domácností CZ-COICOP (Classification of individual Consumption by Purpose).

V letech 2010–2011 proběhla komplexní revize váhového systému. Váhy od roku 2012 byly stanoveny na základě výdajů domácností ze statistiky národních účtů v roce 2010. Váhy pro detailní cenové reprezentanty byly vypočteny dle údajů ze statistiky rodinných účtů v roce 2010. Od ledna roku 2014 jsou publikované cenové indexy vypočteny podle nových revidovaných indexních schémat. Váhy jsou zaktualizovány na základě výdajů domácností statistiky národních účtů v roce 2012. Pro detailní cenové reprezentanty je zachována struktura statistiky rodinných účtů z roku 2010. U cenových indexů došlo ke změně ceny základního období z prosince 2011 na prosinec 2013. Z tohoto nového základu vypočtené indexy jsou na všech úrovních spotřebního koše řetězeny k základu rok 2005 = 100.

Sasko

Statistika spotřebitelských cen (*Verbraucherpreisstatistik*) představuje důležitou primární statistiku. Každý měsíc se provádí evidence 45 000 cen jednotlivého zboží v Sasku na základě celostátně definovaného spotřebního koše, a to prostřednictvím přímého kontaktu se zpravodajskými jednotkami, písemného nebo telefonického kontaktu s těmi, kteří informace poskytují, nebo prostřednictvím internetové výpočetní centrály. Dále existuje celá řada položek, jejichž ceny centrálně sleduje Spolkový statistický úřad. Do této kategorie spadají výrobky, které podléhají jednotné německé tvorbě ceny a jejichž cena se proto regionálně neliší. Náleží sem například železniční tarify, ceny poštovních služeb, tabákového zboží nebo telekomunikačních služeb.

Zhruba 80 % cen sledovaných v Sasku zaznamenávají školení pracovníci, kteří ceny evidují během tří týdnů ve 20 zpravodajských obcích.

Zpravodajské jednotky navštěvují osobně. Jednotky jsou vybírány v daných obcích tak, aby reprezentovaly různé formy obchodů.

Spotřební koš a váhový systém (*Warenkorb und Wägungsschema*)

Základem pro stanovení indexu spotřebitelských cen je spotřební koš obsahující zhruba 600 druhů zboží, takzvané reprezentativní výrobky a služby. Výběr se provádí

s ohledem na spotřební zvyklosti domácností a jeho aktuálnost se turnusově kontroluje každých pět let. Při aktualizaci spotřebního koše není potřeba zapracovávat krátkodobé změny spotřebního chování, je však nutné zohlednit změny dlouhodobé. Při sledování cen se do zorného pole dostávají také výrobní novinky a technické inovace.

Spotřebitelský význam jednotlivých položek spotřebního koše se určuje pomocí váhového systému při výpočtu indexu. Zde uvažujeme podíl daných položek na celkových spotřebních výdajích domácností v uvedeném roce. Základem pro definování váhového podílu jsou výsledky namátkových kontrol příjmů a spotřeby, roční statistika běžných ekonomických rozpočtů i jiné úřední i neúřední zdroje dat. Takto stanovené podíly významnosti umožňují, aby se změny cen zboží a služeb, jež se nachází ve spotřebním koši, podílely na vypracovávání spotřebitelského indexu s různou intenzitou.

Index spotřebitelských cen (*Verbraucherpreisindex*) se vypočítává podle Laspeyresova vzorce, což znamená, že váhové podíly jednotlivých položek spotřebního koše zůstávají konstantní až do následující aktualizace základu (zpravidla jednou za pět let). Tímto způsobem je možné sledovat vývoj cen ve sledovaném období v porovnání se základním obdobím (za předpokladu, že chování spotřebitelů zůstává stejné).

Index spotřebitelských cen zachycuje průměrný vývoj cen všeho zboží a služeb, jež jsou kupovány domácnostmi za konzumními účely. Udává, v jaké míře se zdražilo či zlevnilo zboží každodenní spotřeby (např. potraviny, kosmetika, oblečení), spotřební zboží (domácí spotřebiče) a služby (např. pojištění, návštěva divadla, opravy). Při výpočtu se zohledňují také výdaje za nájemné.

Polsko

Informace o maloobchodních cenách jsou výsledkem zjišťování cen prováděného v rámci:

- spotřebního zboží a služeb,
- nespotřebního zboží a služeb nabývaných obyvatelstvem pro výrobní a investiční účely, související zejména se zemědělstvím.

Průzkum je realizován na základě seznamu reprezentantů vytypovaný metodou cílového výběru. Zaznamenávání cen zboží a služeb je prováděno tazateli statistických úřadů na prodejních místech vybraných pro zjišťování na území jednotlivých oblastí zjišťování cen (209 v roce 2013). Jak oblasti zjišťování cen (tj. prodejní místa), tak i seznam reprezentantů zboží a služeb byly vybrány s ohledem na změny ve spotřebitelském modelu. Oblastí může být město, část velkého města, obec nebo

čtvrt. Rozdělení na oblasti zjišťování cen bylo stanoveno Hlavním statistickým úřadem (GUS) ve spolupráci se statistickými úřady. Volba míst pro zaznamenání byla ponechána na rozhodnutí tazatele a statistického úřadu. Prodejní místa vytypovaná pro průzkum cen musí odrážet různorodost obchodní sítě na území oblasti zjišťování cen. Doporučuje se zaznamenávání cen na stejných prodejních místech po dobu minimálně 1 roku. Seznam reprezentantů zboží a služeb je vymezen centrálně, je stálý po celý rok a platí pro všechny oblasti zjišťování cen. Z pohledu charakteru popisu seznam obsahuje dva druhy reprezentantů:

- produkty popsané velmi přesně, s uvedením konkrétních parametrů přesně vymezujících jejich vlastnosti,
- produkty představující úzké skupiny sortimentu, reprezentující např. oblečení, prádlo, obuv atd., které jsou na trh dodávány v malých sériích. V rámci této skupiny o výběru konkrétního reprezentanta zboží a služby rozhoduje tazatel.

Zjišťování zahrnuje cca 1,7 tis. reprezentantů spotřebního i nespotebního zboží a služeb.

Zdrojem informací o maloobchodních cenách zboží a služeb jsou:

- záznamy cen prováděné tazateli,
- ceníky, nařízení a rozhodnutí v rámci jednotných cen platných na území celého státu nebo jeho části, vydávaná orgány státní správy a orgány územní samosprávy a také podnikatelskými subjekty,
- zaznamenané ceny zboží a služeb kupovaných přes internet.

Ceny zboží a služeb jsou zaznamenávány jednou měsíčně s výjimkou cen ovoce a zeleniny, které byly zaznamenávány dvakrát do měsíce. V případě jednotných cen a tarifů jsou průměrné měsíční maloobchodní ceny vypočítávány jako aritmetický průměr pro počet dnů platnosti jednotlivých cenových hladin. Každý měsíc bylo zaregistrováno kolem 260 tis. jednotkových údajů týkajících se úrovní cen za zboží a služby. Na základě sběru záznamů a také informací o jednotných cenách jsou vypočítávány průměrné měsíční ceny všech reprezentantů jako aritmetický průměr se zohledněním počtu zaznamenání.

Spotřební zboží (*Towary konsumpcyjne*) – zboží sloužící k uspokojování potřeb zákazníků v oblasti potravin a jiných životních potřeb v široce chápaném rozsahu.

Ke spotřebnímu zboží patří:

- potraviny a nealkoholické nápoje;
- alkoholické nápoje a tabákové výrobky;
- nepotravinové zboží.

Tento pojem má smluvní charakter – v závislosti na funkci, jakou splňuje dané zboží, se může jednat o zboží spotřební nebo nespotební.

Index cen spotřebního zboží a služeb (*Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych*)

– je vypočítáván na základě výsledků:

- sledování cen spotřebního zboží a služeb na maloobchodním trhu,
- sledování rozpočtů domácností, dodávajících údaje o průměrných výdajích za spotřební zboží a služby; tyto údaje jsou využívány pro zpracování systému vah.

Při výpočtu indexu cen spotřebního zboží a služeb je aplikována Klasifikace individuální spotřeby podle účelu, přizpůsobená pro potřeby harmonizovaných indexů spotřebitelských cen (COICOP/HICP). Index cen reprezentanta v oblasti zjišťování cen vyplývá z poměru jeho průměrné měsíční ceny k průměrné roční ceně z předchozího roku. Celopolský index cen reprezentanta zahrnutého pro zaznamenání je vypočítáván jako geometrický průměr indexů cen ze všech oblastí. Na základě indexů cen reprezentantů zahrnutých do zjišťování cen v dané skupině, s použitím geometrického průměru, jsou zpracovány indexy cen skupin spotřebitelského zboží a služeb na nejnižším stupni agregace systému vah. Ty jsou následně využívány, s použitím systému vah, k výpočtu indexů vyšších stupňů agregace, až k indexu cen spotřebního zboží a služeb celkem. Index cen je vypočítáván podle vzorce Laspeyres, s použitím vah z roku předcházejícího sledovanému roku.

	CZ	DE	PL
Periodicita	měsíční	měsíční	měsíční
Údaje dostupné do úrovně	Česká republika (NUTS 1)	Sasko (NUTS 1)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

11. Zemědělství a lesnictví

Agrární hospodářství

DE

Zemědělský podnik (*Landwirtschaftlicher Betrieb*) – zemědělský podnik je technicko-ekonomická jednotka s jednotným podnikovým vedením, která vykonává zemědělské činnosti v hospodářské oblasti Evropské Unie buď jako hlavní, nebo jako vedlejší činnost. Záměr vytvářet zisk zde není rozhodující.

PL

Zemědělský podnik (*Gospodarstwo rolne*) – jednotka vyčleněna jak technicky, tak ekonomicky, s odlišným řízením (uživatel nebo správce) a vykonávající zemědělskou činnost.

Individuální hospodářství – zemědělské hospodářství používané fyzickou osobou. Individuální hospodářství zahrnují:

- 1) hospodářství o ploše 1 ha a více obhospodařované půdy;
- 2) hospodářství o ploše méně než 1 ha obhospodařované půdy (v tom bez zemědělské půdy), která vedou speciální odvětví zemědělské produkce nebo produkci značného (stanoveného odpovídajícími mezemi) charakteru: ovocných stromů, ovocných keřů, sadařských a okrasných školek, zeleniny a jahod, chmele, tabáku, koz a divokých zvířat (např. divoká prasata, srny, daňci) chovaných v hospodářství na produkci masa.

	DE	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	NUTS 2; v letech všeobecných šetření na úrovni obcí (LAU 2)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Zemědělská půda

CZ

Zemědělská půda – je souhrnem druhů pozemků sloužících zemědělskému výrobnímu procesu a tvoří ji následující kultury: orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, sady, trvalé travní porosty.

DE

Landwirtschaftlich genutzte Fläche – představuje plochu, která je používána k výrobě rostlinných zemědělských produktů. K zemědělské půdě náleží také orná půda a trvalé zelené plochy, plochy pro pěstování ovoce, vína, školky pro stromy i trvalé kultury pod

vysokými schůdnými ochrannými kryty včetně skleníků, sadby ořesáků, domovní a užitkové zahrady, plochy s košíkářským proutím, topoly a plochy pro pěstování vánočních stromků mimo les.

Nenáleží sem plochy trvale vyjmuté ze zemědělské produkce bez nároků na poplatky, lesní plochy, plochy s rychle rostoucími dřevinami a dále budovy a plochy dvora a jiné plochy, které nejsou využívány zemědělsky, jako např. pustiny.

PL

Powierzchnia użytków rolnych – zahrnuje plochu zemědělské půdy v dobré kultuře a ostatní zemědělskou půdu.

Obhospodařovaná půda v dobré kultuře je půda udržovaná v souladu s normami stanovenými v nařízení Ministerstva zemědělství a rozvoje vesnice (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi) ze dne 11. března 2010 ve věci minimálních norem (zákon č. 39, pol. 2011 Sb.) ve znění pozdějších předpisů – člení se na: plochu pro setbu, úhory, trvale obdělávanou půdu (v tom sady), zahrady u domů, stálé louky a pastviny. Ostatní obhospodařovaná půda je zemědělská půda nevyužívaná a neudržovaná v dobré kultuře.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	NUTS2; v letech všeobecných šetření na úrovni obcí (LAU 2)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Osevní plocha

CZ

Osevní plocha – osevními plochami zjišťovanými k 31. květnu se rozumí jarní produktivní plocha, ze které se ve sledovaném roce očekává sklizeň, tj. plochy ozimů osetých na podzim předchozího roku a dochované do termínu jarního soupisu ploch ve sledovaném roce, plochy víceletých plodin osetých v předchozích letech a plochy jařin osetých ve sledovaném roce. V osevech se zjišťují plochy plodin pěstovaných v daném roce jako hlavní plodina, nezjišťují se plochy předplodin a meziplodin. Nevádějí se také oseté plochy plodin, které byly zaorané, ale uvedena je již plocha té plodiny, která byla na zaorané ploše nově pěstována. Osevní plochou úhrnem se rozumí, kromě osevu na orné půdě, také případný osev v sadech, zahradách, chmelnicích a na dočasně rozoraných trvalých travních porostech.

PL

Powierzchnia zasiewów – plocha všech osetých a osázených půd v zemědělském hospodářství, vyjma ploch půd započítaných v roce 2010 do trvale obdělávaných půd, a také ploch zahrad u domů a ploch určených k pěstování zeleného hnojiva.

	CZ	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Úhor

CZ

Úhor – půda ležící ladem, která tvoří plochy ponechané na regeneraci obvykle jeden vegetační rok. Může být buď bez jakýchkoliv plodin, nebo se spontánní přirozenou vegetací nebo může být oseta výhradně za účelem zeleného hnojení. Půda ladem je zapojena do systému střídání plodin, považuje se proto za zemědělskou půdu využívanou.

PL

Gruntys ugorowane – orná půda nevyužívaná pro pěstební účely, ale udržovaná dle zásad dobré zemědělské kultury, se zachováním požadavků ochrany životního prostředí, společně s plochami určenými k pěstování zeleného hnojiva.

	CZ	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Trvalé kultury

CZ

Trvalé kultury – trvalé kultury se dělí na vinice, chmelnice, ovocné sady, školky, rychle rostoucí dřeviny a jiné trvalé kultury.

DE

Dauerkulturen – mezi trvalé kultury náleží plochy s vinnou révou, ovocné sady, školky pro stromy, ořešáky, vánoční stromky mimo plochu lesa a jiné trvalé kultury, např. košíkářské proutí a topoly.

PL

Uprawy trwałe – celková plocha plantáží ovocných stromů a keřů a jejich školek (sady), školek okrasných stromů a keřů, školek lesních stromů pro obchodní účely, jiných trvale obhospodařovaných půd, včetně vrboví a ovocných stromů a keřů rostoucích mimo plantáže a také plocha krytých trvale obhospodařovaných půd.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	bývalé okresy (NUTS 2)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Sady**CZ**

Ovocné sady – jsou pozemky souvisle osázené ovocnými stromy nebo keři pěstované za účelem produkce čerstvého ovoce a bobulovin.

PL

Sady – půdy osázené ovocnými stromy a keři a také školky ovocných stromů a keřů o ploše minimálně 0,1 ha.

	CZ	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Technické plodiny**CZ**

Technické plodiny – řepka a řepice, slunečnice na semeno, sója, len setý olejný, ostatní olejniný (hořčice, mák, saflor, crambe apod.), len setý přadný, léčivé, aromatické a kořeninové rostliny, ostatní technické plodiny (čekanka kořen, šťovík, konopí seté, tabák), ozdobnice čínská.

DE

Handelsgewächse – olejniný, chmel, tabák, léčivé, aromatické rostliny a koření, konopí, průmyslové plodiny sloužící výhradně k získávání energie (např. Miscanthus)

a všechny ostatní průmyslové plodiny (např. indické konopí, cikorka a drnové matrace).

PL

Uprawy przemysłowe – k průmyslovým plodinám patří cukrová řepa, olejné rostliny (řepka, řepík, mák, slunečnice, sója, hořčice a od roku 2003 len olejný), vláknité (len, konopí) a jiné průmyslové plodiny (tj. tabák, chmel, čekanka).

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	NUTS2; v letech všeobecných šetření na úrovni obcí (LAU 2)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Pícniny

CZ

Pícniny – plodiny sklizené na zeleno pro výrobu zelené píce (krmení).

PL

Uprawy pastewne – půdy pro pěstování krmiv zahrnují: luštěninové pícniny, motýlokvěté drobnosemenné s jinými pícninami a travami (včetně víceletých pícnin, tj. jetel, tollice a vičenec), a také okopaniny krmné pícninové (krmná řepa, brukev, krmná mrkev, krmné zelí, řepa atd.) a dále kukuřici na krmivo.

	CZ	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

Louky a pastviny

CZ

Trvalé louky a pastviny – pozemky porostlé travinami – zahrnují trvalé louky a pastviny.

PL

Łąki i pastwiska – jedná se o stálé louky a pastviny, ke kterým se nezapočítávají orné pozemky oseté travami v rámci osevního postupu (střídání plodin).

	CZ	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraje (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS)

Lesní půda

CZ

Lesní půda – plochy půdy pokryté stromy nebo lesními křovinami, včetně školek lesních stromů pěstovaných na zalesněných územích pro nekomerční účely (sloužící pro vlastní potřeby zemědělského podniku).

DE

Waldfläche – nezastavěné plochy, které jsou porostlé stromy nebo keři. Náleží sem také mýtiny, lesní školky, plochy pro pastvu divoké zvěře apod. až do velikosti 0,1 ha a zpravidla také lesní cesty, pokud nejsou vykázány jako parcely.

PL

Powierzchnia gruntów leśnych – zahrnuje plochu lesů a pozemků souvisejících s lesním hospodářstvím.

Plocha lesů – pozemky s jednotnou plochou minimálně 0,1 ha:

- pokryté lesní vegetací (zalesněná plocha),
- přechodně zbavené lesní vegetace (paseky, mýtiny, plochy s řídkým lesním porostem, plantáže stromků a keřů a také lovecká políčka).

Pozemky obsazené za účelem využití pro potřeby lesního hospodářství představují budovy a stavby, trasy prostorového rozdělení lesa, lesní cesty, lesní školky, místa pro uskladnění dřeva atd.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	Sasko (NUTS 1)	vojvodství (NUTS 2, NTS2)

12. Stav a ochrana životního prostředí

Emise znečišťujících látek

CZ

Emise znečišťujících látek – emise je děj, při kterém jsou vnášeny cizorodé látky různého skupenství do ovzduší. Uvádějí se v kilogramech za hodinu nebo v tunách za rok. Množství uvedených znečišťujících látek vypouštěných do ovzduší je evidováno v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO), který je podle závislosti na druhu zdrojů a jejich tepelných výkonů členěn na REZZO 1 (velké stacionární zdroje znečišťování), REZZO 2 (střední stacionární zdroje znečišťování), REZZO 3 (malé stacionární zdroje znečišťování) a REZZO 4 mobilní zdroje znečišťování (zejména silniční a motorová vozidla, železniční kolejová vozidla, plavidla a letadla).

DE

Emission – zahrnují vypouštěné škodlivé látky, hluk, záření atd., které produkují průmyslové podniky, soukromé domácnosti atd., bez toho, aby s nimi byly přímo spojeny škodlivé vlivy. Statistické údaje se získávají plošně pouze výpočtem. Hodnoty také nejsou výsledkem průběžných měření, nýbrž stanovují se z využití energie pomocí specifických emisních faktorů.

PL

Emisja zanieczyszczeń powietrza – informace o zdrojích a objemu emisí znečištění ovzduší z podniků, které jsou mimořádnou zátěží pro čistotu ovzduší a stavu vybavení a dopadech provozování zařízení k omezování těchto znečištění, se týkají organizačních složek stanovených Ministrem životního prostředí a přírodního bohatství. Ministerstvo tyto organizační složky stanovilo na základě přijaté výše poplatků, které navrhlo v roce 1986 jako poplatky za roční emise látek znečišťujících ovzduší, a to podle sazeb uvedených ve vyhlášce vlády ze dne 13. 2. 1986 ve věci poplatků na hospodářské využívání životního prostředí a jeho změny (Sb. Zák. č. 7, pol. 40) ve znění pozdějších předpisů. Stanovená skupina šetřených subjektů je zachována pro každý rok a díky tomu je zajištěna mj. srovnatelnost výsledků šetření. Skupina subjektů může být zvětšena pouze ve zvláštních případech, např. o nově zprovozněné nebo rozšířené objekty s vysokou prahovou hodnotou emisí znečištění.

Údaje o emisi prашných částic (prachu) se týkají: spalování paliv, cementového vápenného prachu a ohnivzdorných materiálů, křemičitého prachu, hnojiv, uhelného a grafitového prachu, sazí a dalších druhů prachového znečištění.

Údaje o emisi plynů se týkají: oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého, oxidů dusíku, uhlovodíků a jiných druhů plynových znečištění (vyjma oxidu uhličitého).

Údaje o emisích prachu a plynů se vztahují k organizované (z technologických a topných zařízení) a k neorganizované emisi (z hald, skládek, v průběhu překládky sypkých a polétavých látek, z výrobních hal apod.).

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj, okres (NUTS 3, LAU 1)	Sasko (NUTS 1)	obce (LAU 2, NTS 5)

Odpad

CZ

Odpad – odpadem je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a která přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v zákoně č. 185/2001 Sb. o odpadech.

DE

Abfälle – jsou všechny přemístitelné předměty, které spadají do skupin uvedených v příloze I zákona o recyklaci a odpadech (Kreislaufwirtschafts- und Abfallgesetzes – KrW-/AbfG) a kterých se jejich majitel zbavuje, chce zbavit nebo musí zbavit. Rozlišuje se mezi odpady k recyklaci a odpady k likvidaci. Eviduje se druh, množství, původ a zbytek likvidovaných odpadů.

PL

Odpady – každá látka nebo předmět, který patří k jedné z kategorií odpadů, uvedených v příloze č. 1 Zákona o odpadech ze dne 27. dubna 2001 (Sbírka zákonů č. 39, položka 251) ve znění pozdějších předpisů, kterých se držitel zbavuje, plánuje zbavit nebo je povinen se jich zbavit.

Informace o odpadech jsou zpracovávány v souladu s katalogem odpadů vycházejícím ze Seznamu odpadů zavedeného do legislativy Evropské unie k 1. lednu 2002.

Komunální odpad

CZ

Komunální odpad – komunálním odpadem se rozumí veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, který je zařazen do skupiny 20 v Katalogu

odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

Podle Článku 1 odst. 3, Rozhodnutí Komise 2001/753/EU je komunální odpad definován také jako odpad z domácností a podobný odpad.

DE

Hausmüll – domovním odpadem se rozumí veškerý odpad, který vznikne převážně v soukromých domácnostech. Odpad převáží osoby pověřené likvidací samostatně či prostřednictvím třetích osob v nádobách, které jsou na daném území předepsány, za účelem dalšího nakládání s nimi.

PL

Odpady komunalne – odpad vznikající v domácnostech, s výjimkou vyřazených vozidel, a také odpad neobsahující nebezpečný odpad pocházející od jiných producentů odpadů s tím, že takové odpady jsou s ohledem na svůj charakter nebo složení obdobné odpadu vznikajícímu v domácnostech.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Biologicky odbouratelný odpad

CZ

Biologicky odbouratelný odpad – jakýkoliv odpad, který podléhá aerobnímu nebo anaerobnímu rozkladu.

DE

Organické odpady (*Organische Abfälle*) – organické odpady jsou odpady z nádob na biologický odpad a biologicky odbouratelné odpady (odpady ze zahrad a parků).

Odpady z nádob na biologické odpady – biologické odpady (odpadový klíč podle AVV: 20 03 01) jsou podle § 2 č. 1, vyhlášky o biologických odpadech (Bioabfallverordnung - BioAbfV) odpady živočišného nebo rostlinného původu určené k likvidaci, které mohou být odstraněny mikroorganismy, organismy žijícími v půdě nebo enzymy (např. organické kuchyňské zbytky, odpady ze zahrad, zbytky jídla). Tyto odpady se shromažďují odděleně od ostatních odpadů v normovaných nádobách, jež jsou k dispozici na daném území a jsou svázeny k likvidaci.

Biologicky odbouratelné odpady ze zahrad a parků (zelený odpad) – mezi zelené odpady (odpadový klíč podle AVV. 20 02 01) náleží biologicky odbouratelné rostlinné odpady, které se shromažďují, transportují a likvidují odděleně od biologického odpadu a zbylého odpadu.

PL

Biologicky odbouratelný odpad (*Odpady biodegradowalne*) – odpad, který je schopen anaerobního nebo aerobního rozkladu.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Tříděný odpad

CZ

Tříděný odpad – tříděný sběr = sběr, při kterém je tok odpadů oddělen podle druhu a povahy odpadu s cílem usnadnit specifické zpracování (dle Článku 3, odst. 11, Směrnice 98/2008/ES)

DE

Getrennt erfasste Wertstoffe – odděleně shromažďované druhotné suroviny jsou odpady vhodné k recyklaci, jež jsou shromažďovány odděleně od domovního (zbytkový odpad) a neskladného odpadu ve sběrných nádobách, které jsou k tomuto účelu určeny (např. žluté nádoby/pytle) a přiváženy na odpovídající sběrná místa (např. sběrné dvory). Náleží sem například smíšené obaly, sklo, papír, lepenka, karton, kovy, dřevo, umělé hmoty a textil.

PL

Odpady komunalne zebrane selektywnie – sebraný komunální odpad, který je tříděn „u zdroje“ a shromážděn v oddělených nádobách a pytlích.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	Sasko (NUTS 1)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Nebezpečný odpad

CZ

Nebezpečný odpad – nebezpečný odpad je odpad uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů a jakýkoliv další odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v zákoně o odpadech.

DE

Gefährliche Abfälle – odpady, které jsou podle typu, podstaty nebo množství škodlivé pro zdraví, ohrožují ovzduší nebo vodstvo, jsou výbušné nebo hořlavé nebo mohou obsahovat látky zapříčiňující vznik přenosných nemocí nebo nad jejichž ukládáním a likvidací je požadován zvýšený dohled podle zákona o recyklaci a odpadech. V jednotlivých případech se jedná o odpady označené v evropském soupisu odpadů hvězdičkou (*).

PL

Odpady niebezpieczne – odpad, který je s ohledem na svůj původ, chemické či biologické složení, jiné vlastnosti a okolnosti ohrožením pro život nebo zdraví lidí nebo pro životní prostředí.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Čistička odpadních vod

CZ

Čistírna odpadních vod – za čistírnu odpadních vod (ČOV) se považují objekty a zařízení sloužící k čištění odpadních vod s mechanickým, biologickým, příp. dalším stupněm čištění.

Za ČOV se nepovažují zařízení pro hrubé předčištění odpadních vod (česla, lapače písku, lapače oleje apod.), septiky, žumpy a jednoduchá zařízení s mechanickou funkcí, která nejsou pravidelně sledována a obsluhována.

Kapacita ČOV je uvedena jako projektovaná kapacita čistíren v m³/den. Vyšší kapacita než projektovaná se uvádí tehdy, když provedená intenzifikační opatření byla schválena vodoprávním úřadem.

DE

Abwasserbehandlungsanlagen – zařízení pro úpravu odpadních vod slouží k čištění odpadních vod. Náleží sem mechanická i biologická zařízení. Neevidují se čističe vody s česlicemi a sítý, odlučovači a domovní čističky.

PL

Oczyszczalnia ścieków – soubor základních technologických objektů, které jsou určeny přímo k čištění odpadních vod a nacházejí se ve společném areálu doprovodných objektů nezbytných k dodávce elektřiny, vody, vytvoření pracovních podmínek a zajištění chodu ČOV. S ohledem na druh používaných způsobů čištění odpadních vod a s nimi spojenými procesy se ČOV dělí na:

- mechanické,
- chemické,
- biologické,
- se zvýšeným odbouráváním živin.

Údaje o komunálních čistírnách odpadních vod se týkají ČOV, které očišťují odpadní vody odváděné do ČOV kanalizační sítě (nezávisle na formě vlastnictví), a to jak ČOV, tak i kanalizační sítě, na které je ČOV provozována. Údaje se netýkají domovních ČOV nebo ČOV čistících pouze dovážené odpadní vody (tj. ČOV nepracujících na kanalizační sítí). Údaje o obyvatelstvu (měst a venkova) napojeném na ČOV jsou uvedeny na základě odhadu počtu obyvatel připojených k ČOV provozované na kanalizační sítí.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	každé 3 roky	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS3)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Odpadní vody

CZ

Odpadní vody – odpadní vody jsou vody použité v obytných, průmyslových, zemědělských, zdravotnických a jiných stavbách, zařízeních nebo dopravních prostředcích, pokud mají po použití změněnou jakost (složení nebo teplotu), jakož i jiné vody z těchto staveb, zařízení nebo dopravních prostředků odtékající, pokud mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod. Odpadní vody jsou i průsakové vody z odkališť, s výjimkou vod, které jsou zpětně využívány pro vlastní potřebu organizace, a vod, které odtékají do vod důlních, a dále jsou odpadními vodami průsakové vody ze skládek odpadu.

DE

Abwasseraufkommen – se rozumí množství odpadních vod shromážděné ve veřejné kanalizaci, jedná se tedy o souhrn znečištěné vody (*Schmutzwasser*), dešťové vody a vody z jiných zdrojů.

PL

Ścieki – odváděné do vody nebo do půdy:

- a) vody spotřebované k bydlení nebo hospodářským účelům,
- b) tekuté zvířecí výkaly, s výjimkou močůvky a kejdy určených k zemědělskému využití způsobem a dle pravidel stanovených v předpisech o hnojivech a hnojení,
- c) srážkové a tající vody, sbírané kanalizačními systémy, pocházející ze znečištěných ploch, včetně městských center, průmyslových a skládkových ploch, dopravních areálů a silnic a parkovišť se zpevněným povrchem,
- d) vody odtékající ze skládek odpadů, použité solanky, léčivé a termální vody,
- e) vody pocházející z odvodnění hornických závodů, s výjimkou vod odváděných do nadloží (horniny), pokud druhy a množství látek obsažených ve vodě odváděné do nadloží jsou stejné jako druhy a množství obsažené v odebírané vodě,
- f) vody využitě, odváděné z objektů rybářského hospodářství, pokud se v nich vyskytují nové látky nebo se množství látek zvýší oproti množství obsaženému v odebírané vodě.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	každé 3 roky	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Splaškové vody

CZ

Splaškové vody – splaškovými odpadními vodami se rozumí odpadní vody z obytných budov a budov, v nichž jsou poskytovány služby, které vznikají převážně jako produkt lidského metabolismu a činností v domácnostech.

DE

Znečištěná voda (*Schmutzwasser*) – znečištěná voda je voda, jejíž vlastnosti byly změněny (znečištění) použitím v domácnosti nebo v průmyslové sféře – bez dešťové vody, ale případně s vodou z jiných zdrojů. K vodě z jiných zdrojů náleží podzemní

voda, která pronikla do kanalizace (např. netěsnostmi), voda přivedená bez povolení nelegálními připojeními (např. drenážní voda) a povrchová voda přitékající splaškovou stokou (např. šachtovým poklopem). Voda z jiných zdrojů nezahrnuje dešťovou vodu.

PL

Odpadní vody (*Ścieki komunalne*) – odpadní vody z obytných objektů a směs odpadních vod z obytných objektů a průmyslu, nebo směs odpadních vod z obytných objektů a srážkové vody, nebo směs odpadních vod z obytných objektů a průmyslových odpadních vod a srážkové vody.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	každé 3 roky	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	obce (LAU 2, NTS 5)

Čištěné odpadní vody

CZ

Čištěné odpadní vody – celkové množství odpadních vod čištěných v čistírnách odpadních vod. Není rozhodující, zda veškeré množství odpadních vod prošlo všemi stupni čištění.

DE

Behandeltes Abwasser – celkový objem odpadní vody ošetřené v úpravnách odpadní vody (podnikových resp. veřejných). Zahrnuta byla mechanická i biologická zařízení.

PL

Ścieki oczyszczone – odpadní vody procházející procesy přizpůsobení environmentálním standardům nebo jiným jakostním normám. Rozlišují se tři metody čištění: mechanické, biologické a se zvýšenou mírou čištění (včetně chemického). Pro účely výpočtu celkového množství čištěných odpadních vod se vykazuje pouze množství, které prošlo nejvyšším uvedeným stupněm čištění. Mechanicky a biologicky čištěné odpadní vody by tak měly být vykazovány jako odpadní vody čištěné biologicky, odpadní vody čištěné všemi metodami by měly být vykazovány jako čištěné metodou s nejvyšším stupněm čištění.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	každé 3 roky	roční
Údaje dostupné do úrovně	kraj (NUTS 3)	okres (NUTS 3)	Vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Chráněná území

CZ

Chráněná území – podle zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je rozlišováno šest kategorií zvláště chráněných území.

Velkoplošná chráněná území

Národní park – rozsáhlá území jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam.

Chráněná krajinná oblast – rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení.

Maloplošná chráněná území

Národní přírodní památka – přírodní útvar (i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk) menší rozlohy, naleziště nerostů či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů s národním či mezinárodním významem ekologickým, vědeckým či estetickým.

Národní přírodní rezervace – menší území mimořádných přírodních hodnot, kde jsou na přirozený reliéf s typickou geologickou stavbou vázány ekosystémy významné v národním či mezinárodním měřítku

Přírodní památka – obdobně jako národní přírodní památka, ale pouze s regionálním významem.

Přírodní rezervace – menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast.

DE

Chráněná území

Krajinná rezervace (Landschaftsschutzgebiet) – krajinné rezervace jsou právně závazně stanovené oblasti, v nichž je poskytována zvláštní ochrana přírodě a krajině:

- za účelem udržení, rozvoje nebo obnovení podoby a funkce ekosystému nebo regenerační funkce a trvale udržitelné způsobilosti k užívání přírodního bohatství,
- kvůli rozmanitosti, osobitosti a kráse nebo zvláštnímu kulturně historickému významu krajiny nebo,

- kvůli zvláštnímu významu jsou potřebné pro rekreaci (§ 26 spolkového zákona pro ochranu přírody, BNatSchG 2009).

Oproti chráněným krajinným oblastem se zde jedná zpravidla o rozsáhlé oblasti s malým omezením jiného využití.

Chráněná krajinná oblast (*Naturschutzgebiet*) – chráněné krajinné oblasti jsou právně závazně stanovené oblasti, jejichž části nebo celek jsou předmětem zvláštní ochrany přírody a krajiny:

- pro udržení, rozvoj nebo obnovení biotopů nebo společenství určitých divoce žijících druhů zvířat a rostlin,
- jejich ochrana je potřebná z vědeckého, přírodopisného nebo krajinářského hlediska nebo,
- kvůli výjimečnosti nebo výjimečné kráse (§ 23 spolkového zákona pro ochranu přírody BNatSchG 2009).

PL

Chráněná území

Národní park (*Park narodowy*) – území vykazující zvláštní přírodní, vědecké, sociální, kulturní a vzdělávací hodnoty o rozloze minimálně 1 000 ha, na kterém je chráněna celá příroda a krajinné hodnoty. Národní park je zřizován za účelem zachování biodiverzity, bohatství, útvarů a složek neživé přírody a krajinných hodnot, navrácení správného stavu přírodního bohatství a složek a obnovy narušených stanovišť (přírodních, rostlin, zvířat a hub).

Chráněná krajinná oblast (*Park krajobrazowy*) – území chráněné s ohledem na přírodní, historické a kulturní hodnoty a krajinné hodnoty za účelem zachování a popularizaci těchto hodnot v podmínkách udržitelného rozvoje. Vznik nebo zvětšení chráněné krajinné oblasti je vyhlášováno na základě usnesení vojvodského zastupitelstva (sejmik).

Přírodní park (*Obszar chronionego krajobrazu*) – chráněné území vyznačující se rozmanitými ekosystémy, významné s ohledem na možnost uspokojování potřeb souvisejících s cestovním ruchem a odpočinkem nebo plnění funkce ekologických koridorů. Území přírodního parku je vyhlášováno na základě usnesení vojvodského zastupitelstva (sejmik).

Národní přírodní rezervace (*Rezerwat przyrody*) – území zachovalé v přirozeném nebo málo ovlivněném stavu, ekosystémy, útočiště a přírodní stanoviště, a také stanoviště rostlin, stanoviště zvířat a stanoviště hub a útvary a složky neživé přírody, které se

vyznačují zvláštními přírodními, vědeckými, kulturními nebo krajinnými hodnotami. Rezervace je vyhlášována na základě předpisu místního práva formou nařízení ředitele regionálního ředitelství pro ochranu životního prostředí. Závisle na přijatém účelu ochrany rozlišujeme rezervace: faunistické, floristické, lesní, krajinné, rašelinné, luční, vodní, neživé přírody, stepní a slanomilné vegetace. Faunistická rezervace je území zahrnující stanoviště vzácných a ojedinělých druhů živočichů nebo jejich skupin: savců (zubra, lose, bobra), ptáků (líhniště, hnízdiště, místa odpočinku různých druhů), plazů (např. želva bahenní), měkkýšů (vzácných druhů hlemýžďů), hmyzu. Floristická rezervace je území zahrnující stanoviště druhů rostlin nebo jejich skupin: keřů a zelených rostlin, stanoviště endemických a reliktních druhů. Rezervace neživé přírody je území, na kterém se vyskytují geologická naleziště, místa výskytu krasových jevů, charakteristické půdní profily, ukázky eroze, stopy dávné těžby. Krajinná rezervace je území zahrnující charakteristické přirozené dominantní krajiny jednotlivých regionů, často s historickými památkami a památkami hmotné kultury.

Přírodní památka (*Pomnik przyrody*) – jednotlivé útvary živé a neživé přírody nebo jejich skupiny se zvláštní přírodní, vědeckou, kulturní, historickou nebo krajinnou hodnotou a vyznačující se individuálními vlastnostmi, které je odlišují od jiných útvarů. Jedná se zejména o významně veliké stromy a keře původních nebo cizích druhů, prameny, vodopády, zřídla, skalky, rokly, bludné kameny a jeskyně. Přírodní památka je vyhlášována na základě usnesení zastupitelstva obce.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	Žádné oficiální statistiky	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	–	obce (LAU 2, NTS 5)

13. Doprava

Veřejné komunikace

CZ

Veřejné silnice – pozemní komunikace v České republice tvoří dálnice, silnice nebo místní komunikace.

Dálnice – dálnice je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy.

Silnice – je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice tvoří silniční síť. Silnice se podle svého určení a dopravního významu rozdělují do těchto tříd:

- silnice I. třídy, která je určena zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu,
- silnice II. třídy, která je určena pro dopravu mezi okresy,
- silnice III. třídy, která je určena k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace.

Místní komunikace – je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce. Místní komunikace se rozdělují podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do těchto tříd:

- místní komunikace I. třídy, kterou je zejména rychlostní místní komunikace,
- místní komunikace II. třídy, kterou je dopravně významná sběrná komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí,
- místní komunikace III. třídy, kterou je obslužná komunikace místní komunikace,
- komunikace IV. třídy, kterou je komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz.

PL

Drogi publiczne – komunikace, které mohou používat všichni v souladu s jejich určením, spadající do odpovídající kategorie stanovené v souladu s předpisy zákona o veřejných komunikacích. Vzhledem k jejich funkci v rámci silniční sítě se dělí na následující kategorie:

- 1) státní silnice,
- 2) vojvodské silnice,
- 3) okresní silnice,
- 4) obecní silnice.

Ke *státním silnicím* patří:

- dálnice a rychlostní silnice a dále silnice nacházející se na jejich tazích do doby výstavby silnic a rychlostních silnic,
- mezinárodní silnice,
- silnice představující jiná spojení zajišťující propojení sítě státních silnic,
- příjezdové cesty k obecně dostupným hraničním přechodům obsluhujícím mezinárodní osobní a nákladní dopravu,
- alternativní silnice pro placené dálnice,
- silnice představující obchvaty velkých městských aglomerací,
- silnice s obranným významem.

Zařazení do kategorie státních silnic vychází z nařízení vlády.

K *vojvodským silnicím* patří jiné silnice, než je uvedeno výše, představující spojení mezi městy, které mají význam pro vojvodství a silnice s obranným významem nezapočítané ke státním silnicím. Zařazení do kategorie vojvodských silnic vychází z usnesení vojvodského zastupitelstva (sejmiku).

K *okresním silnicím* patří jiné silnice, než je uvedeno výše, představující spojení měst, které jsou sídly okresů se sídly obcí, a sídel obcí mezi sebou. Zařazení do kategorie okresních silnic následuje na základě usnesení okresního zastupitelstva.

K *obecním silnicím* patří silnice s lokálním významem, které nepatří do jiných kategorií, představující doplňující síť silnic, které slouží místním potřebám, vyjma vnitřních silnic. Zařazení do kategorie obecních silnic následuje na základě usnesení zastupitelstva obce.

Veřejné komunikace, s ohledem na stupeň dostupnosti a obslužnosti přilehlého terénu, se dělí na:

- 1) obecně dostupné silnice,
- 2) rychlostní silnice,
- 3) dálnice.

Veřejné komunikace se s ohledem na typ povrchu vozovky dělí na silnice se zpevněnou vozovkou a silnice s nezpevněnou vozovkou. K silnicím se zpevněnou vozovkou patří silnice se zpevněnou vylepšenou vozovkou (z kamenné dlažby, zvonivky, betonu, z kamenno-betonových panelů, bitumenu) a také silnice s nevylepšenou vozovkou (se štěrkovým povrchem a dlažebními kostkami). K silnicím s nezpevněnou vozovkou patří silnice s vozovkou z přírodní půdy a zpevněné v důsledku speciálních zákroků a přípravy přírodní půdy pomocí směsí vyrobených z hlíny, štěrku, škváry atd. Silnice se vzhledem k jejich průběhu dělí na silnice ve správních hranicích měst a mimoměstské silnice. Silnicemi ve správních hranicích měst se rozumí úseky silnic probíhající přes městské obce a obce městsko-vesnické

k silnicím nacházejícím se v hranicích měst. Mimoměstskou silnicí se rozumí úseky silnic vedoucích přes vesnické obce a obce městsko-vesnické k silnicím nacházejícím se na území vesnice.

Vnitřní komunikace jsou silnice, které se nezapočítávají do žádné kategorie veřejných komunikací, zejména silnice v rámci obytných sídlišť, příjezdové silnice k zemědělským a lesním plochám, příjezdové silnice k objektům používaným podnikatelskými subjekty, plochy před železničními, autobusovými stanovišti a přístavy/letišti.

	CZ	PL
Periodicita	roční	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	okresní a obecní silnice: okres (LAU 1, NTS 4) vojvodské a státní silnice: vojvodství (NUTS 2, NTS 2)

Registrované vozidlo

CZ

Registrované vozidlo – vozidlo vedené v registru silničních motorových vozidel, přípojných vozidel a zvláštních motorových vozidel.

DE

Kraftfahrzeug – motorem poháněné silniční vozidlo. Může být též vhodné pro převoz přívěsů.

Počet motorových vozidel = počet vozidel, která jsou v okamžiku sčítání 1. ledna každého roku schválena k silničnímu provozu státní poznávací značkou (do 1. 1. 2007 i vč. přechodně přihlášených vozidel) a jsou uložena v Centrálním registru vozidel (ZFZR) vedeného Spolkovým úřadem motorové dopravy (KBA).

Zahrnuta jsou též vozidla opatřená pojišťovací známkou a také vozidla Spolkové policie a Spolkové instituce pro technickou pomoc (THW - Technisches Hilfswerk). Naopak zahrnuta nejsou vozidla Spolkových ozbrojených sil (Bundeswehr) a vozidla s červenou, resp. krátkodobou státní poznávací značkou a vývozní poznávací značkou.

PL

Pojazd samochodowy zarejestrowany – motorové vozidlo, jehož konstrukce umožňuje jízdu po silnicích s rychlostí překračující 25 km/h.

Tento pojem zahrnuje: motocykl, osobní automobil, autobus, nákladní automobil, speciální automobil (např. sanitní vůz, hasičský vůz, fekální vůz) a dále tahače (sedlový tahač a balastový tahač).

Tento pojem nezahrnuje motokola, kolejová vozidla, zemědělské tahače a bezmotorová vozidla, tj. přívěsné vozíky a návěsy.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	zasobý: roční – obce (LAU 2)	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	nová registrace: měsíční – Sasko (NUTS 1), roční – okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

Osobní automobil

CZ

Osobní automobil – čtyřkolové motorové vozidlo, které má nejvýše osm míst k sezení kromě řidiče a jehož okamžitá hmotnost nepřevyšuje 3 500 kg.

DE

Personenkraftwagen – motorová vozidla k přepravě osob s nejméně čtyřmi koly a nejvýše osmi místy k sezení mimo místa řidiče. Do 30. září 2005 k osobním motorovým vozidlům nepatřily obytné automobily, sanitky, pohřební vozy a neprůstředná vozidla. Od 1. října 2005 v souvislosti s celoevropskou harmonizací (EU) se tato vozidla se speciálním určením do této skupiny vozidel zahrnují.

PL

Samochód osobowy zarejestrowany – motorové vozidlo určené konstrukčně pro převoz ne více než 9 osob včetně řidiče a jejich zavazadel.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	zasobý: roční – obce (LAU 2)	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	nová registrace: měsíční – Sasko (NUTS 1), roční – okres (NUTS 3)	powiat (LAU 1, NTS 4)

Nákladní automobil

CZ

Nákladní automobil – motorové vozidlo určené pro přepravu nákladu.

DE

Lastkraftwagen – užitná motorová vozidla, která jsou na základě své konstrukce a provedení určena k přepravě zboží.

PL

Samochód ciężarowy zarejestrowany – motorové vozidlo konstrukčně přizpůsobené pro převoz nákladů, kategorie zahrnuje nákladní automobily lehké s přípustnou celkovou hmotností do 3,5 tuny (např. dodávkové automobily, automobily typu pick-

up a typu van) a dále nákladní automobily těžké vybavené pevným rámem s přípustnou celkovou hmotností nad 3,5 tuny.

Zahrnutý jsou jak nákladní automobily univerzální (vozidla se skříňovou karosérií určené pro převoz různých nákladů s plachtou nebo bez plachty), tak i nákladní automobily se zvláštními úpravami karosérie (motorová vozidla konstrukčně přizpůsobená pro převoz pouze určitých nákladů).

K nákladním automobilům se speciálně upravenými karosériemi patří zejména:

- 1) automobily samovyklápěcí,
- 2) furgony (kryté vozy), čili motorová vozidla s trvalou obestavbou nákladního prostoru (stěny se dveřmi a střechou), např. univerzální, izotermické, chladicí, mrazicí, vyhřívané, pro převoz nábytku, konfekce atd.,
- 3) cisterny, např. pro převoz kapalných paliv, mléka, vody, plynů atd.,
- 4) kontejnery, např. pro převoz betonu, bitumenu, nebaleného cementu, sypkých potravin, živých ryb atd.,
- 5) jiné, např. pro převoz živé drůbeže, živých zvířat, plynu v bombách, kabelů.

Dodávkový automobil – motorové vozidlo konstrukčně určené pro převoz nákladů a osob v počtu od 4 do 9 včetně řidiče.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	počet: roční – obce (LAU 2)	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	nová registrace: měsíční – Sasko (NUTS 1), roční – okres (NUTS 3)	powiat (LAU 1, NTS 4)

Nákladní přívěs

DE

Kraftfahrzeughänger – silniční vozidlo bez vlastního pohonu, které je dle své konstrukce určeno k tomu, aby bylo taženo motorovým silničním vozidlem.

PL

Przyczepa ciężarowa zarejestrowana – silniční vozidlo pro převoz zboží konstrukčně určené k tažení silničním motorovým vozidlem.

	DE	PL
Periodicita	počet: roční – obce (LAU 2)	roční
Údaje dostupné do úrovně	nová registrace: měsíční – Sasko (NUTS 1), roční – okres (NUTS 3)	powiat (LAU 1, NTS 4)

Motocykl

CZ

Motocykl – motorové vozidlo pro dopravu jedné nebo dvou osob sedících za sebou, s oporou pro kolena řidiče, bez šlapadel, se dvěma koly a pevnými stupačkami.

DE

Krafträder – jednostopé motorové vozidlo s nebo bez postranního vozíku. Motocykly o dvou kolech s nebo bez omezení výkonů a lehké motocykly, od roku 2001 včetně tříkolových a lehkých čtyřkolových motorových vozidel.

PL

Motocykl zarejestrowany – jednostopé motorové vozidlo nebo s postranním vozíkem – vícestopé, včetně skútrů s vlastní hmotností nepřekračující 400 kg a se zdvihovým objemem motoru více než 50 cm³.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	počet: roční – obce (LAU 2)	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	nová registrace: měsíční – Sasko (NUTS 1), roční – okres (NUTS 3)	powiat (LAU 1, NTS 4)

Dopravní nehoda

CZ

Dopravní nehoda – je událost v provozu na pozemních komunikacích (například havárie nebo srážka), která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu. Zahrnují všechny nehody nahlášené Policii České republiky. Počet usmrcených, zraněných těžce a lehce odpovídá stavu do 24 hodin po nehodě. Hmotná škoda zahrnuje škodu na vozidlech, jejich nákladu nebo na zařízení komunikace.

DE

Straßenverkehrsunfall – nehody, u nichž dojde v důsledku dopravního provozu na veřejných komunikacích a prostranstvích k usmrcení nebo ke zranění osob nebo ke způsobení hmotné škody. Evidují se všechny nehody, k nimž byla přivolána policie. Nehody se škodami na zdraví – nehody, při nichž došlo k usmrcení, resp. těžkému nebo lehkému zranění osoby.

Těžké nehody s hmotnou škodou:

- v užším smyslu nehody, u nichž byla naplněna skutková podstata trestného činu nebo přestupku (pokuta) a u nichž muselo být zároveň nejméně jedno motorové vozidlo v důsledku škody vzniklé při nehodě z místa nehody odtaženo (neschopné jízdy); toto se týká také případů s vlivem alkoholu,
- ostatní nehody s hmotnou škodou pod vlivem alkoholu = nehody, u nichž byl nejméně jeden účastník nehody pod vlivem alkoholu, a všechna zúčastněná motorová vozidla byla schopna jízdy,
- ostatní nehody s hmotnou škodou bez vlivu alkoholu (tzv. bagatelní nehody) = všechny ostatní nehody s hmotnou škodou. Tyto nehody nejsou obsaženy v nehodách celkem podle obcí, protože nejsou za tyto územní celky zjišťovány.

Mezi postižené osoby patří všechny osoby (vč. spolujezdců), které byly při silniční dopravní nehodě zraněny nebo usmrceny.

Za usmrcené osoby při silničních dopravních nehodách jsou považovány všechny osoby, které byly usmrceny na místě nebo následkům zranění při nehodě podlely během 30 dní po nehodě.

Za těžce zraněné při silničních dopravních nehodách jsou považovány osoby, které byly bezprostředně nejméně na 24 hodin hospitalizovány v nemocničních zařízeních ke stacionárnímu ošetření.

Za lehce zraněné při silničních dopravních nehodách patří osoby, jejichž zranění nevyžádala žádnou hospitalizaci, resp. hospitalizaci na méně než 24 hod.

PL

Wypadek drogowy – událost související s provozem vozidel na veřejných komunikacích, v důsledku které došlo ke smrti nebo zranění osob.

Za smrtelnou oběť silniční nehody se považuje osoba, která zemřela v důsledku zranění na místě nebo v průběhu 30 dnů po nehodě.

Za zraněnou oběť silniční nehody se považuje osoba, u které došlo ke zranění a byla jí poskytnuta lékařská pomoc.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	měsíční	roční
Údaje dostupné do úrovně	okres (LAU 1)	okres (NUTS 3)	okres (LAU 1, NTS 4)

14. Veřejné finance

Příjmy a výdaje samosprávných územních celků

CZ

Příjmy obce – objem daňových, nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací na úrovni obcí.

Příjmy z vlastní činnosti obce – zahrnují vybranou část příjmů z poskytování služeb, popř. výrobků, příjmy ze školného a příjmy z vlastní činnosti jinde neuvedené (položka rozpočtové skladby 2119) u rozpočtových organizací. Nezahrnují se příjmy z prodeje zboží nakoupeného za účelem prodeje.

Účelové dotace – peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.

Běžné výdaje obcí – úbytek peněžních prostředků z titulu neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů (platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci; povinné pojistné placené zaměstnavatelem; ostatní neinvestiční nákupy a související výdaje), úroků, dotací a ostatních běžných transferů.

Kapitálové výdaje – úbytek peněžních prostředků z titulu pořízení investic a investičních transferů.

DE

Příjmy/výdaje běžného účtu (*Einnahmen/Ausgaben der laufenden Rechnung*) – součet všech příjmů, resp. výdajů (bez technických rozpočtových zápočtů), které zpravidla pravidelně vznikají při výkonu veřejné správy a při provozu zařízení a ústavů. Nemají dopad na tvorbu majetku a jsou očištěny o platby ze stejné úrovně, tzn. mezi obcemi a sdruženími obcí (viz Platby ze stejné úrovně).

K příjmům běžného účtu například patří: daně, klíčové dotace ze Spolkové republiky Německo, spolkových zemí, poplatky.

K výdajům běžného účtu například patří: personální výdaje, běžné věcné výdaje, sociální výkony.

Příjmy/výdaje kapitálového/majetkového účtu (*Einnahmen/Ausgaben der Kapitalrechnung*) – součet všech příjmů, resp. výdajů (bez technických rozpočtových zápočtů a speciálních postupů financování), které ovlivňují změnu tvorby majetku nebo slouží k financování investic jiných zřizovatelů a nepředstavují žádné speciální

postupy financování. Jsou očištěné o platby ze stejné úrovně, tzn. mezi obcemi a sdruženími obcí (viz platby ze stejné úrovně).

K příjmům kapitálového/majetkového účtu patří například přidělení finančních prostředků na investice od státu.

Očištěné příjmy/výdaje veřejných komunálních rozpočtů (*Bereinigte Einnahmen/Ausgaben der öffentlichen Kommunalhaushalte*) – platby ze stejné úrovně (finančně-statistické očištění), prostřednictvím plateb mezi jednotlivými veřejnými rozpočty vznikají při shrnutí výsledků za více subjektů nebo skupin subjektů zdvojené výpočty, které jsou následně pomocí finančně-statistického očištění upraveny (jak na straně příjmů, tak výdajů).

Saldo financování (*Finanzierungssaldo*) – saldo očištěných příjmů a výdajů.

PL

K **příjmům územních samosprávných celků** (*Dochody jednostek samorządu terytorialnego*) patří:

1) vlastní příjmy (*dochody własne*), tj.:

- daňové příjmy z příjmů právnických a fyzických osob,
- příjmy z daní a poplatků stanovených a pobíraných na základě zvláštních zákonů, včetně daně z nemovitostí, zemědělské, lesní daně, daně z dopravních prostředků, daně z občanskoprávních úkonů, kolků, těžebního poplatku, tržního poplatku (za užívání veřejného prostranství),
- příjmy z majetku, např. příjmy z pronájmu a propachtování,
- prostředky na dofinancování vlastní činnosti z jiných zdrojů,

2) dotace (*dotacje*):

- účelové ze státního rozpočtu vynaložené na činnosti v oblasti státní správy, realizované na základě dohod s orgány státní správy,
- poskytnuté v rámci programů financovaných s účastí evropských prostředků a jiných zahraničních zdrojů, které jsou nenávratné, a platby z rozpočtu evropských prostředků,
- získané z účelových fondů,
- ostatní dotace,

3) všeobecná subvence ze státního rozpočtu (*subwencja ogólna z budżetu państwa*), která se skládá z části vyrovnávací, osvětové, kompenzační, rovnovážné a regionální.

Výdaje samosprávných územních celků (*Wydatki jednostek samorządu terytorialnego*) dělí se na majetkové (včetně investičních) a průběžné, ke kterým mj. patří:

- výdaje na mzdy (včetně odvodů),
- výdaje na nákup materiálů a služeb,
- dotace mj. pro organizačně právní subjekty působící v rámci rozpočtů územních samosprávných celků,
- výdaje na obsluhu dluhu,
- výdaje související s poskytováním ručení a záruk.

	CZ	DE	PL
Periodicita	roční	ročna	ročna
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS 5)

15. Podniky

Podniky národního hospodářství

CZ

Podnik – každý subjekt vykonávající hospodářskou činnost bez ohledu na jeho právní formu. Jedná se např. o osoby samostatně vydělečně činné, obchodní společnosti nebo sdružení, která běžně vykonávají hospodářskou činnost.

DE

Unternehmen – úřední statistika definuje podnik jako nejmenší právně samostatnou jednotku, která vede účetnictví z důvodu obchodního či daňového práva a musí provádět roční uzávěrku s výkazem stavu majetku a popř. úspěchu ekonomické činnosti. Podnik se dělí na subjekty s jedním závodem, podnik s více závody, podnik ve více zemích. Pod pojem podnik spadají všechny společnosti i osoby ve svobodném povolání.

PL

Podmiot gospodarki narodowej – právnická osoba, organizační složka bez právní subjektivity a podnikající fyzická osoba. V systému REGON je pojem subjektu národního hospodářství totožný s pojmem právního subjektu. Právní subjektivita není rozhodující pro to, aby byl subjekt považován za právní subjekt.

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS 5)

Fyzická osoba

CZ

Fyzická osoba – zahrnuje soukromé podnikatele podnikající dle živnostenského zákona, fyzické osoby provozující jinou podnikatelskou činnost podle zvláštních předpisů a zemědělské podnikatele – fyzické osoby.

PL

Fyzická osoba provozující hospodářskou činnost (*Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą*) – v registru REGON se jedná o fyzickou osobu, která je podnikatelem dle zákona z 2. července 2004 o svobodě podnikání (Sbírka zákonů z r.

2010 č. 220, položka č. 1447 ve znění pozdějších předpisů) a jiná podnikající fyzická osoba provozující činnost na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku a fyzická osoba provozující individuální zemědělskou činnost. Povinnost zápisu do registru REGON se nevztahuje na fyzickou osobu v rozsahu provozované školské činnosti, která se týká provozování mateřské školy, školy, zařízení nebo jiné organizační složky uvedené v ust. čl. 2 Zákona ze dne 7. září 1991 o školství (Sbírka zákonů z r. 2004 č. 256, položka č. 2572 ve znění pozdějších předpisů).

	CZ	PL
Periodicita	čtvrtletní	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS 5)

Státní podnik

CZ

Státní podnik – je právnickou osobou provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.

PL

Przedsiębiorstwo państwowe – samostatný, samosprávný a samofinancující se podnikatel s právní subjektivitou zřizovaný zakladatelským orgánem (vrchním a ústředním orgánem státní správy, Polskou národní bankou nebo státní bankou). Právním základem činnosti je zákon ze dne 25. září 1981 o státních podnicích nebo zvláštní zákon, který uděluje konkrétnímu státnímu podniku právní subjektivitu. Vztahuje se na něj povinnost zápisu do Národního soudního rejstříku (Krajowy Rejestr Sądowy).

	CZ	PL
Periodicita	čtvrtletní	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS 5)

Obchodní společnost

CZ

Obchodní společnost – zahrnuje veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, akciové společnosti, Evropská hospodářská zájmová sdružení a Evropské společnosti.

DE

Handelsgesellschaft – jsou rozděleny na osobní společnosti (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, komanditní akciová společnost) a kapitálové společnosti (společnost s ručením omezeným, akciová společnost).

PL

Spółka handlowa – společnost, jejíž zřízení, organizaci, fungování, zrušení, akvizici, rozdělení, přeměnu upravuje obchodní zákoník (Kodeks spółek handlowych). Obchodní společnosti se člení na osobní (obchodní veřejné, partnerské, komanditní, komanditní akciové) a kapitálové (akciové, s ručením omezeným). Vztahuje se na ně povinnost zápisu do Národního soudního rejstříku (Krajowy Rejestr Sądowy).

	CZ	DE	PL
Periodicita	čtvrtletní	roční	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS 5)

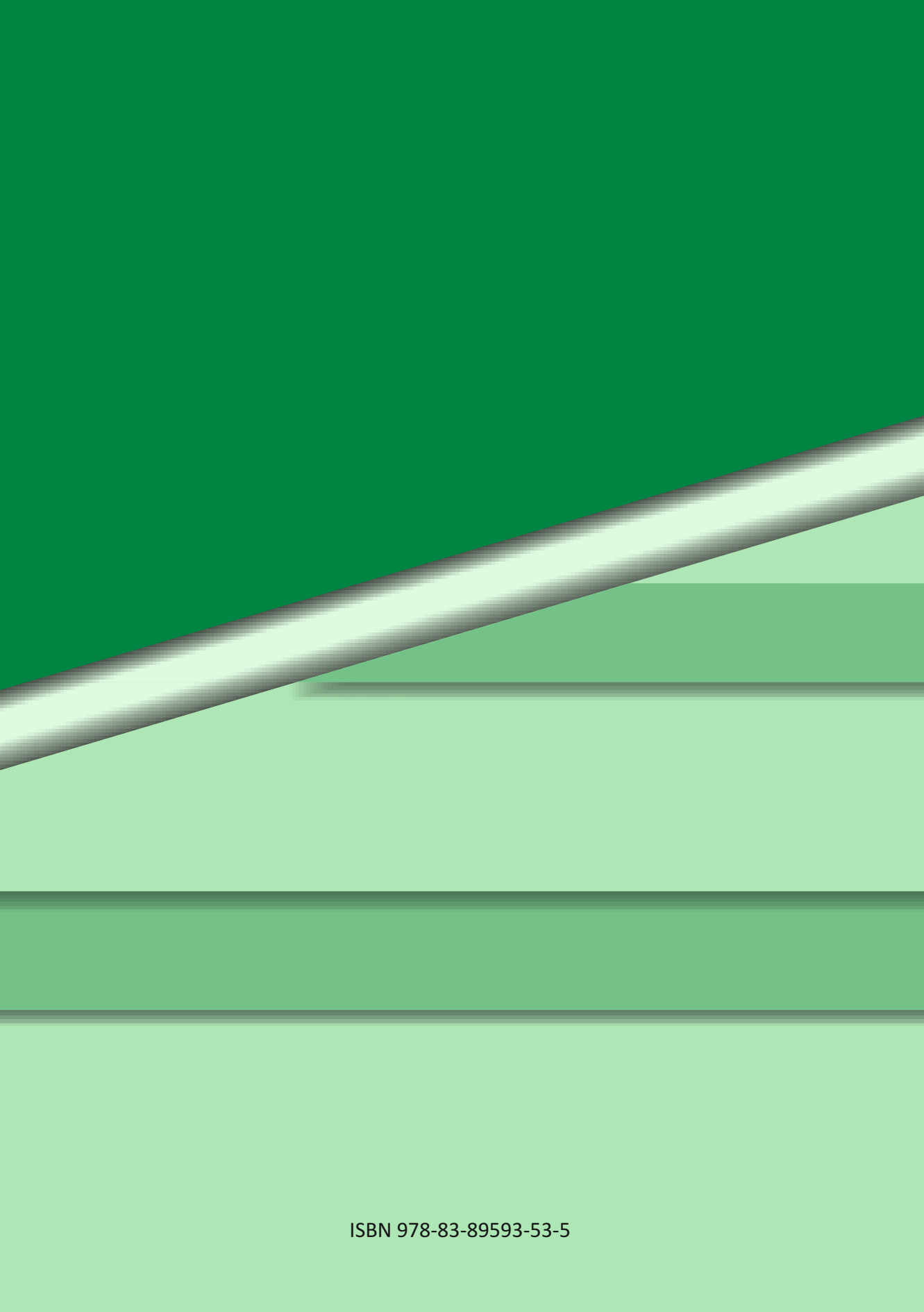
Družstvo**CZ**

Družstvo – družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání. Rozlišujeme důžné typy družstev (bytové, zemědělské, stavební, spotřební apod). Tato kategorie zahrnuje také evropskou družstevní společnost a družstevní podniky.

PL

Spółdzielnia – dobrovolné společenství neomezeného počtu osob, s proměnlivou členskou základnou a proměnlivým základním fondem, které v zájmu svých členů provozuje společnou podnikatelskou činnost a může také provozovat sociální a osvětově-kulturní činnost. Právním základem činnosti je zákon ze dne 16. září 1982 o družstvech, jiné zákony a registrované stanovy. Družstvo nabývá právní subjektivitu okamžikem zápisu do Národního soudního rejstříku (Krajowy Rejestr Sądowy).

	CZ	PL
Periodicita	čtvrtletní	čtvrtletní
Údaje dostupné do úrovně	obce (LAU 2)	obce (LAU 2, NTS 5)

ISBN 978-83-89593-53-5